ԱԶԴԱԿ
ՕՐԱԹԵՐԹ

AZTAG QUOTIDIEN POLITIQUE ET LITTERAIRE أزتاك جريدة يوميّة سياسية وأدبية - المديرة المسؤولة: إيڤا درويشيان

1000 Ը.Ո. 71ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 152 (19452) ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ, 5 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1996 10 ԷՋ

Des Prix Frais pour un Été Chaud

tapifama Le monde du tapis

60%

.Rabais jusqu'à 60%
.Paiement échelonné sur 10 mois
.Sans intérêts, sans 1er versement

Tapis: Persan-Chinois-Européens-Moquettes-Papiers peints

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

ՊԱՂՏԱՏ ՌՄԲԱԿՈՇՈՒԱԾ. «ԶՌՄԲԱԿՈՇԵՑԻՆՔ»

Ուաշինկթընի երէկ ուշ գիշերին հերքեց իրաքեան այն լուրերը, թէ ամերիկեան հրթիռներ ինկած են Պաղտատի գինուորական եւ քաղաքային շրջաններու վրայ եւ իյած՝ զոհեր եւ վիրաւորներ:

Պաղտատի պատկերասփիւռը ցոյց տուած էր քանդուած շէնքեր, որոնք, ըստ անոր, ժամը 8.45ին ռմբակոծուած էին: *(ՌԷՈՒԹԵՐ)*

ՀԱՐԱՒԻ ԵՒ ՊԵՔՔԱԱՅԻ ԸՆՏՐՈՒԹԵԱՆՑ ՀԱՄԱՐ

«ԱՄԱԼ» - «ՀԸԶՊԱԼԼԱ» ՍԿԶԲՈՒՆՔԱՅԻՆ ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆ

Պէյրութի, Դամասկոսի եւ Այնճարի մէջ երէկ տեղի ունեցած ժողովներն ու անոնց ընկերացող գարկացումները եկան ցոյց տալու, որ Սուրիա բարերար միջնորդութիւն մը յայտնացուցած է, Հարաւն ու Պեքքան կերծ պահելու համար ժխտական ընտրապայքարի մը հաւանականութենէն եւ անոր հետեւանքներէն, մանաւանդ այն պահուն, երբ Միջին Արեւելքը կ'ապրի ծանրակշիռ հանգրուան մը եւ ստեղծուած կացութեան լոյսին տակ պղտոր ջուրի մէջ որսացողները կրնան սուղ վճարել տալ Լիբանանի:

Արդարեւ, Սուրիոյ եւ Լիբանանի պետական բարձրագոյն մակարդակներուն վրայ տեղի ունեցած չփումները, որոնք ներգրաւեցին նաեւ «Հըզպալլա»ն, յանգեցան սկզբունքային համաձայնութեան մը, որուն հիմամբ, «Ամալ» եւ «Հըզպալլա» Հարաւի եւ Պեքքայի մէջ ընտրապայքար պիտի մղեն համախոհական ցանկերով (տեսնել 2րդ էջ)*:*

Ցանկերու կազմութեան մանրամասնութիւնները քննելի են եւ յստակացումի կրնան հասնիլ այսօր: Ըստ կարգ մը աղբիւրներու, Հարաւի մէջ, «Հըզպալլա» պիտի ունենայ 6 աթոռ (որոնցմէ երեքը՝ համակիրներու), սակայն, ըստ մամլոյ տեղեկութեանց, կայ տարակարծութեան կարեւոր կէտ մը. «Հըզպալլա» կ'ըսէ, թէ պիտի չընդունի քուէ տալ Պահիա Հարիրիի, ինչ որ նեղ կացութեան կը մատնէ Պրրրի - Ռաֆիք Հարիրի ծանօթ դաշնակցութիւնը:

Կացութեան յստակացման համար, ըսին պէյրութեան դէտեր, պէտք է սպասել ցանկերու պատրաստութեան, որովհետեւ մամլոյ աղբիւրները կրնան ճշգրիտ չըլլալ:

ԱԿՆԱՐԿ

ՀԱՍԿՑՈՂԻՆ ՇԱՏ ՔԱՐԵՒ...

Երեսփոխանական ընտրութեանց նախօրեակին եւ միւնչեւ իսկ Պէյրութի ընտրութիւններուն արդիւնքներուն հրապարակումէն ետք, Լիբանանի Հայ համայնքին վիճակը խեղաթիւրող, անոր ներկայութիւնն ու լիբանանեան կեանքին մասնակցութիւնը հարցադրող ծուռ մեկնաբանութիւններ եւ յայտարարութիւններ ողողեցին քաղաքական հրապարակը:

Հայ համայնքին համար նման խեղաթիւրումներ նորութիւն չեն: Մանաւանդ պատերազմի տարիներուն, երբ այս կամ այն «կողմը» չէր կրնար իր սայլին լծել հայութիւնը, պարսաւանքի եւ բշնամական արշաւներու (որոնք յաճախ նաեւ գործնական արտայայտութիւն ալ ունեցան) թիրախ կը դարձնէր զայն: Հայ համայնքի զաւակները այդ բոլորը հանդուրժեցին քաղաքական լայնախոհութեամբ եւ բարձր գիտակցութեամբ:

Այսօր, պարագան տարբեր չէ, երբ նման պարսաւներ եւ արշաւներ կ'արձակուին հայութեան հասցէին, ու մեր վերաբերմունքն ալ տարբեր պիտի չըլլայ, այսինքն՝ այդ բոլորին պիտի պատասխանենք նոյն քաղաքական հասունութեամբ, ինչպէս կ'ընէինք երէկ, յուսալով, որ պարսաւանքի հեղինակները ի վերջոյ բարձրանան նոյն հասունացման մակարդակին: Եւ մեր պատասխանները պարզ ու յստակ են, որքան ալ բարդ ու շիլ ըլլան հարցադրումները: Այդ պատասխանները կ'ըսեն.

Հայ համայնքը Լիբանանի մէջ ներկայութիւն է *բոլորին կողքին. բոլոր մակարդակներու վրայ. բոլոր մարգերուն մէջ:* Հայը ներկայ է եւ կը գործէ, բոլորին հետ կը գործակցի ու պիտի շարունակէ գործակցիլ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ. ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ. ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՄԱՐԶԵՐՈՒ (արհեստներ, շինարարութիւն, առեւտուր...), ՄՇԱԿՈՒՅԹԱՅԻՆ, ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ, ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ. ԿՐԹԱԿԱՆ եւ բոլոր-բոլոր մարզերուն մէջ: Հայը կ'ապրի Ժորժիի, Մոհամէտիի, Մարունիի եւ Ուալիտիի կողքին, կը գործակցի բոլորին հետ, լիբանանեան կեանքը կը կերտէ միասնաբար: Իսկ եթէ քաղաքական կամ կեանքի այլ երեւոյթներու, հարցերու նկատմամբ ունի իր ուրոյն կարծիքը, այդ ալ ի՛ր իրաւունքն է, ինչպէս որ Ալիիին ու Մարունիին իրաւունքն են ունենալ իրենց ուրոյն տեսակէտը, անոնք յարգելի են հայուն համար, ինչպէս որ հայուն տեսակէտն ու կեցուածքը յարգելի են - պէտք է ըլլան - բոլորին: Աւելին. զուր են ու զուր պիտի անցնին նաեւ Հայ համայնքի զաւակներուն եւ անոնց քաղաքական ղեկավարութեան յարաբերութիւնները ծուռ հայելիի մէջէն դիտելու փորձերը, որովհետեւ այս պարագան ալ նոյնքան պարզ է. Հայ համայնքի ղեկավարութիւնը - ո՛չ անհատ ղեկավարներ - ծնունդ առած են ժողովուրդին ծոցէն, անոնց միջեւ կապերը ստեղծուած ու ամրացած են փոխադարձ վստահութեան վրայ, փաստ՝ իր ղեկավարութեան ցուցմունքներուն միահամուռ կերպով ընդառաջելու Հայ համայնքի զաւակներուն ընթացքը, փաստ՝ իր համայնքի զաւակներուն վստահելու եւ իր այդ վստահութեան մէջ արդար դուրս գալու քաղաքական մեր ղեկավարութեան ընթացքը:

Հասկցողին շատ բարեւ...

Ս. Մ.

ՔԼԻՆԹԸՆ ԱՄԲՈՂՋԱՑԱԾ ԿԸ ՆԿԱՏԷ ԻՐԱՔԵԱՆ ԱՌԱՔԵԼՈՒԹԻՒՆԸ

- ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆ - ՓԱՐԻՋ ՄՐՑԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ԲԱՑԱՅԱՅՏՈՒՄ

Իրաքի դէմ Միացեալ Նահանգներու չդիթայգերծած միակողմանի պատերազմը երէկ բոլորեց իր երկրորդ օրը, որ յատկանշուեցաւ Իրաքի հարաւային չրջաններու վրայ երկրորդ հրթիռարձակումով մը, 32րդ եւ 33րդ հորիգոնականին միջեւ գտնուող իրաքեան ռատարի կեդրոնի մը վրայ հրթիռարձակումով մը, նաեւ երեկոյեան, Պաղտատի մէկ ուժգին պայթումներով:

Հիւսիսային Իրաքի մէկ միջ-քրտական ընդհարումներու իրաքեան միջամտութեան դէմ հակադարձելու պատրուակով, Մոցի չրջանին մէջ հաստատուած ամերիկեան ուժերը յաջորդարար 2րդ օրն ըլլալով կրկնեցին Իրաքի վրայ յարձակումները, որոնք արարական եւ միջազգային գետիններու վրայ կը ստեղծեն խառն արձագանգներ եւ ի յայտ կը բերեն իրաքեան քարիւղի արտածման խափանումի յստակ դիտաւորութիւն:

Ամերիկեան կինուորական աղբիւրներ յայտնեցին, որ յաջորդաբար երկրորդ օրն ըլլալով, իրաքեան գինուորական խրիսխներու դէմ «Քրուզ» տիպի հրթիռներ արձակուած են: Երեքշաբթիի 27 հրթիռներուն վրայ աւելցած են 17 ուրիշներ: Իրաք յայտնեց, որ այս երկրորդ հրթիռարձակումը խլած է գոհ մը եւ բազմաթիւ վիրաւորներ:

ԱՐԳԻԼԵԱԼ ԳՕՏԻՆ ԸՆԴԼԱՅՆԱՒ

Ամերիկեան որոշումով եւ արեւմտեան դաշնակիցներու կէս-համախոհութեամբ, երէկ կէսօրին գործադրութեան դրուեցաւ Իրաքի մէկ օդանաւային թռիչքներու համար արգիլեալ գօտիին ընդլայնումի որոշումը:

Մանօթ է, որ Մոցի պատերազմէն ետք, Իրաքի հիւսիսային եւ հարաւային չրջաններուն մէջ իրաքեան օդանաւերուն արգիլուած էր թռիչք կատարել 36րդ հորիգոնականէն հիւսիս եւ 32րդ հորիգոնականէն հարաւ: Ուաշինկթընի, «իրաքեան վտանգը» սահմանափակելու միտումով, Երեքշաբթի օր յայտարարած էր, որ հարաւի արգիլեալ գօտին պիտի ընդարձակուի մէկ աստիճանով եւ այսուհետեւ, իրաքեան օդանաւերուն կ'արգիլուի թռիչք կատարել 33րդ հորիգոնականէն հարաւ: 33րդ հորիգոնականը կ'եգերէ Պաղտատը: Այսպէսով, ամերիկացիք կ'ըսեն, որ իրաքեան օդանաւերու թռիչքները աւելի եւս կը սահմանափակուին եւ դաշնակից ուժերը աւելի լայն առիթ կ'ունենան իրաքեան որեւէ վտանգ դիմակալելու:

Ամերիկեան օդանաւեր երէկ սկսան հետախուզական թռիչքներ կատարել յիշեալ գօտիին վերեւ. ամերիկեան աղբիւրներ յայտնեցին, որ քննական թռիչքներուն կը մասնակցին նաեւ բրիտանական եւ ֆրանսական օդանաւեր: Այսու հանդերձ, հաղորդուեցաւ, որ ֆրանսական օդանաւերը չեն անցնիր 32րդ հորիգոնականէն հիւսիս...

ՌԱՏԱՐ ՄԸ ՌՄԲԱԿՈՇՈՒԱԾ

Վերոյիշեալ գօտիին մէջ թռիչք կատարող ամերիկեան օդանաւեր, ըստ Փենթականի, 2 անգամ նկատած են, որ իրաքեան օդանաւեր թռիչք կը կատարեն 33րդ հորիգոնականին հիւսիսային գօտիին մէջ, սակայն անոնք չեն անցած ճշդուած սահմանը: Մանօթ է, որ նախագահ Սատտամ Հիւսէյն օր մը առաջ յայտարարած էր, որ Իրաք այլեւս պիտի չճանչնայ իր գերիշխանութիւնը սահմանափակումի ենթարկող որեւէ սահմանագծում, իսկ իրաքեան մամուլը երէկ կրկնեց այս կեցուածքը: Իրողապէս, սակայն, Իրաք երէկ իր գինուորական օդանաւերը փոխարած է 33րդ հորիգոնականէն հիւսիս:

Ցետմիջօրէին, ամերիկեան ուժերու մէկ բանբերը յայտնեց, որ ամերիկեան «էֆ. 16» տիպի օդանաւ մը «Հարմ» տիպի հրթիռ մը արձակած է 32րդ եւ 33րդ հորիգոնականներուն միջեւ գտնուող իրաքեան ռատարի կեդրոնի մը ուղղութեամբ, երբ նկատած է, որ այդ ռատարը կը հետեւի ամերիկեան օդանաւերուն չարժումներուն: Ամերիկացիք չհաստատեցին, թէ արդեօք ռատարը քանդուած է:

ՊԱՅԹՈՒՄՆԵՐ՝ ՊԱՂՏԱՏԻ ՄԷՋ

Գիշերուան առաջին ժամերուն, Իրաքի մայրաքաղաքին վերեւ լսուեցան օդանաւի ձայներ եւ հակապային հրետանիի սաստիկ կրակոց: Պաղտատի մէկ նաեւ լսուեցան տասնեակ մը ուժգին պայթումներ, որոնք, ըստ ականատեսներու, «գետինը դղրդացուցին»: Ամերիկացի կինուորական բանբեր մը ըսաւ, որ այդ դէպքերը կապ չունին ամերիկեան օդուժին հետ. «Մեր օդանաւերը առնչակից չեն», ըսաւ բանբերը:

ՔԼԻՆԹՐԸՆ. ՄԵՐ ԱՌԱՔԵԼՈՒԹԻՒՆԸ ԱՄԲՈՂՋԱՑԱԾ Է

Վերոյիշեալ պայթումներէն կարճ առեն մը ետք, նախագահ Պիլ Քլինթրըն յայտարարեց, որ ամերիկեան յարձակումները հասած են իրենց նպատակին եւ «մեր առաքելութիւնը ամբողջացած է»:

Քլինթրըն ըսաւ, որ իրաքեան ուժերը սկսած են քաշուիլ Հիւսիսային Իրաքէն, ինչպէս պահանջուած էր իրենցմէ: «Դռնէ առայժմ անոնք կը քաշուին», ըսաւ Քլինթրըն:

Նշենք, որ ժամեր առաջ, ամերիկեան աղբիւրներ յայտնած էին, որ ճիշդ չեն իրաքեան այն հաւաստիքները, թէ իրաքեան ուժերը կը քաշուին Հիւսիսային Իրաքէն: Քրտական աղբիւրներ (Իրաքի հակադիր) ըսած էին, որ կարգ մը ճամբաներ կը ամրակոծուին Արպիլի մօտ:

Հիւսիսային Իրաքէն տրուած տեղեկութեանց համաձայն, Արպիլ ծանր վնասներու ենթարկուած է իրաքեան եւ քրտական ուժերու միջեւ բախումներուն հետեւանքով:

2

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՃՆՇՈՒՄՆ ՏԱԿ

ՆԵԹԱՆԻԱՀՈՒ - ԱՐԱՖԱԹ «ԱՆԱՂՄՈՒԿ» ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ

Իրաքի վրայ ամերիկեան յարձակումները լուսանցքային դէպքի մը վերածեցին այլապէս պատմական տարողութիւն ունեցող իրադարձութիւն մը, որ երէկ տեղի ունեցաւ Կազա - Իսրայէլ սահմանին վրայ: Արդարեւ, Իսրայէլի վարչապետ Պենիամին Նեթանիահու երէկ առաջին անգամ ըլլալով տեսակցութիւն ունեցաւ պաղեստինցիներու ղեկավար Արաֆաթի հետ, գոր մինչեւ մօտիկ անցեալին կը կոչէր «ոճրագործ» եւ «ահարեկիչ»:

Նեթանիահու - Արաֆաթ հանդիպումը կը սպասուէր Երկուշաբթիէն ի վեր, սակայն Իսրայէլի վարչապետը կը ձգձգէր գայն: Հանդիպումը տեղի ունեցաւ այնպիսի պայմաններու մէջ, որ անիկա լուսարձակներ չէլէ: Լուսանկարիչներ մինչեւ անգամ չկրցան «բռնել» Նեթանիահուի եւ Արաֆաթի ձեռք թօթուելու պահը:

Հանդիպումը աւաւելաբար քարոզչական բնոյթ ունեցաւ եւ չյանգեցաւ որեւէ գործադրունց արդիւնքի: Արդարեւ, անոնք բաւականացան յայտարարելով, որ յանձնառու կը մնան ՊԱԿ - Իսրայէլ համաձայնութեան, սակայն նաեւ յստակ պարձաւ, որ Հեպրոնի փշոտ հարցը մնացած է անլոյծ: Նեթանիահու ըսաւ, որ կողմերը յանձնառու են խաղաղութեան համաձայնութեան, պայմանաւ, որ ապահովութեան փոխադարձ երաշխիքները յարգուին: «Փոխադարձ երաշխիք» ըսելով, Նեթանիահու կ'ակնարկէր Հեպրոնի մէջ բնակութիւն հաստատած 400 հրեաներուն (100 հապար պաղեստինցիի կողքին), որոնց ապահովութիւնը պաշտպանելու պատրուակով, Իսրայէլ չուզեր իր ուժերը հեռացնել Հեպրոնէն, իսկ պաղեստինցիք իրենց ինքնավարութեան ամբողջացման վնասող իրողութիւն կը նկատեն անոնց կեցուածիւնը:

Առկախ հարցերու լուծման համար, Արաֆաթ կիրակի օր պիտի տեսակցի պաշտպանութեան նախա-

10

ՂԱՐԱԲԱՂԻ ԼՈՒԾՈՒՄԸ ՉԻ ՊԱՐՏԱԴՐՈՒԻՐ

Կ'ԸՍԷ Լ. ՏԷՐ ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ

Ղարաբաղի հարցը կարելի չէ լուծել պարտադրանքով. Հայաստան պիտի չստորագրէ որեւէ փաստաթուղթ, որուն տակ չկայ Ղարաբաղի ստորագրութիւնը, յայտարարած է Հայաստանի նախագահ Լեւոն Տէր Պետրոսեան, 30 Օգոստոսին, հրապարակելով իր ընտրական ծրագիրը:

22 Սեպտեմբերի ընտրութեան պատրաստուող նախագահը նկատել տուած է, որ Ղարաբաղի հարցը չի նմանիր Ձէյհինոյ կամ Աբխազիոյ տագնապներուն, որովհետեւ Ղարաբաղի մէջ, ժողովուրդին կը սպառնայ Ցեղասպանութեան վտանգը: «Մենք Ցեղասպանութիւն տեսած ենք եւ թոյլ պիտի չտանք, որ երկրորդ մը կրկնուի», ըսած է նախագահը, յայտարարելով, որ Հայաստան լուրջ ճնշումներ կ'ենթարկուի, յատկապէս որպէսզի Հայաստան ճանչնայ Ազրպէյճանի հողերուն ամբողջականութիւնը: «Այս մտեցումը ունեցող Միջազգային Ընտանիքը ուրեմն պէտք է լուծէ Ղարաբաղի ժողովուրդին ֆիզիքական գոյութեան հարցը», ըսած է նախագահը:

ՓՐԵՍԸԼ ՀԱՅԱՍՏԱՆ ՊԻՏԻ ԱՅՑԵԼԷ ՍԱԿԱՐԿԵԼՈ՞Ր

Ագպկ յճանի մօտ Միացեալ Նահանգներու դեսպան Ռիչըրտ Կոզլարիչ յայտնած է նախագահ Հայտար Ալիեւի, թէ 16 Սեպտեմբերին, Պաքու պիտի հանդիպի Ե. Ա. Պ. կազմակերպութեան մօտ Միացեալ Նահանգներու ներկայացուցիչ Ճոզրֆ Փրեսրլ, Հայաստան եւ Ադրպէյճան չրջապտոյտի մը ծիրին մէջ: Ըստ Պաքուի ռատիոկայանին, Հայաստանի նախագահական ընտրութեանց նախօրեակին այս այցելութիւնը կրնայ չատ օգտակար ըլլալ Ղարարաղեան տագնապի լուծման միջոցներու որոնման համար:

Ալիեւ ողջունած է Դեմոկրատ Կուսակցութեան կողմէ Քլինթրընի թեկնածու նշանակումը:

ԽԱՏՏԱՍԻ ԵՒ ՔԸՆԱՆԻ ԻՐԱՒԱԲԱՐՈՒԹԵԱՄԲ

«ԱՄԱԼ» ԵՒ «ՀԸԶՊԱԼԼԱ» ՀԱՄԱՁԱՅՆԵՑԱՆ ՀԱՄԱԽՈՀԱԿԱՆ ՅԱՆԿ ԿԱԶՄԵԼՈՒ

Հարաւի ընտրական կազմութիւնը երկկենցաղ կուեցաւ կտրուկ յեղաշրջումի, երբ խորհրդարանի նախագահ Նեպիհ Պըրրիի եւ «Հըզպալլա»ի ընդհանուր քարտուղար չէյխ Հասան Նասրալլա նախնական համաձայնութիւն գոյացուցին Հարաւի մէջ համախոհական ցանկ մը կազմելու շուրջ:

Հարաւի մէջ իրբեւ անհաշտ մրցակիցներ ներկայացած «Ամալ»ի եւ «Հըզպալլա»ի միջեւ այս համաձայնութիւնը գոյացաւ չնորհիւ սուրիական հաշտարար նախաձեռնութեան մը, որ անցնող օրերու ընթացքին աչխատանքի ետք, ի վերջոյ երկկ հասաւ յաջողութեան:

Արդարեւ, Նեպիհ Պըրրի եւ չէյխ Հասան Նասրալլա առաւօտուն ժամանեցին Դամասկոս եւ միասնարար ժողովի նստեցան Սուրիոյ փոխ նախագահ Ապտլ Հալիմ Խաթտամի հետ: Աւարտելով խորհրդակցութիւնները, Խաթտամի հետ, երկու ղեկավարները ուղղուեցան Այնճար եւ ճաշի հիւրը եղան Լիբանանի մէջ սուրիական ուժերու պատասխանատու գօր. Ղազի Քրնաանի:

Զոյգ հանդիպումներուն մասին պաշտօնական հաղորդագրութիւն չհրապարակուեցաւ, սակայն, Պըրրիի մօտիկ աղբիւրներ վստահեցուցին, որ «Ամալ» եւ «Հըզպալլա» գոյացուցած են նախնական համաձայնութիւն մը, ոչ միայն Հարաւի, այլ նաեւ Պեքաայի ընտրութիւններուն վերաբերեալ:

Նչենք, որ երկկ Դամասկոս կը գտնուէր նաեւ վարչապետ Ռաֆիք Հարիրի, որ տեսակցութիւն ունեցաւ Խաթտամի հետ:

Սուրիական նախաձեռնութեան արդիւնքին յստակացումէն առաջ, երկու կողմերէն կատարուեցան չարք մը յայտարարութիւններ, որոնք ցոյց կու տային, որ բանակցութիւնները տակաւին կ'ընթանային:

Ներու ընթացքը կ'ուղղուի դէպի համաձայնութիւն:

ՇԷՅԽ ՖԱՏԼԱԼԼԱ. «ՀԱՆԳՐՈՒԱՆԻ ԹԵԼԱՒԻՐԱՆԻ»

Երկու կազմակերպութիւններուն միջեւ տարուող չփումներուն լոյսին տակ, չիի ազդեցիկ կրօնաւոր չէյխ Մոհամմէտ Հիւսէյն Ֆատլալլա կոչ ուղղեց «Ամալ»ին եւ «Հըզպալլա»ին, որպէսզի Հարաւի ընտրութիւններուն ներկայանան իրբեւ դաշնակիցներ եւ համագրուած ցանկով: Շէյխ Ֆատլալլա երկու կազմակերպութիւններուն համաձայնութիւնը անհրաժեշտ համարեց նաեւ Պեքաայի ընտրութիւններուն պարագային:

«Ներկայ հանգրուանին, չենք կրնար դիմանալ սուր ընտրապայքարի, որմէ պիտի օգտուին միայն պզտոր ջուրի մէջ ձուկ որսացողները», ըսաւ չէյխ Ֆատլալլա:

ԱՓՈՒՆԵՐՈՒ ԲԱԺՆԵԿՑՈՒԻՄ

Նոյն ծիրին մէջ, «Հըզպալլա»ի մօտիկ աղբիւրներ ըսին, որ տակաւին համաձայնութիւն չէ գոյացած «Ամալ»ի հետ: Անոնք աւելցուցին, որ համաձայնութեամբ առաջարկուած տարբերակով, «Հըզպալլա»ի պիտի յատկացուի հինգ 7 աթոռ, առանց ճչդելու, սակայն, որ արդեօք անոնց մէջ պիտի հաշուրջուի նաեւ կազմակերպութեան անդամ 4 թեկնածուները:

Նոյն աղբիւրները չեչտեցին, որ ոչ-կուսակցական թեկնածուներուն պարագային, «Հըզպալլա» կրնդունի, որ անոնք ըլլան իր համակիրներէն:

«ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԵԱՆ ՀԻՄՔԸ»

«Հըզպալլա»ի պատասխանատուներէն Ապտալլա Քասիր, իր կարգին, յայտարարած էր, որ իր կազմակերպութիւնը տրամադիր է ընտրական համախոհութեան, եթէ անիկա պիտի հիմնուի «Հըզպալլա»ի վայելած ժողովրդային համակրանքին եւ ներկայացուցչական հանգամանքին վրայ:

Աւելի ուշ, համաձայնութեան յայտարարութենէն ետք, «Հըզպալլա»ի մէկ բանբերը ըսաւ, որ իր կուսակցութիւնը ի սկզբանէ համաձայն էր համախոհական ցանկի մը կազմութեան եւ սակայն, ատիկա անկարելի կ'ըլլար, որովհետեւ որոշ կողմերու վայելած ներկայութեան տարողութիւնը կ'արհամարհուէր: Ան որոշ զոհունակութեամբ արտայայտուեցաւ համաձայնութեան մասին, թէեւ նաեւ նչեց, որ մանրամասնութիւնները քննելի են տակաւին: Բանբերը ըսաւ, որ «Հըզպալլա»ի գործակիցներուն շարքին են Մուսթաֆա Սաատ, համայնավարները եւ այլ ուժեր ու դէմքեր:

ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ԱՐԴԻՒՆՔԸՆ ԴԺԳՈՀ

ՄԱՐՈՆԻ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍՆԵՐԸ ՅԱՆՁԱԻՈՐ ԿԸ ԳՏՆԵՆ ՕԲԷՆՔԸ

Մարոնի Եպիսկոպոսներու Խորհուրդը երէկ յայտարարեց, որ ընտրական 3 հանգրուաններուն ընթացքին արձանագրուած օրինագանգութիւններու հիմնական աղբիւրը ընտրական օրէնքն էր:

«Քաղաքացիներու եւ քաղաքական - համայնքային հոսանքներու միջեւ խտրականութիւն հաստատած օրէնքը բնականաբար պատճառ պիտի դառնար յայնատարած չարաշահումներու», դիտել տուին մարոնի եպիսկոպոսները, իրենց ամսական հանդիպումէն ետք հրապարակուած հաղորդագրութեամբ:

Անոնք աւելցուցին, որ օրէնքի թերութիւնները պատճառ եղան նաեւ, որ բազմաթիւ քաղաքացիներ պոյքոթի ենթարկեն ընտրութիւնները կամ անտարբերութիւն ցուցաբերեն անոնց հանդէպ:

«Եթէ իշխանութիւնները նկատի առնէին ընտրական օրէնքին մասին մեր դիտողութիւնները, կացութիւնը հոս պիտի չհասնէր», ըսին մարոնի եպիսկոպոսները: Անոնք միաժամանակ արդարացի համարեցին կարգ մը չրջաններու ընտրութիւնները չեղեալ համարելու պահանջները:

Մարոնի Խորհուրդը դիտել տուաւ, որ ընտրական ներու ընդունելու», ըսին մարոնի կրօնաւորները:

Վերջապէս, մարոնի եպիսկոպոսները դժգոհութիւն արձանագրեցին, որ ընտրութիւնները տեղի ունեցած են ամառը եւ ամառանոցներ գացողները չեն կրցած օգտուիլ քուէարկելու իրենց իրաւունքէն:

ԸՆՏՐՈՒԹԵԱՆՑ ՀԵՏՔԵՐՈՒ ՄԱՔՐՈՒԹԵԱՆ ԱՐՇԱԻ

«Սուքլիճ» ընկերութեան աչխատաւորները երէկ սկսան մաքրել Պէյրութի ընտրապայքարի քարոզչական հետքերը: Մաքրութեան առաջին հանգրուանով, «Սուքլիճ» սկսաւ վերացնել պաստառները, մեծ ցուցատախտակները եւ չէնքերու ու սիւներու վրայ հաստատուած նկարները: Երկրորդ հանգրուանով, թեկնածուներու նկարներէն պիտի մաքրուին նաեւ պատերը:

Նմանօրինակ աչխատանք կը տարուի նաեւ Հիւսիսի եւ Լեռնալիբանանի չրջաններուն մէջ: Պաթրուլի քաղաքապետարանը պահանջեց կառավարութենէն, որ այս աչխատանքներուն համար յատկացուին օժանդակութեան գումարներ:

ԻՄՐԱՅԷԼԵԱՆ «ԱԶԴԱՆՇԱՆ»

«ՍԱՀՄԱՆԱՅԻՆ ԳՕՏԻ»Ի ԲՆԱԿԻՉՆԵՐԸ ՊԻՏԻ ԿԱՐԵՆԱՆ ՔՈՒԷԱՐԿԵԼ

ԳԸՍԸ ԼԱՀՏ

Հարաւի ընտրութիւններուն նախօրեակին, «Հարաւային Լիբանանի Բանակ»ի հրամանատար Անթուան Լահտ յայտարարեց, որ Շարաթ եւ Կիրակի օրերուն, «սահմանային գօտի»ն ազատագրեալ չրջաններուն միացնող 5 անցքերը բաց պիտի պահուին քաղաքացիներուն առջեւ:

«Առիթ կու տանք սահմանային գօտիի բնակչութեան, որպէսզի մասնակցի ընտրութիւններուն, որովհետեւ քուէարկութիւնը ազգային պարտականութիւն մըն է», ըսաւ Իսրայէլի գործակցող գինուորականը:

●*ԻՍՐԱՅԷԼԵԱՆ պատերազմական օդանաւեր երէկ կեղծ յարձակումներ գործեցին Արեւմտեան Պեքաայի կարգ մը չրջաններուն վերեւ:*

●*«ԱՄԱԼ»ի բանբերը յայտարարեց, որ իր ջոկատներէն մէկը Հուլայի չրջանին մէջ յաջողած է գերի վերցնել լահտական գինեալ մը:*

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

●*ՆԱԽԱԳԱՀ Իլիաս Հրտաուի երէկ ընդունեց այցելութիւնները նախարար Փիեռ Ֆարաոնի եւ անոր գաւակին՝ ընտրեալ երեսփոխան Միշէլ Ֆարաոնի, ինչպէս նաեւ երեսփոխան Սայէտ Աքրլի եւ նախարար Ցակոբ Տեմիրճեանի:*

●*ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ երէկուան նիստը յետաձգուեցաւ այսօրուան, վարչապետ Ռաֆիք Հարիրիի Դամասկոս այցելութեան պատճառով:*

●*ՎԱՐՉԱՊԵՏ Ռաֆիք Հարիրի երէկ հեռաձայնային հաղորդակցութեան մէջ մտաւ Արաբական Լիկայի ընդհանուր քարտուղար Իսմաթ Ապտլ Մեկիտի հետ, արծարծելով Իրաքի վրայ ամերիկեան նոր յարձակումներու հարցը:*

●*ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹԵԱՆ նախարար Մարուան Համատ կը չարունակէ Շուէյտ իր այցելութիւնը: Նախարարը երէկ այցելութիւններ տուաւ դեղագործութեան չարք մը գործարաններ եւ հանդիպում ունեցաւ բժչական կազմածներ արտադրող գործատէրերու հետ:*

●*ՆԱԽԱՐԱՐ Անուար Խալիլ յայտարարեց, որ Հարաւի ընտրութիւններուն մասնակցելու գրաւեալ չրջաններու բնակչութեան կամքը ցոյց կու տայ այս չրջաններուն անքակտելի կապը՝ ազատագրեալ չրջաններուն հետ:*

●*«ԱԶԳԱՅԻՆ ԸՆԴԴԻՄՈՒԹԵԱՆ» ղեկավարները, Տոքթ Շամունի գլխաւորութեամբ ժողովէ մը ետք, անգամ մը եւս կոչ ուղղեցին լիբանանցիներուն՝ պոյքոթի ենթարկելու ընտրութիւնները՝ յաջորդող երկու հանգրուաններուն:*

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Երեքշաբթի 3, Չորեքշաբթի 4 եւ Հինգշաբթի 5 Սեպտեմբեր 1996, երեկոյեան ժամը 8.30ին, ATXէն դիտեցէք Ն. Ս. Ս. Տ. ԱՐԱՄ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ հովուապետական անդրանիկ այցելութիւնը Բեյրութ Թեմին, 12էն 29 Ապրիլ 1996, երեք մասերով:

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Պեքաայի երեսփոխանական ընտրութեանց նախօրեակին հարկ կը վգանք լիբանանցի մեր հայրենակիցներու ուշադրութեան յանձնել քուէարկութեան կարենալ մասնակցելու համար անհրաժեշտ պայմանները.

1.- Քուէարկութեան կրնան մասնակցիլ բոլոր այն քաղաքացիները, որոնք բոլորած են 21 տարիքը եւ ծնած են 16/5/75էն առաջ:

2.- Քուէարկել կարելի է անձնաթուղթով *(հաուիէ)* կամ *իխրաժ քայտով*, պայմանաւ որ՝

ա.- Անձնաթուղթի պարագային, անոր ստանձնման թուականը ըլլայ 1 Յունուար 1972էն առաջ, անիկա ըլլայ մաքուր եւ ընթեռնելի եւ ոչ պատռուած:

բ.- *Իխրաժ քայտի* պարագային, անոր ստանձնման թուականը ըլլայ Յունուար 1, 1992 կամ անկէ վերչ, անիկա ըլլայ մաքուր, ընթեռնելի, ոչ պատռուած, ինչպէս նաեւ չըլլայ իր ամբողջութեանը մէջ *«նայլընով»* պատռուած:

Այն հայրենակիցները, որոնք վերոյիշեալ պայմանները չեն ամբողջացներ, կարիքը ունին նոր *իխրաժ քայտի*:

Այս գործողութեան դիւրացման համար, անոնք պէտք է անյապաղ դիմեն իրենց շրջանի Հ. Յ. Դ. ակումբները, երեկոյեան ժամը 7էն ակսեալ, իրենց հետ բերելով հին *իխրաժ քայտի* մը լուսապատճէնը եւ երկու նկար: Դիմումը պէտք չէ ուշացնել, որովհետեւ վերջին օրերուն, պետական գրասենեակները կ'ըլլան խճողուած եւ նորոգումի աչխատանքը կը դժուարացնայ:

Ընտրութեան օրը (Կիրակի 15 Սեպտեմբերին) դէպի Պեքաա փոխադրութիւնը պիտի ապահովուի Հ. Յ. Դ. Աղբալեան, Սարդարապատ եւ Ապատամարտ ակումբներէն առաւօտեան ժամը 9էն 12ի միջեւ: Այն հայրենակիցները, որոնք փոխադրամիջոցի կարիքը ունին, պէտք է անյապաղ դիմեն վերոյիշեալ կեդրոնները:

Հ. Յ. Դ. ԸՆՏՐԱԿԱՆ ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՄԱՐՄԻՆ

Ստորեւ կը տրամադրենք նաեւ Հ. Յ. Դ. ակումբներու հեռաձայնի թիւերը.

●*Նահր Մոթ, Զալքա, Ժէլ էլ Տիպ, Անթիլիաս, Նաքքաշ, Ռապիհ, Մըզհէր, Տըպպայա, Ժունիէ եւ գիւղեր.- 411243, 402858 (Զալքայի յատուկ՝ 413903, գիւղերու յատուկ՝ 04-295842):*

●*Ժըտէյտէ, Նոր Ամանոս, Մար Եուսէֆ, Տորա, Պաուշըրիէ, Ֆանար, Ռաուտա.- 268466:*

●*Թրատ եւ Քաղաքապետարանի ժողովրդային բնակարաններ.- 260912:*

●*Սին եւ Քաղաքապետարանի ժողովրդային բնակարաններ.- 261636:*

●*Արագած, Հապմիէ, Տըքուանէ, Սին էլ Ֆիլ, Հատէթ.- 268647:*

●*Նորաշէն (Թիրօ).- 582705:*

●*Մարաշ.- 262949, 495406:*

●*Էշրեֆիէ.- Հայաշէն (Խալիլ Պետեւիէն Սոտեքօ, Ֆասսուտիէն՝ Սիուֆի եւ Աչինակ) եւ Շիահ - Այն Ռըմմանէ.- 328471, 328474:*

●*Էշրեֆիէ, Ժեհթաուի, Ռըմէյլ, Թապարիս, Աքքաուի.- 449924:*

●*Հաճըն, Քարանթինա, Մար Մխայէլէն մինչեւ Ժրմմէյկէ.- 580141, 442908:*

●*Քաղաք (Պասթայէն՝ Ռաս Պէյրութ, Այն Էլ Մրայսիէն՝ Ղոպէյրի).- 03-800680:*

●*Թրիփոլի եւ շրջակայք.- 06-626588:*

●*Ժիպէյլ եւ շրջակայք.- 09-942736:*

●*Այնճար.- 08-807701:*

ՔԼԻՆԹԸՆ ԱՄԲՈՂՋԱՑԱԾ...

ԱՐՁԱԳԱՆԳՆԵՐ

Իրաքի վրայ ամերիկեան յարձակումներուն երկրորդ օրուան իրադարձութիւնները նոր ծաւալ տուին անոր ստեղծած թեր ու դէմ արձագանգներուն եւ ոչ միայն յստակացուցին ամերիկեան գործողութեան յետին նպատակները, այլ նաեւ այս գործողութեան համակրող եւ հակակրող կողմերուն «քարտէսը»:

●*ՖՐԱՆՍԱ, որ յետ-Պաղ Պատերազմեան չրջանին դարձած է ամերիկեան քաղաքականութեան գլխաւոր քննադատներէն եւ կը փորձէ դրօչակիրը դառնալ ամերիկեան ագդեցութենէ հեռու եւրոպական քաղաքականութեան մը, անկախ իր օդանաւերը 32րդ հորիգոնականէն հիւսիս չղրկելու իր վերոյիշեալ ընթացքէն, երկկ բացայայտ դարձուց, որ հաշտ աչքով չի դիտեր ամերիկեան գործողութիւնն ու անոր հետապնդած կարգ մը նպատակները: Ֆրանսա պահանջեց, որ նոր բանակցութիւններ տեղի ունենան, որպէսզի Իրաքեան քարիւղի արտածման ՄԱԿի ծանօթ որոշումը չուտով գործադրութեան դրուի: Ուաչինկթըն խանդավառ չէ Իրաքեան քարիւղի արտածման արտօնութեամբ եւ արդէն կարգ մը նախանչաններ ի յայտ եկած են, որոնք ցոյց կու տան, թէ Իրաքեան քարիւղի արտածումը կրնայ խափանուիլ (տեսնել 10րդ էջ):*

●*ՌՈՒՍԻԱ կոչ ուղղեց Միացեալ Նահանգներուն, որ վերջ տայ Իրաքի դէմ ուժի գործածութեան: Նախագահ Ելցին եւ արտաքին գործոց նախարար Եւգենի Փրիմաքով գգուչացուցին այս դէպքերուն «վտանգաւոր հետեւանքներէն»: Փրիմաքով ըսաւ, որ դէպքերը կրնան «աղէտալի հետեւանք» ունենալ եւ «անիչխանութեան» յանգիլ:*

●*ԻՐԱՆի նախագահ Հաչեմի Ռաֆսանճանի քննադատեց ամերիկեան յարձակումը եւ ըսաւ, որ ամերիկացիք կը փորձեն պատրուակներ ստեղծել, որպէսզի արդարացնեն Մոգի չրջանին մէջ իրենց կեցութիւնը: Միւս կողմէ, սակայն, ան նկատեց, որ Իրաքի ղեկավարները «սխալ կը չարժին» եւ առիթ կու տան ամերիկացիներուն, որպէսզի արդարացնեն իրենց չարժումները:*

●*ՍՈՒՐԻԱ, որ այլապէս տարակարծութիւններ ունի Իրաքի հետ, ձայնակցեցաւ ամերիկեան յարձակումը քննադատող արաբական աչխարհին եւ յայտնեց, որ եթէ յարձակումները չդադրին, անոնք կրնան յանգիլ «աննախատեսելի հետեւանքներու»:*

●*ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ չյաջողեցաւ միացեալ յայտարարութեամբ մը հանդէս գալ: Բրիտանիա եղաւ ամերիկեան յարձակումին գօրակցութիւն յայտնող փոքրաթիւ երկիրներէն: Աւելին, Բրիտանիա դիւանագիտական աչխատանքի լծուած է, որպէսզի ՄԱԿի Ապահովութեան Խորհուրդին ներկայացնէ քիւրտերու դէմ Իրաքեան գործողութիւնը դատապարտող բանաձեւ մը:*

●*ՃԱՓՈՆ բաւականացաւ կոչ ուղղելով Իրաքի, որպէսզի իր ուժերը քաչէ քրտական չրջաններէն: ՀՈՒՊԱ ձայնակցեցաւ դատապարտողներուն, իսկ ՋԵԽԻԱ, որ կը վայելայ ընդունելի ՕԹԱՆի անգամ, «հասկացողութիւն» արտայայտեց ամերիկեան յարձակումներուն նկատմամբ:*

●*ԱՐԱԲԱԿԱՆ մամուլը խառն հակազդեցութիւններով արձագանգեց դէպքերուն: Ա. Մ. Է.ի թերթ մամուլը քննադատեց Իրաքի դէմ ամերիկեան հրթիռարձակումը, սակայն քուէյթեան եւ սկուտական թերթեր մեղադրեցին Իրաքը՝ չրջանին մէջ լարուածութեան բարձրացման իրրեւ պատասխանատու: Քուէյթեան թերթ մը մինչեւ իսկ կոչ ուղղեց արաբներուն, որպէսզի գօրակցին ամերիկացիներուն «ազնիւ նպատակներուն»: Իսկ Լոնտոն հրատարակուող «Հայաթ» նկատեց, որ Իրաքի նախագահը պէտք էր հաչիւր ըրած ըլլար, որ Սպիտակ Տան պետը առիթը պիտի չկորսնցնէ, երբ նախագահական ընտրութիւնները միայն 2 ամիս հեռու են:*

ԾԱԼՔԵՐ

Իրաքեւամերիկեան նորագոյն այս ճակատումը յայն մեկնարանութիւններու առիթ տուաւ եւ լուսարձակի տակ բերաւ մէկ կողմէ՝ Ուաչինկթըն - Փարիզ մրցակցութիւնը եւ միւս կողմէ՝ Մոգի չրջանին մէջ հակադրութեանց եւ համակրանքներու պատկերը:

●*ՓԱՐԻԶ - ՈՒԱՇԻՆԿԹՐԸՆ գիծին վրայ, յստակ է, որ Ֆրանսա կը փորձէ անկախ գիծ մը պահել, որովհետեւ կ'աչխատի արաբական աչխարհին եւ Միջին Արեւելքի մէջ ձեռք բերել առաջնորդողի դեր մը: Մանօթ է, որ Ֆրանսա երկար ատենէ ի վեր այդ դերը գիջած է Ուաչինկթընի: Դէտերու ուչադրութենէն չի վրիպիր, որ Ֆրանսա թէեւ բացայայտօրէն չի քննադատեր ամերիկեան յարձակումը, սակայն իրաքեան քարիւղի արտածման արտօնութիւնը հետապնդելով, կը հակադրուի Ուաչինկթընի եւ կ'աչխատի համակրանք չահիլ արաբական աչխարհին մէջ: Այս պայմաններուն մէջ, կը նախատեսուի, որ Ուորրն Քրիսթաֆըրի Փարիզ այսօրուան այցելութիւնը ըլլայ փոթորկայի: «Փարիզ կը կիրարկէ դրժուարին քաղաքականութիւն մը. սուր կերպով չհակադրուիլ Ուաչինկթընի, բայց նաեւ չեչտել իրենց տարբերութիւնները», կ'ըսէ Ֆրանսայի մասնագէտ մը:*

●*ՍԿՈՒՏԱԿԱՆ ԱՐԱԲԻՈՅ պաշտօնական կեցուածքը ուչագրաւ կր. անկախ՝ մամլոյ մեկնարանութիւններէն, Ռիատի պաշտօնական չրջանակները լուռութիւն պահեցին եւ չողջունեցին Իրաքի վրայ ամերիկեան յարձակումը: Սկուտական պատկերասփիւռը բաւական ուչագրումով եւ իրրեւ 10րդ լուր հաղորդեց Երեքչաբթիի առաջին յարձակումը: Մոգի ամերիկեան աղբիւրները կ'ըսեն, որ սկուտցիք լռելեայն համաձայն են յարձակումին, սակայն կը նախընտրեն յայտարարութիւն չհատարել՝ եթէ կարենան:*

●*ԻՐԱՆի պարագան այլ դիմագիծով կը ներկայանայ: Մինչեւ վերջերս, Իրանի դէմ ամերիկեան քննադատութիւններն ու պատժամիջոցները այնպիսի մթոլորտ կ'արձանագրէին, որ ղէտերը սկսած չին մտածել, թէ Ուաչինկթըն հող կը պատրաստէ Իրանի վրայ յարձակումի մը համար, սակայն իրաքեան իրադարձութիւնները այժմ Իրանը մղած են լուսանցքի վրայ եւ անոր վրայ ճնչումը մեղմացուցած են:*

(ՌԷՈԹԼՐ)

«ԿԵԱՆՔ ՄԸ ՓՐԿԵՆՔ» ՖՈՆՏԻՆ

●*Ռուբեն Հացագործեանի մահուան առիթով, Տէր եւ տիկին Միշէլ եւ Շաքէ Խորոզեան 50.000 լ. ո.*

ԴԵՍՊԱՆ Ֆ. ՄԱՄԻԿՈՆԵԱՆԻ ԿԱՇԱՌԱԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ՀԱՐՑԸ

«ՓՈՔԸՍ» ԿԸ ՊՆԴԷ, ԹԷ ԻՐ ԱՂԲԻՒՐՆԵՐԸ ՀԱՒԱՍՏԻ ԵՆ

Ջայնասփիւռի *«Ազատութիւն»* կայանի հաղորդումներուն համաձայն, գերմանական *«Ֆոքըս»* շաբաթաթերթին տնօրէնութեան եւ Գերմանիոյ մօտ Հայաստանի դեսպանութեան միջեւ տարուող բանակցութիւնները կը գտնուին փակուղիի մէջ: Ըստ Ե, որ *«Ֆոքըս»* հրապարակած էր դեսպան Ֆելիքս Մամիկոնեանի կաշառակերութեան գայթակղութեան մը մանրամասնութիւնները:

Հայաստանի արտաքին գործոց նախարար Վահան Փափազեանի կողմէ յառաջացուած յատուկ յանձնախումբը քննելէ ետք դեսպանատան գործունէութեան ընթացքը՝ հասած էր այն եզրակացութեան, թէ *«Ֆոքըս»*ի հրապարակումները սխալ են, եւ դեսպան Մամիկոնեան Գերմանիա ապաստանած հայերէ կաշառք չէ վերցուցած: Հետեւաբար «Ֆոքըս» պարտաւոր է հերքել:

Իր կարգին, «Ֆոքըս»ի տնօրէնութիւնը կը պնդէ, թէ իր լրագրողին իրաւունքն է չհրապարակել իր աղբիւրներուն անունները (այս իմաստով ան պաշտպանուած է գերմանական օրէնքով): Տնօրէնութիւնը կ'ըսէ, որ յօդուածը հրատարակող լրագրողը կապ պահած է ութ հայերու հետ, որոնց անունները գաղտնի պիտի պահուին:

Յամենայնդեպս կը թուի, թէ հարցը պիտի հասնի դատարան, նկատի ունենալով, որ կողմերը անզիջողութիւն կը ցուցաբերեն:

ԲԻՒՐԱԿԱՆԻ ԱՍՏՂԱԴԻՏԱՐԱՆԸ Վ. ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄԵԱՆԻ ԱՆՈՒՆՈՎ

Հայաստանի Գիտութիւններու Ազգային Ակադեմիայի (Հ. Գ. Ա. Ա.) Բիւրականի աստղադիտարանը պիտի կոչուի անոր հիմնադիր ու երկարամեայ տնօրէն Վիքթոր Համբարձումեանի անունով: Այնտեղ պիտի ստեղծուի մեծանուն գիտնականին տուն-թանգարանը:

Վերջերս Հ. Գ. Ա. Ա. նախագահութիւնը գումարեց ժողով մը, ուր որոշեց.

Ա) երեք տարիէ անգամ մը Հ. Գ. Ա. Ա.ի մէջ պիտի ընթերցուին Համբարձումեանի միջազգային չափանիշ ունեցող գործերը,

Բ) գիտական լաւագոյն հետազօտութեան համար ոսկիէ մետալ պիտի սահմանուի ու շնորհուի գիտնականին ծննդեան օրը,

Գ) ակադեմիայի շէնքին մէջ, ակադեմիկոս Յովսէփ Օրբելիի կիսանդրիին կողքին պիտի կանգնեցուի Վիքթոր Համբարձումեանի կիսանդրին:

Վիքթոր Համբարձումեանի արխիւը պիտի զետեղուի Բիւրականի աստղադիտարանին մէջ, որուն դեկավար նշանակուած է անոր զաւակը՝ Հրաչէն Համբարձումեան:

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՆՈՐ ՎԱՐԿ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԻԻԼԷԱԿԱՅԱՆԻՆ ՀԱՄԱՐ

Մոսկուայի մէջ ԱՊՀի երկիրներու, Եւրոպական Միութեան եւ միջազգային ելեւմտական հաստատութիւններու հետ յարաբերութիւններու Հայաստանի նախարար Գագիկ Շահպազեան վարկի համաձայնագիր մը ստորագրեց Ռուսիոյ առաջին փոխ վարչապետ Ալեքսէյ Պոլչաքովի հետ:

Ըստ այս համաձայնագիրին, Ռուսիա 98.3 միլիառ ռուբլիի վարկ մը պիտի յատկացնէ Հայաստանի: Գումարը պիտի տրամադրուի հիւլէկայանի գործարկումին եւ անոր վառելանիւթ գնելու համար:

Նախարար Շահպազեան հանդիպում մը ունեցաւ նաեւ փոխ վարչապետ Վալերի Սերովի հետ՝ քննելով գործակցութեան եւ չրջանային քաղաքականութեան վերաբերող հարցեր:

ԳԱՂԹԱԿԱՆՆԵՐՈՒՆ՝ ՀԱՅԵՐԷՆԻ ԴԱՍԸՆԹԱՑՔՆԵՐ

Հայաստանի կրթութեան նախարարութեան մանկավարժական գրադարանը նախաձեռնած է հայերէն լեզուի դասընթացքներու՝ գաղթական ընտանիքներու համար:

Այս աշխատանքին օգտակար կը հանդիսանայ նաեւ ՄԱԿի Գաղթականներու Յանձնաժողովի երեւանեան գրասենեակը:

Արդէն իսկ 350 գաղթականներ արձանագրուած են 6 ամիս տեւելիք կարեւոր եւ ճրի այս դասընթացքներուն: Անոնց մէջ կը գտնուին նաեւ ուսուցիչներ:

Գրադարանի աշխատանքային խումբը մշակած է ուսումնական համապատասխան ծրագիրները, որոնց գործադրութեան ծախսերը ստանձնած է «կաթոլիկական Օգնութիւն» միջազգային ընկերութիւնը:

Ցիշեալ դասընթացքներուն հետեւողները իրաւունք պիտի ունենան աշխատելու հանրակրթական հաստատութիւններու մէջ:

ՆԵՂՈՑ ԳԻՒՂԻ ԴՊՐՈՑԸ ՓԼԵԼՈՒ ՎՏԱՆԳԻՆ ՏԱԿ

Սահմանային չատ մը դպրոցներ հիմնական հարցեր ունին: Անոնք փիգիքապէս ահաւոր վիճակի մէջ գտնուելով՝ պատրաստ չեն աշակերտները ընդունելու: Նման պայմաններու մէջ գտնուողներէն մէկն է Լոռիի մարգի Նեղոց գիւղի դպրոցը, որ փայտաչէն եւ խարխուլ շէնք մըն է:

Ցամեայ այս դպրոցին 7 նեղլիկ դասարաններուն մէջ երկու հերթով դասընթացքներ կը կատարուին:

Ըստ դպրոցի տնօրէն Յովիկ Բէգլեանի, տեղի չգոյութեան պատճառով արտաքնոցները... գրաղարանի վերածած են: Շէնքը որեւէ ժամանակ փլելու վտանգին տակ է, ինչ որ բնականաբար աշակերտներուն ապահովութիւնը վտանգի տակ դրած է:

Լոռիի մարզպետարանի կրթական վարչութիւնը կայութենէն տեղեակ է, սակայն վտանգին առաջքը առնելու համար ոչինչ կրնախաձեռնէ:

10 ՄԻԼԻՈՆ ՀԱՅ ԿԸ ԲՆԱԿԻ ՋԱՆԱՋԱՆ ԵՐԿԻՐՆԵՐՈՒ ՄԷՋ

Խրիմի հայկական ընկերութեան «Մասեաց Աղաւնի» պաշտօնաթերթին համաձայն, աշխարհի 102 երկիրներու մէջ մօտաւորապէս 10 միլիոն հայեր կը բնակին: Անոնց միայն 3.5 միլիոնը կը բնակի Հայաստանի մէջ:

Հայրենիքէն դուրս հայերը ամէնէն աւելի տարածուած են Ռուսիոյ (2.554 միլիոն) եւ Միացեալ Նահանգներու մէջ (1.486 միլիոն):

Ռուսիոյ մէջ հայերու տեղարաշխուժը հետեւեալ պատկերը կը ներկայացնէ. Խրքուջք՝ 155 հազար, Ս. Փեթերսպուրկ՝ 65 հազար, Եկատերինպուրկ՝ 40 հազար, Թաթարիստան՝ 27 հազար, Քեմերովօ՝ 23 հազար, Խապարովսք՝ 20 հազար, Ալթայ՝ 20 հազար, Վոլկոկրատ՝ 19 հազար, Օմս 17 հազար, Քրասնոտար՝ 15 հազար, Ջիթա՝ 14.200, Սարաթով՝ 13.900, Վլատիվոսթոք՝ 13.900, Կիրով՝ 13.700, Թիւմէն՝ 13.200, Հիւսիսային Օսեթիա՝ 11.500, Ամուր՝ 1.500, Պաչքերիա՝ 4.600, Պուրիաթիա՝ 4.100, Քամչաթքա՝ 3.500, Մուրմանսք՝ 2.400, Նովոսիպիրսք՝ 6.300 Ջելիապինսքի՝ 2.700:

Ֆրանսայի մէջ կը բնակի 592 հազար հայ, Վրաստանի մէջ՝ 295 հազար, Քանատա՝ 288 հազար, Լիբանան՝ 259 հազար, Իրան՝ 256 հազար, Սուրիա՝ 144 հազար, Արժանթին՝ 138 հազար, Ուքրանիա՝ 111 հազար, Աւստրալիա՝ 102 հազար, Թուրքիա՝ 56 հազար, Ցունաստան՝ 58 հազար, Պրազիլիա՝ 50 հազար, Պուլկարիա՝ 48 հազար, Պելճուսիա՝ 45 հազար, Բրիտանիա՝ 43 հազար, Ուրուկուէյ՝ 39 հազար, Եգիպտոս՝ 14 հազար, Ջուիցերիա՝ 13 հազար, Ռումանիա՝ 13 հազար, Լիթուանիա՝ 7 հազար, Իտալիա՝ 6 հազար, Շուէտ՝ 5 հազար, Երուսաղէմ՝ 5 հազար, Լաթվիա՝ 4.500, Ղազախստան՝ 3 հազար, Կիպրոս՝ 3 հազար, Եթովպիա՝ 2.500, Էսթոնիա՝ 2.500, Մոլտաւիա՝ 2 հազար, Հունգարիա՝ 2 հազար, Լեհաստան՝ 2 հազար եւ Հընդկաստան՝ 2 հազար:

ՃԱՄԲԱՆԵՐՈՒ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՑԱՆՑԻ «ԽԱՉՄԵՐՈՒԿ» ԾՐԱԳԻՐԸ ԸՆԹԱՑՔԻ ՄԷՋ

«Խաչմերուկ» ծրագիրի կազմակերպիչ յանձնախումբը, դեկավարութեամբ Ռուբէն Եգորեանի, մեկնեցաւ Ուաշինկթըն արհեստանոցական փաստաթուղթեր կազմելու եւ օժանդակութիւն ապահովելու համար:

Յանձնախումբը հանդիպումներ ունեցաւ ամերիկեան Առեւտուրի եւ Զարգացման, ինչպէս նաեւ Միջազգային Զարգացման գործակալութիւններուն հետ: Այս գործակալութիւնները «Խաչմերուկ»ը կարեւոր ծրագիր մը համարելով՝ իրենց պատրաստակամութիւնը յայտնեցին հայթայթելու արհեստանոցային փաստաթուղթերը, իսկ եթէ որեւէ միջազգային առեւտրական կազմակերպութիւն, պետութիւն կամ ընկերութիւն փաստաթուղթերկայացնէ գրասենեակին, անվիճա պիտի օժանդակէ «Խաչմերուկ»ի ծրագիրի մէկ մասին:

Հոկտեմբերին Միացեալ Նահանգներու Առեւտուրի եւ Զարգացման գրասենեակը պահանջուած գումարը պիտի յատկացնէ ամերիկեան «Տէյվիս – Էվրիս» ընկերակցութեան՝ կազմելու համար «Խաչմերուկ» ծրագիրի արհեստանոցային փաստաթուղթերը: Այս աշխատանքներուն մաս կը կազմեն հայ, ռուս ինչպէս նաեւ յունական «Դրաամբօ» ընկերութեան մասնագէտները: Նախնական աշխատանքները սկսած են եւ կ'իրականանան 4 բաժիններով՝ ճանապարհաշինութիւն, երկաթուղային, էլեկտրական կապերու, ճանապարհի եւ բարիւղի տարածքային տեղափոխում:

Արհեստանոցային փաստաթուղթերու կազմութիւնը եւ գումարներու յատկացման փուլը պիտի տարածուի մինչեւ տարեվերջ:

Նշենք, որ «Խաչմերուկ» ծրագիրի իրականացումը կը դիտավարէ Հայաստանի բաղաբաշինութեան նախարարութիւնի հետ համագործակցութեամբ Միջազգային զարգացման վարչութիւնը, գլխաւորութեամբ «Խաչմերուկ» ծրագրի գծով կառավարութեան լիազօր ներկայացուցիչ Ռուբէն Եգորեանի:

«Խաչմերուկ»ը Հայաստանի համար առաջնահերթութիւն նշանակող ծրագիր է, որ կրնայ կանխորոշել անհետաձգելի զարգացման ուղղութիւնները, նպաստել Հայաստանի եւ դրացի երկիրներու միջեւ յարաբերութեանց սերտացման, ինչպէս նաեւ՝ Եւրոպա–Ասիա, Ռուսիա եւ Միջին Արեւելք տարածքային կապին:

Անոր նպատակն է՝ ստեղծել Հայաստանով եւրոպական Ասիա անցնող եւ ռուսական շուկան Արեւելքի շուկային միացնող հաղորդակցութեան ուղիներ: Այս ծրագրերուն իրականացմամբ կ'ակնկալուի, որ Հովկասի մէջ ստեղծուի որոշակի կայունութիւն, որովհետեւ նաեւ ռազմավարական կը գտնուին միջազգային օրէնքի հակադրութեան տակ:

1915Ի ՆԱՀԱՏԱԿՆԵՐՈՒ ՍՐԲԱԴԱՍՄԱՆ ՀԱՐՑԸ ՊԻՏԻ ՔՆՆՈՒԻ Ս. ԷՋՄԻԱԾՆԻ ՄԷՋ

Սեպտեմբեր 9-10 Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածինի մէջ տեղի պիտի ունենայ եպիսկոպոսական ժողով մը, որուն ընթացքին այլ օրակարգերու շարքին, պիտի քննուի նաեւ 1915ի հայկական ցեղասպանութեան նահատակներու սրբադասման հարցը:

Դրական որոշումի պարագային, Հայ Առաքելական Եկեղեցւոյ ծիսական-արարողական համակարգին մէջ պիտի աւելնայ նոր տօն մը:

Յայտնենք, թէ երջանկայիշատակ Վազգէն Ա. Կաթողիկոսի օրօք, նման քննարկումի հարց գոյութիւն ունէր, սակայն տարակարծութիւն կար, թէ բոլոր նահատակները, թէ առանձին անհատներ պէտք է սրբացնել:

Ըստ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Գարեգին Ա.ի, եպիսկոպոսական ժողովը հաւանաբար պիտի նշանակէ սրբադասման յատուկ տարի մը, որուն ընթացքին սուրբերու դասին մէջ ներառնուին արժանաւորները:

ԻՒՐԱՔԱՆՉԻՒՐ ՀՈՂԱՏԼՐ ՈՒՈԳՄԱՆ ՋՈՒՐ ՊԻՏԻ ՍՏԱՆԱՅ

Վերջերս Հայաստանի մէջ յատուկ աշխատանք կը տարուի ոռոգման ջուրի ներքին անհետաձգելի համակարգ մը ստեղծելու, որպէսզի ոռոգման համակարգի վերականգնման համար նախատեսուած ծրագիրը յաջողութեամբ իրագործուի:

Ըստ այս ծրագիրը իրականացնող գրասենեակի ներտարագէտ Սամուէլ Ղազարեանի, ծրագիրը կը միտի բարելաւել գիւղացիներու ոռոգման ջուրի մատակարարումը, ստեղծել ջուրը օգտագործողներու միութիւններ, կարգաւորել ներքին անհետաձգելի ցանցերու ջուրի կառավարումը եւ գանձումները կատարել:

4 տարիներու վրայ երկարող նշուած ծրագիրի ներքին կէսը պիտի ապահովուի ըստ վարկային այն համաձայնագիրին, որ կառավարութիւնը կնքած է Համաշխարհային Դրամատան եւ Գիւղատնտեսական Զարգացման Միջազգային Հիմնադրամի (IFAD) հետ:

Վարկը 57,15 միլիոն տոլար է, որուն 8 միլիոնը արտադրած է «IFAD»ի կողմէ:

Յայտնենք, թէ յիշեալ ծրագիրը պաշտօնականացած էր Նոյեմբեր 1995ին եւ պիտի օգտագործուի յատկապէս Արտաշատի, Արզնի–Եղեգիսի, Հոկտեմբերեանի եւ Թալինի շրջաններուն համար: Յիշեալ շրջաններու դաշտային աշխատանքները գլխաւորաբար կը կատարեն գիւղացիները:

Ղազարեանի համաձայն, աշխատանքներ կը սարքուին Ջուր Օգտագործողներու Միութիւն մը ստեղծելու գծով, որուն կանոնագիրի նախագիծը պատարաստուելիք մէջ է: Միութիւնը նիւթական չնչին վճարներ պիտի գանձէ ոռոգման ջուրի համար, սակայն ներքին անհետաձգելի ցանցերու պահպանման համար պիտի ստեղծուի հատուկ հիմնադրամ մը, որուն մուտքերը պիտի գան ոռոգման ջուրի վաճառքի 5 տոկոսէն:

Լ. ՇԱՆԹԻ «ԻՆԿԱԾ ԲԵՐԴԻ ԲՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆ» ՀԱՅԵՐԵՆԻ ԲԵՄԻՆ ՎԲԱՅ

Վերջերս Յակոբ Պարոնեանի անուան թատրոնին մէջ բեմադրուեցաւ Լիւսի Շանթի «Ինկած Բերդի Իշխանուհին», Լոս Անճելըսի «Վարդան Անհմանան» թատերախումբին եւ Համազգայինի թատրոնի միացեալ ներկայացումով:

Նշենք, որ «Վարդան Անհմանան» թատերախումբը իր գոյութեան 12 տարիներուն ընթացքին բեմադրած է Յ. Պարոնեանի, Սայմընին, Փարրիի եւ այլոց ստեղծագործութիւնները: Այժմ անգամ կը ներկայացնէ Լիւսի Շանթի «Ինկած Բերդի Իշխանուհին» ստեղծագործութիւնը, որուն մէջ Ժան Նշանեանի բեմադրողական մտայղացման կիզակէտը Անհմա Իշխանուհիին կերպարն է, իսկ պատասխանատուութեան ամէնէն մեծ բաժինը սանձուած է Շարլ Թուխմանեանի, որուն կերպարանած իշխանուհի Անհման թատերած է հայ թատրոնի յաւագոյն աւանդոյթներով:

Ստեղծագործական խումբին միւս անդամները հետ, ինչպէս՝ Արամ Ալթանեանի եւ Արբիւր Մեսճեանի, իրենց աշխատանքով ներդաշնակօրէն կը լրացնեն ներկայացումին ընդհանուր մտայղացումը:

Հարկ է յիշել, որ Համազգայինի թատրոնը կը ներկայացնէ Մայիս Գարակէօզեան, Գայիա Նոյենց, Նելլի Խերանեան, Տիգրան Ներսիսեան, Արբիւր Մըկըրտչեան, Զոհրապ Բէկ-Գասպարենց, Կարինէ Գարսեւանեան:

ԻՐԱՆ – ՀԱՅԱՍՏԱՆ ՔԱՐԻՒՂԱՏԱՐԻ ՆԱԽԱԳԾՄԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԸ ԱՒԱՐՏԱԾ

Մեղրի - Քաջարան 40 քմ. երկարութեամբ քարիւղատարի նախագծման աշխատանքները իրենց աւարտին հասած են: Անոնք Իրան- Հայաստան քարիւղատարի ամէնէն դժուար հատուածներէն մէկն է, որ կ'անցնի ժայռերու եւ անդունդներու վրայով:

Քարիւղատարի շինարարութեան նախագծողները ուսումնասիրած եւ քննարկած են բազմաթիւ տարբերակներ, որոնցմէ հաւանաբար ընդունուի Վայք - Արարատ ուղին: Փաստօրէն 200 քմ. երկարութեամբ եւ 700 մ.մ. տրամագիծով քարիւղատարը պիտի կառուցուի Սիւնիքի վրայով: Անոնք երկու հատուածի պիտի բաժնուի՝ Մեղրի - Քաջարան - Սիսիան, իսկ Սիսիանէն Անգեղակոթ հին խողովակը կայ: Երկրորդ հատուածը պիտի իջնէ Վայոց Ձոր, ապա Արարատ, եւ պիտի միանայ Նախիջեւանէն եկող քարիւղատարին:

Իրանի հետ գոյացած համաձայնութեան հիմամբ, օրական 4 միլիոն եւ տարեկան մէկ միլիառ խոր. մեթր վառելանիւթ պիտի տրամադրուի Հայաստանի: Գլխաւոր առաքումները պիտի կատարին Մարտէն Նոյեմբեր ամիսներուն, իսկ ամրան եղանակին անոնք պիտի պահուին Աբովեանի պահեստարաններուն մէջ:

Քարիւղատարի ֆինանսաւորման համար Հայաստանի կառավարութիւնը յատկացուցած է 25 միլիոն դրամ՝ նախագծման աշխատանքները շարունակելու համար: Անոր շինարարութեամբ հետաքրքրուած են նաեւ արտասահմանեան ընկերութիւններ:

ԻՐԱՆԻ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ԱՐԺԷՔՆԵՐԸ ՓՐԿԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

Իրանահայ երեք թեմերուն՝ Ատրպատականի, Թեհրանի եւ Սպահանի առաջնորդարաններուն գլխաւորութեամբ եւ Կիլիկիոյ կաթողիկոսութեան հովանաւորութեամբ կազմուեցաւ յանձնախումբ մը՝ աւերումէ եւ փճացումէ փրկելու համար Իրանի հայ մշակութային արժէքները:

Այս յանձնախումբը պիտի հսկէ ու համադրէ յուշարձաններու նորոգութեան աշխատանքները, որոնք կը կատարուին Իրանի մշակութային ժառանգութեան պահպանման կազմակերպութեան կողմէ, եւ Իրանի պետութիւնը եւ նիւթական ներդրումը ունի այդ աշխատանքին մէջ:

Մինչեւ հիմա վերակառուցուած է Մորճորի Ս. Աստուածածին վանքը, իսկ ամէն տարի վերանորոգման կ'ենթարկուի Ս. Թադէի վանքը:

ԿԱՐՃ ԼՈՒՐԵՐ

●*ԱՐՑԱԽԻ Մարտակերտի չրջանի Թալիշ գիւղը, որ արցախեան մարտերու ընթացքին ամէնէն աւելի վնասուած բնակավայրն է, վերաբացաւ իր դպրոցը:*

Այսօր, դպրոց կը յաճախեն 82 աշակերտներ, որոնց 9ը՝ առաջին դասարանի սաներ են:

Դասընթացքներուն առընթեր, դեռ կը չարունակուին դպրոցի վերանորոգման աշխատանքները:

●ԱԼԱՎԵՐՏԻ գուլպաւոր մետաղներու փոքր ձուլարանի վերակառուցման աշխատանքները շուտով իրենց աւարտին պիտի հասնին: Կ'ակնկալուի, որ ան ամսական 200 թոն սեւ պղինձ արտադրէ:

Սակայն, էլեկտրական հոսանքի չգոյութեան պատճառով ձուլարանը կարելիութիւն պիտի չունենայ բարձր որակի պղինձ արտադրել: Իսկ գուլպաւոր մետաղներու նոր գործարան մը կառուցելու հնարաւորութիւն գրեթէ չկայ, նիւթական դժուարութեանց պատճառով:

●*ԵՐԵՒԱՆԻ առողջապահական ազգային համալիրին մէջ տեղի պիտի ունենայ հարապետական խորհրդաժողով մը՝ «Բարեփոխումներ Առողջապահութեան Ֆինանսաւորման Գործում» թեմայով: Անիկա կազմակերպուած է առողջապահութեան նախարարութեան եւ Համաշխարհային Դրամատան կողմէ:*

Խորհրդաժողովին պիտի մասնակցին Հայաստանի տարբեր չրջաններէն չուրջ 120 մասնագէտներ: Խորհրդաժողովը ֆինանսաւորուած է Համաշխարհային Դրամատան կողմէ:

●ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ կառավարութիւնը այս տարուան իր պահեստի գումարէն 5 միլիոն դրամ պիտի յատկացնէ Հայաստանի Նկարիչներու Միութեան:

Ըստ կառավարութեան մամլոյ կեդրոնի հաղորդումներուն, նոյն պահեստի գումարէն 470 հազար դրամ յատկացուած է «Եզիտիների Ձայն» թերթի խմբագրութեան:

●26 *ՕԳՈՍՏՈՍԻՆ իր մահկանացուն կնքեց Ցամեայ ճարտարագէտ Միհրան Վարդանեան:*

Հանգուցեալը մեծ վաստակ ունի Հայաստանի ուժանիւթային գարգացման եւ մասնագէտ աշխատակազմերու պատրաստութեան մէջ:

Վարդանեան կարեւոր դեր ունեցած է հայկական հիւլէկայանի դեկավարման մէջ: Ան տիրացած է պետական բարձր պարգեւներու:

●ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ Թումանեանի, Նոյեմբերեանի եւ Իջեւանի հարիւրաւոր բնակիչներ ամրան վերջին մասնաւանց ընթացքին իրենց ապրուստը կ'ապահովեն մոշ քաղելով:

Վայրի այս պտուղը կը ծախուի դեպի քաղաք ուղղուող հանապարհներու եզրերուն: Մեկ քիլօ մոշը կ'արժէ 200-230 դրամ:

Ըստ երեւոյթին, այս տարի մոշը առատ է եւ անգործ կարգ մը բնակիչներու նիւթական աղբիւրը դարձած է:

«ՄԸՐԻՆ ՏՈՒԻՆՔ ՏԱՍԸ ՀԱԶԱՐ ՋԱՅՆ ՈՒ ՀԱՐԻՒՐԻՒՆ ՊԻՏԻ ՏԱՆՔ ՏԱՍՆԵՐԿՈՒ ՀԱԶԱՐ»

Կ'ԸՍՔ ԸՆԿ. Ս. ՅՈՎՆԱՆԵԱՆ

Լիբանանեան արաբատառ «Նահապ» օրաթերթը իր 20 Օգոստոսի թիւով հրատարակած է հարցազրոյց մը նորընտիր երեսփոխան ընկ. Սեպուհ Յովնանեանի հետ՝ անդրադառնալով ընտրութեանց, կուսակցութեանց եւ առհասարակ լիբանանահայութեան եւ Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութեան կեցուածքներուն:

Հարցազրոյցը վարած է Հապիպ Շալուք:

«Նահապ»ի թղթակիցը՝ Հապիպ Շալուք հարցազրոյցին սկիզբը հետաքրքրական ոճով կը ներկայացնէ ընկ. Յովնանեանը, զոր իր շահեկանութեան համար կու տանք հացրազրոյցի կողքին:

Քառասուննոց, հանդարտ երիտասարդ մը, դիւրութեամբ չի հակադարձեր, որքան ալ փորձես զինք ընդ կացութեան մատնել, այնպէս մը, որ երբ մատը վէրքին վրայ դնող հարցում մը ուղղես անոր, շուտով կ'ըմբռնէ եւ ինքնավստահ ու հանդարտ ջիղերով կը պատասխանէ:

Ժպիտը անպակաս է անոր մանկական անմեղութեամբ դէմքէն, ուր ակներեւ են անոր խորհրդաւոր աչքերն ու «Տուկլաս» պեխերը: Անոր հետ խօսած ատենդ ինքզինքդ կը զգաս համալսարանական ուսանողի մը մօտ, որուն հետ երբ մանրամասնութեանց թափանցես, դիմացդ կը պարզուի քաղաքական յստակ գաղափարներով յագեցած, կազմաւորուած, խոր ու հաւատաւոր կուսակցականը:

Սեպուհ Յովնանեան Հ. Յ. Դ.ի նոր հերթապահը, այն ատամնաբուժը, որ Ժէլ Էլ Տիպի իր դարմանատան մէջ ընդունեց «Նահապ»ը իր սպիտակ համազգեստը հանելով գրասեղանի ետին նստած առաջին հարցազրոյցը ունեցաւ ոչ հայատառ թերթի մը հետ, այնպէս մը, որ երբ իր արաբերէնը դաւաճանէր իրեն, կը խօսէր ամբողջական յստակ անգլերէնով ու ֆրանսերէնով:

Չէր գրգռուեր եւ չէր հակադարձեր որեւէ հարցումի, նոյնիսկ եթէ Պուրճ Համուտը *կեթօ*յի մը նմանցուէր ու հայերը՝ սեւամորթ ամերիկացիներուն, որոնք կը «շարժին» ընտրութեանց ընթացքին՝ քուէարկելով ի նպաստ որոշ թեկնածուի մը, կարծէք օժանդակ «զօրավիգ ջոկատ մը» ըլլային, որ քուէատուփ խուժելով կը փրկէ տկար թեկնածուն՝ զայն վերածելով միակ ղեկավարի եւ անյաղթահարելի թեկնածուի:

«Հայկական *կեթօ*». ասիկա ճիշդ չէ. թերթերու յերիւրանք է. նմանապէս եւ այն, թէ Դաշնակցութիւնը «իշխանութեան կուսակցութիւն»ն է կամ «ամերիկացիներուն կուսակցութիւնը», կ'ըսէ ան:

Ան կը պաշտպանէ իր կուսակցութիւնը, որ ընտրութեանց ընթացքին ընդհանրապէս «հակառակ ուղղութեամբ» կ'ընթանայ ու կը մղուի ժողովուրդին մօտ ընդունուած հոսանքին հակադիր հոսանքին մէջ եւ սակայն կ'ըսէ. «մենք պետութեան հետ ենք, որովհետեւ կ'ուզենք զօրաւոր պետութիւն... Պետութիւնն ու հողը շատ բան կը նշանակեն մեզի համար:

*
* *

ՀԱՐՑՈՒՄ.– Պէյրութի ընտրութիւններուն հայերը ինչ աթոռ ունին. ասոնցմէ քանի՞ աթոռ Դաշնակցութեան թեկնածուներուն կը պատկանի:

ՊԱՏԱՍԽԱՆ.– Մենք թեկնածու ներկայացուցինք հինգ հոգի, որոնցմէ երեքը՝ Արրահամ Տէր-Տէհեան (աւետարանական), Պապիկեան (առաքելական), եւ Զուխտարեան (հայ կաթողիկէ) մեզի համակիր են, իսկ ձէրձճեան անդամ է Հնչակեան կուսակցութեան, իսկ Տէմիրճեանը՝ քիչ մը ռամկավարներուն, որովհետեւ անդամ է Հայ Բարեսիրական Ընդհանուր Միութեան:

Հ.– Այս կը նշանակէ՞ թէ Դաշնակցութիւնը ունի 3 թեկնածուներ, Հնչակեանը՝ մէկ եւ ռամկավարը՝ մէկ:

Պ.– Ո՛չ, Տէմիրճեան ռամկավարներու թեկնածուն չէ, այլ անոնց համակիր է: 1992ի ընտրութիւններուն Տէմիրճեան Ռամկավարներու մօտիկ էր, նմանապէս իրմէ առաջ տոքթ. Անդրանիկ Մանուկեան. կար նաեւ Արա Երեւանեանը, որ Հնչակեաններուն մօտիկ էր:

Հ.– Տէտէեանի ազատարանական աթոռին թեկնածութիւնը ձեւով մը այս աթոռին «հայկական գրաւո՞ւմը» կը նշանակէ, որովհետեւ բոլոր ազատարանականներ հայ չեն եւ պատահեցաւ, որ Շարլ Սաատ եւ Սամիր Խահէ ազատարանական երեսփոխան եղաւ:

Պ.– Աւետարանական թեկնածուն երկար ատենէ ի վեր հայ եղած է:

Հ.– 1972էն ի վեր ատոր. Մանուկեանն էր, 1992ին՝ Նուրիճան Տէմիրճեան, մինչ նախապէս հայ չէր:

Պ.– Հին համաձայնութիւն մը գոյացած էր Դաշնակցութեան եւ Փաթանգազուրներուն միջեւ, որուն հիմամբ, աւետարանական երեսփոխանը հերթարար կ'ըլլար Փաթանգազուրներու եւ Դաշնակցութեան թեկնածուն: Այս մէկը կիրարկուեցաւ միայն մէկ անգամ եւ այնուհետեւ չգործադրուեցաւ Փաթանգազուրներու հետ անհամաձայնութեան հետեւանքով, որմէ ետք ընտրականն այս իմաստով համաձայնութիւն չկայ մեր միջեւ, ինչ որ կը նշանակէ, թէ համաձայնութիւնը չէր հարկադրեր, որ թեկնածուն ըլլայ հայ կամ ոչ հայ, այլ՝ Փաթանգազուրներու կամ Դաշնակցութեան թեկնածուն. իսկ այդ համաձայնութիւնը յստակ Դաշնակցութիւն չէր:

Հ.– Կը թուի, թէ յստակ Դաշնակցութիւնը այսօր վարչապետ Հարիրիին հետ է:

Պ.– Ներկայիս՝ այո:

Հ.– Կը կարծէ՞ք, որ Դաշնակցութիւնը ի նպաստ վարչապետ Հարիրիին կողմնորոշուած է ընտրութեանց ընթացքին:

Պ.– Հայերը ունին իրենց երեսփոխանական անկախ պլոքը. անոնք մաս չեն կազմեր վարչապետ Հարիրիի պլոքին: Մեր միջեւ համաձայնութիւն գոյութիւն ունի, եւ մենք ունինք մեր կարծիքը, որ շատ մը հարցերու մէջ կը համապատասխանէ վարչապետ Հարիրիի կարծիքին: Ապագային չենք գիտեր, թէ համաձայնութիւնը կը շարունակուի՞ կամ ոչ. ներկայիս մենք համաձայն ենք վարչապետ Հարիրիին հետ:

Հ.– Ի՞նչ սկզբունքներու վրայ կը հիմնէք ձեր դաշնակցութիւնը:

Պ.– Ներկայիս՝ ընտրական դաշնակցութիւն է:

Հ.– Ինչո՞ւ համար հայկական ու յատկապէս Հ. Յ. Դաշնակցութեան դաշնակցութիւնը իշխանութեան հետ կ'ըլլայ:

Պ.– Պայման չէ. իսկ այս անգամ շատ ուշացանք որոշում տալու:

Հ.– ... Սակայն Հիւսիսային Մերձի մէջ Դաշնակցութիւնը յստակօրէն իշխանութեան հետ էր, յանձին նախարար Մըրրի:

Պ.– Այո՛, Մեթնի մէջ յստակ էր. բայց Պէյրութի մէջ՝ ոչ:

Հ.– Մարդիկ կ'ըսեն, թէ որեւէ ապուշանայ Դաշնակցութեան եւ իշխանութեան միջեւ համաձայնութիւնը անխուսափելի է:

Պ.– Ո՛չ, այս մէկը պայման չէ. թէեւ իրրեւ կուսակցութիւն միշտ պետութեան հետ ենք:

Հ.– Ինչո՞ւ միշտ պետութեան հետ:

Պ.– Պետութիւնը շատ բան կը նշանակէ հայերուն համար 1914ի դէպքերէն ի վեր: Հողի եւ պետութեան արժէքը շատ բան կը նշանակեն հայերուն, այս պատճառով հայերը ընդհանրապէս պետութեան կը յարին. սակայն այս մէկը չի նշանակեր, թէ ինքնաբերաբար հարիւր առ հարիւր պետութեան կողքին ենք:

Հ.– Օրինակ, Դաշնակցութիւնը ի՞րր դաշնակցած է ընդդիմութեան հետ:

Պ.– Նախագահ Ֆրենժիէհի իշխանութեան առաջին օրերուն պետութեան կողքին չէինք:

Հ.– Յանախ կը դաշնակցիք իշխանութեան ընտրացանկերուն հետ. սակայն գո՞հ էք այս դաշնակցութիւններէն:

Պ.– (Երկար լռութենէն ետք) Ատիկա ձգենք Դաշնակցութեան:

ՓԼՈՒԹ ԿՈՏՐԵԼ

Հ.– Լիոնալիբանանի մէջ ձեր դաշնակցութենէն եւ ընտրութեան արդիւնքներէն գո՞հ էիք:

Պ.– Այո, գոհ էինք: Աւելցնենք, որ դաշնակցութեան առաջին օրերուն փորձեցինք կանխարգիլել «գլուխ կոտրելու» պայքարը կողմերուն միջեւ, եւ հանդիպում մը ունեցանք տոքթ. Մուխայպէրի եւ երեսփոխան Նեսիպ Լահուտի հետ. ուզեցինք, որ իրենց ցանկին մէջ հայկական աթոռին թեկնածու չնշանակեն Մըրրին հետ մեր դաշնակցութեան դիմաց. այս գծով համաձայնութեան ալ յանգեցանք, սակայն համաձայնութիւնը չկիրարկուեցաւ վերջին ըրջանին:

Հ.– Սակայն ինչո՞ւ հայկական աթոռը «պարապ» ձգեցին:

Պ.– Այո՛, հայկական աթոռը «պարապ» ձգեցին բայց...

Հ.– ... Բայց ի՞նչ. դուք Մըրրի ընտրացանկին հետ դաշնակցա՞ծ էիք:

Պ.– Հայերը կրնային աւելի մեծ թիւով քուէարկել...

Հ.– Մըրրի ցանկի՞ն կը էուէարկէին:

Պ.– Ի նպաստ Դաշնակցութեան կը քուէարկէին:

Հ.– Ի՞նչպէս կը բացատրէք շուրջ իննը հազար հայ էուէարկողներու մասնակցութիւնը:

Պ.– 8100 եւ քիչ մը՝ Պուրճ Համուտի մէջ, եւ Պուրճ Համուտէն դուրս չուրջ երկու հազար, այսինքն՝ տասը հազարէն քիչ մը աւելի:

Հ.– Սակայն ինչպէ՞ս կը բացատրէք, որ նախապար Մըր Դաշնակցութեան թեկնածուէն առած հազար աւելի էուէարկեցիք, երբ դուք իրեն էուէարկեցիք սաս հազար ցանկ, եւ արամարանութիւնը կ'թսէ, որ հայ թեկնածուի էուէներու առաւելագոյն քիւր պէտք է 4 մարդնի եւ 2 ուղղափառ թեկնածուներու:

Պ.– Մըր տաս հազար ձայն աւելի չահեցաւ Միշէլ Աքլի պատճառով, ես կը կարծեմ, որ երեք հազար քուէ աւելի պէտք է ստանայի:

Հ.– Մի՞այն 3 հազար, թէ աւելի:

Պ.– Ո՛չ, երե՛ք հազար:

Հ.– Պէտք էր որ բոլոր լրիւ էուէարկուած ընտրացանկերու ձայները ստանայիք:

Պ.– Կը կարծեմ, որ 38 հազար ընտրացանկ «իջաւ», իսկ արդիւնքը եղաւ այն, որ անունս ցանկերէն «ջնջուեցաւ» շուրջ 2500-3000 անգամ:

Հ.– Ո՞վ պատասխանատու կամ յանցաւոր կը գտնէք ձեր անուան ջնջումին համար:

Պ.– Ո՛վ գիտէ..., բայց Մըրը չէր:

Հ.– Հապա ո՞վ:

Պ.– Ջեմ ըսեր:

Հ.– Քանի դուք էք ամիական հայ թեկնածուն, ո՞վ շահաւոր կ'ըլլայ ձեր անուան ջնջումէն:

Պ.– Թերեւս որոշ համաձայնութիւն գոյացած ըլլայ համայնավարներու, կարգ մը թեկնածուներու եւ թեկնածու Բաֆֆի Մատէեանի միջեւ: Այլապէս ինչո՞ւ համար Բաֆֆին ստացաւ հինգ հազար քուէ, հակառակ անոր, որ իր քուէները սահմանափակ կին, առաւելագոյնը՝ 2200 ձայն: Անոր ստացած յաւելեալ քուէները թեկնածուներու հետ կայացած համաձայնութեան արդիւնք են:

Հ.– Նկատելի է, որ հայերը կը դաշնակցին իշխանութեան ցանկերուն հետ, որովհետեւ յանախ նիստ կ'ըլլան ժողովրդային ներքաղաքին, ու այնպէս կը թուի, թէ հոսանքին դէմ կը թիավարեն, այս մէկը ակներեւ էր Հիւսիսային Մերձի մէջ: Այս իմաստով, Դաշնակցութիւնը իմիգիմիճ «հակառակ ուղղութեան» մէջ չի՞ գտներ:

Պ.– Ո՛չ, ընտրութեանց ընթացքին Միշէլ Մրր ստացաւ առաւելագոյն քուէներու թիւը:

Հ.– Կը կարծէ՞ք, որ Լիոնալիբանանի այս վերջին ընտրութիւնները ժողովրդավար եղան մօտաւորապէս:

Պ.– Կը կարծեմ, որ ընտրութիւնները այս անգամ, աւելի քան երբեք, կրնան նկատուիլ ժողովրդավար ու մաքուր:

Հ.– Իսկ ի՞նչ կարելի է ըսել բաղաթացիութիւն տուր ատացողներուն (հայերուն) համար:

Պ.– Իրրեւ հայ, 1200 հայեր չկրցան քուէարկել, առաւել՝ քաղաքացիութիւն նոր ստացած 700 հայեր, այսինքն չուրջ 2200 հայեր չէին կրցած քուէարկել Հիւսիսային Մերձի մէջ:

Հ.– Ձե՞ր կարծիքը, որ հայերու հետ Դաշնակցութիւնը կանխարգիլեց իշխանութեան ընտրակիւղի «բայրայումը» եւ հայերուն ատաը հազար էուէները պատճառ դարձան իշխանութեան ընտրացանկի գրեթէ բոլոր անդամներուն յաջողութեան:

Պ.– Ինչո՞ւ համար միշտ հայերը պատասխանատու կը նկատէք Մեթնի կամ այլ չրջանի մէջ: Ենթադրենք, որ հայերը կ'որոշեն Հիւսիսային Մեթնի ընտրացանկի ճակատագիրը, բայց այլ չրջաններու մէջ անոնք չեն որոշեր: Ո՞վ կրվճռէ, օրինակ, մարոնիներու եւ կաթոդիկներու ընտրութիւնը Հիւսիսի կամ Պէյրութի մէջ:

Հ.– Ինչպէ՞ս կը պատասխանէք ակռևց, որոնք կ'ըսեն, թէ հայերը այսօր Լիբանանի մէջ ցեղապաշտ հատմակաւորութիւն են ու կ'ապրին տեսակ մը կիրքի մէջ ու ընտրութենց օրը էուէատուփ կ'երթան, պետութեան ընտրացանկը կ'ընտրեն ու իրենց կեցոն կը վերապատուին:

Պ.– Այս մէկը սխալ պատկերացում է. Պուրճ Համուտի բնակիչները լիրանանահայութեան փոքր համեմատութիւնը կը կազմեն: Անոնք աւելի հոծ թիւերով կը բնակին Պուրճ Համուտէն դուրս՝ Անթիլիասի, Ժէլ էլ Տիպի, Զալքայի, Ռապիէհի, Պէյթ Քոքոյի մէջ, ինչ որ կը նշանակէ, թէ լիբանանահայութեան 30 առ հարիւր համեմատութիւնը կ'ապրի Պուրճ Համուտէն դուրս:

Հ.– Սակայն ակռևց իրենք իրենց մէջ մենատացած են: Մինչեւ իսկ ոմանք վիրենք կը համակցինն Միացեալ Նահանգներու սենատորականներուն:

Պ.– Ո՛չ, այս մէկը ճիշդ չէ. կեթօյի տեսութիւնը թերեւս ճիշդ նկատուէր ասկէ 30 տարի առաջ. մինչդեռ այսօր իրողութիւնը տարբեր է:

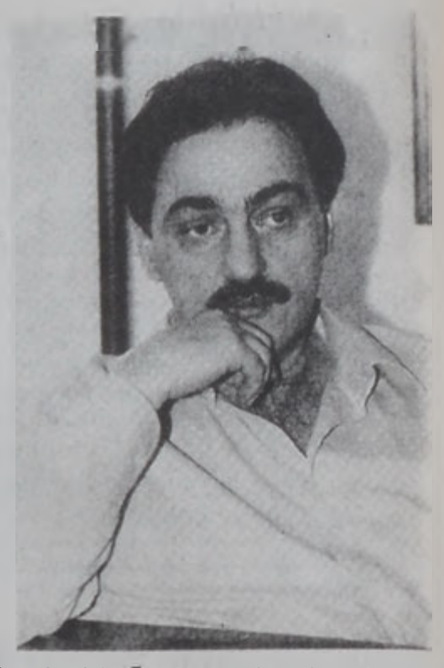
Հ.– Մարդիկ այդպէս կ'ըսեն:

Պ.– Ո՛չ, թերթերը կ'ըսեն այս խօսքերը:

Հ.– Իսկ թերթերը կ'արտայայտեն հանրային կարծիքը:

Պ.– Ոչ միշտ. տեղեկատուական չփոթ կայ, որ դիտումնաւոր կերպով հայեր նման կացութեան մէջ կը դրուին:

Հ.– Իսկ ի՞նչ կարելի է ըսել այն կարծիքներուն, թէ Դաշնակցութիւնը իշխանութեան եւ ամերիկացիներուն կուսակցութիւնն է, այլ իմաստով, որ հայերու ընտրած թեկնածուները ամերիկացիներուն զօրակցութիւնը վայելողը կ'ըլլայ:

Պ.– Ճիշդ չէ. նախ՝ հայերը իշխանութեան հետ չեն, այլ կ'ուզեն, որ Լիբանանի մէջ իշխանութիւնը գօրաւոր ըլլայ, որովհետեւ Լիբանանի 17 ամեայ դէպքերուն ամբողջ պատճառը իշխանութեան տկարութիւնն էր. հետեւաբար մենք կը կարծենք, որ իշխանութեան գօրացումը երկրին գօրացումն է: Իսկ «ամերիկացիներու պատմութիւնը» ճիշդ չէ, երանի՛ ամերիկացիք գօրավիգ ըլլան մեզի, այսօր աւելի ուժեղ կ'ըլլայինք: Այս ալ թերթերու խօսք է եւ հին կարծիք է, թերեւս որովհետեւ Ամերիկայի մէջ հայկական հոծ գաղութ կայ, որ իր ազդեցութիւնը ունի կարգ մը նահանգներու, ինչպէս Քալիֆորնիոյ եւ Նիւ Եորքի մէջ:

Հ.– Որքանո՞վ կարելի է ճիշդ նկատել այն կարծիքը, թէ նախագահական ընտրութենց գծով ամերիկեան «գաղտնի բառ»ը Դաշնակցութեան ձեռքն է, եւ թէ Դաշնակցութիւնը միշտ շահող նախագահին հետ է:

Պ.– Ոչ միշտ. օրինակ նախագահ Ֆրենժիէհի ընտրութեան ընթացքին նախագահ Իլիաս Սարգիսի կողքին էինք:

Հ.– Ի՞նչ է հայ թեկնածուներու յաջողութեան հաւանականութիւնը Պէյրութի մէջ:

Պ.– Մեծ է:

Հ.– Իսկ ի՞նչ կարելի է ըսել միւս հայ թեկնածուներուն մասին:

Պ.– Հայ թեկնածուներ կան (նախկին) վարչապետ Սելիմ Հրսի ցանկին վրայ, ինչպէս՝ Պուլտուքեան եւ Սեֆէրեան:

Հ.– ... Վերջինը հեռացաւ Հնչակեան կուսակցութենէն:

Պ.– Ո՛չ, կուսակցութիւնը արտաքսեց զինք, որովհետեւ ինքնագլուխ թեկնածու ներկայացաւ. ան զօրաւոր է եւ հնչակեաններուն մեծ մասը իր կողքին են: Իսկ Պուլտուքեանը որոշ քաղաքականութիւն չունի. ան կեդրոնական Դրամատան փոխ կառավարիչ էր. նմանապէս կան Քարիմ Բագրատունի, Անթուան Շատէր եւ Լինտա Մաթար:

Հ.– Տիկին Լինտա Մարար հա՞յ է:

Պ.– Կը կարծեմ, որ ամուսինը հայ առաքելական է, ինք ալ ինքնաբերաբար դարձած է հայ առաքելական:

Հ.– Ի՞նչ է Դաշնակցութեան վարկը, տարողութիւնը հայերու մօտ:

Պ.– Կարելի է ըսել, որ հայերուն 85 առ հարիւր համեմատութիւնը հետեւակիր է Դաշնակցութեան, իսկ մնացեալ 15 առ հարիւրը՝ Հնչակեան ու Ռամկավար են:

Հ.– Կարելի՞ է որոշ սահմանում տալ «դաշնակ» բառին:

Պ.– Անիկա կազմուած է «Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութիւն» բառերու կրճատումէն:

Հ.– Յեղափոխական կը նշանակէ ձախակողմեան, իսկ այսօր յատակ է, թէ Դաշնակցութիւնը ձախակողմեան չէ:

Պ.– Անիկա ազգային ընկերվարական է եւ խիստ մօտ է սքանտինաւեան պետութեանց մօտ ընկերվարական ըմբռնումին:

Հ.– Ի՞նչ է ձեր կարծիքը բնատաշրջանիներու բաժանման ու տեղ մը նահանգի, տեղ մը գաւառի դրութեան որդեգրումին գծով:

Պ.– Պէտք է ամէնուրեք նոյն չափանիշը որդեգրել: Մենք համամիտ ենք, որ Լիբանան ըլլայ մէկ ընտրաշրջան եւ որդեգրուի դաշնակցութենց վրայ հիմնուած կուսակցական թեկնածութիւնը:

Հ.– Հայկական հանրային կարծիքը որքանո՞վ խօսք ունի Դաշնակցութեան դեկավար մարմինի առած որոշումներուն մէջ:

Պ.– Դաշնակցութեան դեկավար մարմինը իր որոշումները կու տայ եւ ըստ այնմ համարատու է կուսակցութեան ընդհանուր ժողովին, որ պիտի գումարուի մէկուկէս տարի ետք:

գրականություն եւ մշակոյթ

ՍՓԻՒՌՔԱՀԱՅ ԳՐՈՂՆԵՐ

ԾՆՆԴԵԱՆ ՕՕԱՄԵԱԿ

ԱԼԻՍԻԱ ԿԻՐԱԿՈՍԵԱՆ՝ «ԳԵՐՏԱՐԱԾԱԿԱՆ» (Meta – Dimension) ԴՊՐՈՑ»Ի ՀԻՄՆԱԴԻՐԸ

«Ալիսիան Արժանթինի նորարար բանաստեղծութեան առաջնորդն է»:

(ԼԱ ՕՓԻՆԻՈՆ)

1960ականներուն եւ անկէ ետք «Արմատ եւ Էութիւն» եւ «Նամակ Առ Հայաստան» *բանաստեղծական չարքերով հայրենի եւ սփիւռքահայ գրականութեան եւ երաժշտական արուեստին նոր թարմութիւն չնորհած սփիւռքահայ գրող Ալիսիա Կիրակոսեան դարձաւ փրնտրուած բանաստեղծուհին՝ ե՛ւ Սփիւռքի ե՛ւ Հայաստանի նոր սերունդներուն, որոնք, հեռաւոր Արժանթինէն հնչած ժամանակակից հայ «խագ»ին ականջալուր, քայլ մը աւելի՛ մօտեցան Արարատին, ջիղ մը աւելի՛ պրկեցին Եղեռնր գործադրած թուրք ցեղին դէմ, գանձ*

Ո՞Վ Է ԱԼԻՍԻԱ ԿԻՐԱԿՈՍԵԱՆ

Բանաստեղծուհի. «*գերտարածական*» դպրոցի հիմնադիր տոքթ. Ալիսիա Կիրակոսեան ծնած է Քորտոպա. Արժանթին, 1936ին, Եղեռնէն վերապրած հայ ընտանիքի մը մէջ:

Ասպարէզով իրաւաբան, ան գրել սկսած է սպաներէնով եւ 1966ին հրատարակած է բանաստեղծութիւններու իր առաջին ժողովածուն:

1971էն ի վեր կ'ապրի Լոս Անճելըս եւ ներկայիս կը ստեղծագործէ երեք լեզուով՝ սպաներէն, անգլերէն եւ հայերէն:

Սփիւռքահայ բանաստեղծուհին հեղինակ է 19 հատոր գիրքի: Անոր բանաստեղծութիւններուն մեծ մասը թարգմանուած է զանազան լեզուներու, ինչպէս՝ իտալերէն, պարսկերէն, յունարէն, ֆրանսերէն:

Միջազգային ճանաչումի արժանացած Ալիսիա Կիրակոսեանի արուեստը արժանացած է ոչ միայն օտար մամուլի եւ միջազգային գրաքննադատութեան, այլեւ՝ աշխարհահռչակ գեղանկարիչ Փապլօ Փիքասոյի հիացումին, որուն իբրեւ արտայայտութիւն, արուեստագէտը նկարազարդած է հայ քերթողուհիին ժողովածուներէն մէկը:

Ալիսիա Կիրակոսեան հիմնադիրն է «*գերտարածական դպրոց*»ին, որուն գլխաւոր յատկանիշներն են՝ հին օրէնքներէ ազատագրում, ներքին կշռոյթի կառուցում, խիտ, թափանցիկ եւ ժուժկալ արտայայտութիւն, ծանօթ աշխարհներէ եւ երազներէ անդին՝ իրականութեան նոր տարածքներու յայտնաբերում, թելադրական ուժ, դրուագային ճառերէ եւ հռետորական յայտարարութիւններէ խուսափում, ձայնարկութիւններու եւ ածականներու զսպում, պատկերներու եւ փոխաբերութիւններու հանդէպ նոր մօտեցում՝ հիւսելով առարկայական եւ վերացական տարրեր եւ այսպիսով ստեղծելով անջրպետային ամբողջութիւն մը, որ՝ «ներկայի մէջ ապագայի բանաստեղծութիւն է», իր ժամանակի շունչով ու նորարարութեան ոգիով:

մը ե՛ւս յայտնաբերեցին մայրութեան խորհուրդին մէջ ու անգա՛մ մըն ալ մարդացան հայերէն...

Մայրական զգացումներու նոր խորութիւն, բնութեան նոր տարածք, կեանքի նոր աշխարհահայեացք ու լեզուամտածողութեան նոր որակ հաստատելով՝ Ալիսիա Կիրակոսեան դարձաւ ժողովրդային լայն խաւին բանաստեղծուհին, Հայաստան, Սփիւռք, Եւրոպա, Միացեալ Նահանգներ եւ այլուր:

Երկկ սպաներէնով հայերէն թարգմանութեամբ, իսկ այսօր հայերէն՝ քերթողութեամբ Ալիսիա Կիրակոսեան կր ներկայանայ մեզի իր «Խորան 1», «Խորան 2», «Անկեան Զրոյցներ» ժողովածուներով եւ «Բանաստեղծութիւն–Տիեզերածութիւն» գրական տեսութեամբ, որուն մասին ան հետեւեալ բացատրութիւնը կու տայ. «Երբ հերքուածը կը գերազանցէ արատին որակումը, կը թափանցէ այն ուղիները, որոնք պիտի առաջնորդեն ծանօթ աշխարհէն անկին. երբ կը լրէ պարագայականը եւ կ'արմատաւորուի գոյութեան մարդա–համատիեզերքի էութեան հետ, երբ մասնին յանախականութիւնը կը կապէ զգացական բերումներու հետ եւ համաչափութեամբ կը միաւորէ առեղծագործութեան ալիքները՝ կեանք տալու համար նոր արտայայտութիւններու եւ յայտնաբերիլու համար նոր աշխարհ մը, տարբեր զգացողութիւն մը կամ գիտակցութիւն մը, գրեթէ կարելի է վստահիլ, որ դէմ առ դէմ կը գտնուինք «գերտարածական» բանաստեղծութեան հետ»:

Իր ինքնատիպ արուեստէն ինքնուրոյն տեսութիւն մը հիմնած Ալիսիա Կիրակոսեան կ'ընդունի, որ գոյութեան հիմքը արմատն է միաժամանակ րլլալով նպատակը գոյութեան, որ կ'իմաստաւորուի րնագանգական նոր տարածքներու նուաճումով, մտքի ու գգայնութեան միաձոյլ գեղեցկութեան նոր անսահմանութեան մը սահմանումով, սիրոյ, մայրութեան, բնութեան, ժամանակի, տիեզերքի, Աստուծոյ վերաբերեալ նոր ծալքերու, իրականութիւններու յայտնաբերումով:

Երկկ եթէ օտար լեզուով իր հայկական արմատն ու հոգեւոր ուժերը որոնող, Եղեռնի, օտարացման եւ ինքնաճանաչման ներքին ուղիները պայթեցնող, ինքնահաստատման ձգտող բանաստեղծուհին էր Ալիսիա Կիրակոսեան, այսօր, սակայն, ան սպաներէնի եւ անգլերէնի կողքին նաեւ հայերէնով ստեղծագործող տիեզերքի բնակիչն է, որ մայրական քնքուշ գգացումներուն կողքին, կիտէ իր խոհական գգացողութիւնը նաե՛ւ առնականութեամբ օծել ու դուռը թակել արդարութեան, խաղաղութի՛ւն պահանջել, դարը արիւնող ոճիրներուն, աղէտներուն ու բարբարոսական մեքենայութիւններուն դէմ բողոքել ու պոռթկալ եւ դատի՛ կանչել արդարութիւնը րգկտող դատաւորները, բայց նաեւ հայորէ՛ն կիսկուիլ Տէր Զօրի յուշով, երկրաշարժի ցնցումներով, Արցախի նահատակներով:

Մէկ կողմէ՛ ներքին, երկրային կեանքի ախտերը սրբագրելու, իսկ միւս կողմէ երկրայինէն դէպի երկնայինն ու տիեզերականը թռչելու իր ճիգին մէջ բանաստեղծուհին կը թափանցէ լինելութեան նոր խոհուրդներու եւ կը հասնի գիտակցական նոր բարձունքի մը, որ վեր է ե՛ւ ժամանակէն, ե՛ւ առարկայական նիւթէն, ե՛ւ մարդկութիւնը յուզող փոքրոգութիւններէն, ե՛ւ նոյնինքն մահէն: Բարձունքին ճառագայթ կայ, եթերի յաճախականութիւն ու... ձայներ, որոնք նորոգուած աւետարանի մը նոր տասնարանեան պիտի թարգմանեն մարդկութեան, թէ՝

Անբախտ են նրանք
ովքեր ապում են
——————————
Երանելի են նրանք
ովքեր սիրում են
Բանիցի
պիտի ճանաչեն
կեանքի ուժն իսկական:

Խօսակցական ու արձակի լեզուն արեւմտահայերէն, մինչ արեւելահայերէնով քերթող արժանթինահայ բանաստեղծուհին բագմալեզու իր գրականութեամբ անդադրում հետապօտողն է այն գերագոյն ուժին, որ ՍԷՐ կը կոչուի. Սէր՝ մայրական, Սէր՝ րնութեան, Սէր՝ արարման ու գոյութեան, Սէր՝ հայութեան ու հայրենիքի ու, մանաւանդ, Սէր՝ մարդկութեան, որ տիեզերական է, րնդգրկուն, համապարփակ, անհուն ու խոհրդաւոր, ու այդպիսով՝ աղբիւրն ու նպատակն է կեանքին, Սէր՝ որ Աստուա՛ծն իսկ է: (Անկեանական Զրոյցներ): *Բայց Ալիսիայի Աստուածը որքան երկնային ու միստիք, նոյնքան ալ երկրային է ու չօշափելի, նե՛րքնապէս, հոգիի՛ ճամբով րմբռնելի, թռիչքն է մտքին ու երա՛կր անկարելիին, որ մահո՛վ իսկ անմահութիւն կը ստեղծէ ու կը վերածուի «հիմնարկ Աստուծոյ համար» այն իտալական աշխատանոցին, ուր գոյութիւնը նոր հոգիներ կը ծնի ոգիի, ջուրի եւ սիրոյ աղբիւրներէն:*

«Խորան»ներուն հեղինակը անդ ճնականէն ձայնակից է տիեզերական մեծ պատարագին. ահա՛ թէ ինչու մաքրաջրուած իր մեղքերէն ու մարդկային ախտերէն, դարերու խորքէն կը յայտնարերէ ճշմարտութեան լոյսը, Նարեկեան մերկութեամբ կը կանգնի համայն մարդկութեան առջեւ ու գայն կ'առաջնորդէ մտածումի, երեւակայութեան, խոսքի ու ոճի, խոհական երանգներով ու նորարար պատկերներով հարուստ մոգական այն աշխարհը, որ կը կրէ Ալիսիա Կիրակոսեանի ինքնատիպ արուեստին դրոշմը:

Միջազգային համբաւի տիրացած սփիւռքահայ բանաստեղծուհին իր ստեղծած գեղագիտական նոր համակարգով այսօր իրաւա՛մբ կը կանգնի Նոպէլեան մրցակարգով այսօր իրաւա՛մբ կը կանգնի Նոպէլեան մրցանակիրներու կողքին ու կ'առթէ հիացում ոչ միայն նակակիրներու կողքին ու կ'առթէ հիացում ոչ միայն հայ գրողներու, այլեւ՝ ապրող ժամանակակից օտար աշխարհահռչակ բանաստեղծներու, որոնց չարքին՝ Ֆրանսացի հռչակաւոր բանաստեղծ Ժաք Փրեւէրի, ուրուկուէյցի քերթողուհի Խուանա Տէ Իպարպուրուի եւ Նոպէլեան Մրցանակի թեկնածու, արժանթինցի Խորխէ Լուիս Պորխէս:

Ս. Դ. ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

ԱԶԴԱԿ»Ի ՄԷՋ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄԻ ՀԱՄԱՐ

Բոլոր անոնք, որոնք կը փափաքին «Ազդակ»ի մէջ որեւէ ծանուցում հրատարակել, պետք է բնագիրը խմբագրատուն՝ ծանուցումներու բաժանմունք հասցնեն հրատարակման թուականէն առնուազն օր մը առաջ, ՄԻՆՉԵՒ ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԺԱՄԸ 5:

ՄԱՀԱԶԴԵՒԵՐԸ բացառութիւն են: Մահագդ կ'ընդունուի մինչեւ ուշ գիշեր, այնքան ատեն որ կայն հրատարակելու հնարաւորութիւն կայ:

ԿԻՐԱԿՈՍԵԱՆԱԿԱՆ ԵՐԳԻ ՆՈՐ ՏԱՐԱԾՔՆԵՐ

ՀԱՅ ԼԻՆԵԼ

Քանի անգամներ
ինծ հարց են տուել
ի՞նչ է նշանակում
հայ լինել:

Հայ լինել նշանակում է
մտասեւեռ վճռակամութեամբ
յայտնել մարդոց
որքան զժուար է ապրիլ
երբ կորուսեալների յուշերը
քարմ
ուղեղի ծալքերում են դեռ:

Նշանակում է
երազող լինել
եւ ապասել պահն այն
որ կարողանաս
շօշափել երազը մեր:

Մի ծէս է
օտար հողերում
արցունքներ թողնելու՝
կամ նախի երանիներ
իբրեւ արմատ:

Հասկանալ է
ոսկորին հասած
անարդարութիւնը
մարդկութեան
որ դարերով մերժել է մեզ
վերածնունդն անհրաժեշտ:

Ուժ ունենալն է
ճշմարտութեան հասնելու՝
կամ մարտնչելու՝
այն չարին դէմ
որ երկրագունդն է խեղդում:

Հայր էակն է այն
որ անապատի այրող մի անկիւնում
կորցրել է երեան՝ որի հետ կիսում էր
հերքուածը ցոյն
արիւնը ցոյն
որ հասկանում է
չարչարանքն ու գերութեան
կշիռն ահարկու:

Շղթայուած
մահու հասցէին:

Արարածն է այն յաւուրք
որ ժառանգել է մի փառք
բայց դարերով է գամուել
պատմութեան լուրթեան:

Ես գիտեմ:
Հայ եմ ես:
ու կարող եմ
բաց վէրքերով բացատրել
ցնորքն այն
որ դեռ գոռում է մեր մէջ:

Բայց ինչպէ՞ս կարող եմ
յիշողութենից սրբել
մի ամբողջ եղեռն:
Ինչպէ՞ս ապատել
պժոխք թափուած
անմեղներին
ծեր կին երեխայ
բոլորն էլ կոկորդներին կարուած
երգն անուադրա:

Մենք ապրում ենք
այստեղ ու հիմա
բայց միայն կիսով:
Մենք պատկանում ենք
նաեւ այնտեղ
ուր ձայները հին
ոգեբնակ են դեռ:
Մենք պարում ու երգում ենք
ողբերգութիւն ամբարած
փշրուած ժպիտով:

Բայց հաւատում ենք մենք յարութեան:

Հաւատում ենք
նոր երգերի
նոր աղօթքների:

Մենք կարող ենք
Աստծոյ նոր գգեստներ հագցնել
որ հին արատներն արիւնեն
խափանուեն ընդմիշտ:

Մենք կարող ենք
նորից ծնուել մոխիրներից.
ու նորոգուել
ստեղծել
պայմարել
կռուել...

Մենք հայ ենք կոչում:
Պարզապէս ու յատկութեան:

* * *

Ծոցնած վիրապարծայ
նաշկերոյթ – պարահանդէսից:

Անջատուի մարմնից
կաղացող կրունկներս:

Հագուստս գիտնդի
կախիչի վրայ
ժպիտս կախուի հագուստիս վրայ
ու բօթափուի փէշերիցս ներքին
փոր մարդկանց
բանիծր շուրչը
տիտղոսները
պաշտօնները:

Ծամերս պիտի խոզանակուի
որ արծագանգները մաքրեմ
դատարկ խօսքերի
եւ աղմուկի:

Սրբուի շպարս բառամած
ու սրբուի այդպէս
ժեւակերպութիւնն ունայն
ու դէմքիս ջուր զարկի
որ բնութեան հետ
հաղորդակցուիմ նորից
ու ջնջիմ երեկոն
ու նրա հետ ջնջիմ նաեւ
անհմաստօրէն սպառիչ
կրնատումը կեանքի:

* * *

Այո՛, բառերը հոգի ունեն
ու ճամբորդում են ուղիղ
դէպի մի ուրիշ հոգի:
Ունեն հրաժշտութիւն
որ առանց բեզ դիպչելու
կարող է շոյել
եւ ունեն նաեւ
այնպիսի բաղդրութիւն
որ խանգարում է
արեանդ բայերին:

Բառով կարելի է
հարբել
կորսուիլ
գանուիլ
աշխարհը շուռ տալ...
անմահութիւն հիմնել:

Բայց շատ է ափսոս
որ ես կարող է ճոյնպէս
դանակի արագութեամբ
վէրք բանալ
ձո մէջ
միբրոպ լինել
ու քեզ թունաւորել
կամ փամփուշտի պէս
արագ քեզ սպանելիլ:

Այո՛, բառերը հոգի ունեն:
Մութ են սրսկում ժամերիդ
կամ ստեղծում են
սէր
խաղաղութիւն
ու կռիւ:

Բայց չեմ հասկանում
թէ ինչո՞ւ ամէն ինչ
որ ծնունդ է առնում
մահանում է անպայման
իսկ բառը երբ յոյս տեսնի
մնում է ամբացած
իբրեւ խորհրդի
յաւերժ բնակիչ:

Թողէ՛ք ինձ ապաս:
Մի՛ պոկէք ինձ
երազներիցս:
Ես ուզում եմ ամէն առաւօտ
Նախանաշաւ առնել
ուրիշ մոլորակների սեմին
ուր ճանապարհներն ուղիղ
հասանելի են
ուր ագնիւը չի խաթարուել դեռ
ուր երկիմէն ինձ
գրոյցի է կանչում
անվերջ:

* * *

Թողէ՛ք ինձ մնամ
յոյսը պար է բռնում
իմ ուսերի շուրջ
ինծ պարի է հրաւիրում
որ փշրեմ ծոդերն իմ բանտի
եւ արձակեմ գինովութիւնս չինչ:

Թողէ՛ք որ երգեմ
կամ նչամ
եւ անհուն լինի
հանդիսատեսը միակ:

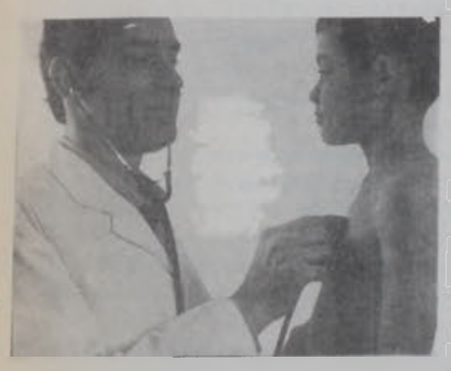
Թողէ՛ք որ կորչիմ
միչեւ որ հասնիմ
իմ յոգնած արմատների
նոր ու թարմ արմատին
եւ սկսիմ
այն էջը նառագայթող
որ պատկանում է
իմ էութեանը նշմարիտ:

Թողէ՛ք ինծ այսպէս:

Կնոջական

ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ՎԵՐԱՄՈՒՏԻ ՆԱԽՕՐԵԱԿԻՆ – ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ՎԵՐԱՄՈՒՏԻ ՆԱԽՕՐԵԱԿԻՆ – ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ՎԵՐԱՄՈՒՏԻ ՆԱԽՕՐԵԱԿԻՆ

ԱՌՈՂՋ ՄԻՏՔ՝ ԱՌՈՂՋ ՄԱՐՄՆԻ ՄԷՋ

Հազիւ Հանի մը շաբաթ մեզ կը բաժնեն դպրոցական վերամուտէն, իսկ վերամուտ մը պատահականութիւն չի ծգուիր, այլ ծնողներէն կը պատրաստուի նախապէս, որպէսզի փոխրիկները առողջ մարմնով, պայծառ մտքով ու բարձր տրամադրութիւնով դիմաւորեն դպրոցական տարիշրջանը:

Վերամուտի պատրաստութիւն ըսելով՝ նոր պայուսակ, գրենական պիտոյքներ եւ դպրոցական տարազ պիտի չհասկնանք միայն, այլ մանաւանդ՝ առողջ մարմին, Հանի որ փոխրիկները բաւական երկար արձակուրդ մը Հանգստացած են, կարգապահական եւ այլ սեղմումներու պիտի Հնթարկուին, մտային եւ ֆիզիքական մեծ ուժ պիտի ծախսեն..

Վերամուտի պատրաստութեան պատասխանատուութիւնը կ'իյնայ ծնողներուն, բայց մանաւանդ մայրերուն վրայ: Անոնք այս Հանի մը շաբաթը պէտք է օգտագործեն Հրենց գաւակին առողջական վիճակին ուշադրութիւն դարձնելու եւ բժշկական կարգ մը րնթացքներ կատարելու Համար:

● *ՊԱՏՄԱՍՏՆԵՐԸ*

Դպրոցական վերամուտի նախօրեակին մայրերը պարտին ատուգել, որ Հրեից գաւակները անթերացած պատուաստներ ստացած են, եթէ ոչ՝ պէտք է ծնողը կատարել (անշուշտ եթէ ժամանակը Հասած է), որպէսզի

պատուաստ րնթացքին փոխրիկներուն առողջական վիճակը չկազդայ պարզ անխուսափելի Հիւանդութեան պատճառով:

● *ՔՈՒՆԸ*

Ամբողջ արձակուրդին դպրոցականները վարժուեցան ուշ քնանալու, ուշ արթնանալու: Այլ խօսքով, անոնց քունի կշռոյթը բոլորովին խանգարուեցաւ: Ժամանակն է, որ շաբաթներ առաջ ծնողները որոշ կարգապահութեան մը վերահաստատեն եւ անոնց վարժեցնեն կանուխ ժամերու րնանալ:

Դիտանանք, որ 5էն 6 տարեկան փոխրիկ մը, միջին Հաշուով, օրական 11 ժամ քունի պէտք ունի: 13 տարեկանէն ականջ՝ 9 ժամ:

● *ՈՒՏԵԼԸ*

Ամբողջ արձակուրդին դպրոցականները վարժուեցան ուշ բնանալու, ուշ արթնանալու: Այլ խօսքով, անոնց բնի կշռոյթը բոլորովին խանգարուեցաւ: Ժամանակն է, որ շաբաթներ առաջ ծնողները որոշ կարգապահութեան մը վերահաստատեն եւ անոնց վարժեցնեն կանուխ ժամերու բնանալ:

Դիտանանք, որ 5էն 6 տարեկան փոխրիկ մը, միջին Հաշուով, օրական 11 ժամ բնանի պէտք ունի: 13 տարեկանէն ականջ՝ 9 ժամ:

● *ՈՒՍՈՒՄՆԵՐԸ*

Երեխաները անուշի շրջանին մէջ են. անոնք օրական իրենց կռնակին վրայ ցանապիկէ մը, պատրաստէ՛ք կամ պատրաստէ՛ք:

Մնացեալ երկու ժամերուն անոնք պէտք է ուտեն միս, բանջարեղէն, ընդեղէն: Չաղցրեղէնները բոլորովին չջնջելով հանդերձ, պէտք չէ չափազանցել գանոնք:

● *ՈՒՐԱԽՈՒԹԻՒՆԸ*

Երեխաները անուշի շրջանին մէջ են. անոնք օրական 11 ժամ բնանի պէտք ունին: 13 տարեկանէն ականջ՝ 9 ժամ:

ԴՊՐՈՑԱԿԱՆԻՆ ՍԵՆԵԱԿԸ

Դպրոցական փոքրիկը պէտք է ունենայ աչխատանքի իր անկիւնը: Ան պէտք է ունենայ գրասեղան մը եւ հանգստաւէտ աթոռ մը: Անոր գրասեղանը պէտք է րլլայ լուսաւոր անկիւն մը, ի հարկին լուսամփոփ մը հաստատել սեղանին վրայ: Փոքրիկը երբեք թող չաչխատի եւ չկարդայ գէշ լուսաւորած սենեակի մը մէջ:

Առողջական մտահոգութիւններէ մեկնելով չեչտենք, որ դպրոցական փոքրիկին սենեակին ջերմաստիճանը 18էն 20ի միջեւ պէտք է րլլայ: Անիկա օդասուն պէտք է րլլայ, տեւաբար պատուհաններն ու դուռը բացուին ու սենեակին օդը փոխուի:

Նաեւ պէտք է տեւաբար մաքրել բուրդէ ծածկոցները, թանձր խաւով մոքէթները, խաւով խաղալիքները (փրլիշ), եւայլն...

Վերջապէս, երբեք պէտք չէ ծխել փոքրիկներու սենեակին մէջ՝ օդը չապականելու եւ չնչառական անհանգստութիւններ չպատճառելու համար:

Անգամ մը եւս յիշեցնենք, որ անմուն երեխան, բաւարար չհսացող դպրոցականը կեդրոնացումի դժուարութիւն կ'ունենայ, բացատրուածը դժուար կ'րմբռնէ. այլ խօսքով, դասարանին մէջ մարմնով ներկայ բայց մտով բացակայ աշակերտ մը կը դառնայ:

● *ԱԿՆԱՆԵՐԸ*

Վերամուտէն առաջ կ'արժէ, որ երեխաները անգամ մը ատամնաբոյժին այցելեն ատուգելու համար իրենց ակռաներուն վիճակը:

Նաեւ ծնողները պարտին հսկել, որ փոխրիկները օրական երկու անգամ խոզանակեն իրենց ակռաները եւ մանկարուժին հետեւութեամբ՝ *ֆլիւորի* դեղահատներ կլլեն:

● *ՄՆԴԱՄՈՒԹԻՒՆ*

Դպրոցական երեխան պէտք է կանուխուց նախատեսուած նախատեսուած ճաշ մը բնէ: Նախատեսուշը բաղկացած պէտք է րլլայ կաթէ կամ կաթնեղէնէ մը, հատ մրգէ մը, հատ բանջարեղէնէ մը, հատ հացէ մը եւ կամ հատ ալիւրէ մը:

Ուշադրութիւն դարձուցէք, որ ճաշը ունենայ ջուրի պարունակութիւն մը, որ կրնայ ըլլալ ապուր, կամ ճաշին հետ ջուր խմել:

Ճաշը պէտք է ունենայ նաեւ ճարպ մը, որ կրնայ ըլլալ կարագ, կամ ձէթ, կամ ալ ճարպ պարունակող միս:

Ճաշը պէտք է ունենայ նաեւ սպիտակուց մը, որ կրնայ ըլլալ միս, ձուկ, ձու, պանիր, ոսպ, լոբի, ոլոռ, ընդեղէն:

Ճաշը պէտք է ունենայ նաեւ ածխաջուր մը, որ կրնայ ըլլալ հաց, կարտոֆիլ, բրինձ, մակարոն, ալիւրէ ուտելիքներ:

Ճաշը պէտք է ունենայ նաեւ հանքային նիւթեր, որ կրնայ ըլլալ կաթ, պանիր, ձուկ, ձու, միս, ոսպ, լոբի, ոլոռ, ընդեղէն:

Ճաշը պէտք է ունենայ նաեւ վիտամին, որ կրնայ ըլլալ հում բանջարեղէն, հում մրգեղէն, կանաչեղէն, ձուկ, ձու, միս, կաթ, պանիր

Մարզական Մարզական

ԼԵՒՈՆ ԵԱԳՈՒՊԵԱՆ ՇԱՀԵՑԱՒ «ԱԶԴԱԿ»Ի ՖՈՒԹՊՈԼԻ ՄՐՑԱՆՔԸ

«Ազդակ»ի մարզական էջի խմբագրական կազմը կազմակերպած էր ֆուրպոյի գարգացման մրցանք մը: Սպացուած ևն առնի քան 50 պատասխան կտրօնևներ:

Բաղդատած Մոնփռալի կամ այլ մրցաշարքերու առիթով կազմակերպուած մրցանքևներուն, մասնակցողևներուն թիւը փոքր է:

Մասնակցողևներէն 42ը սխալ պատասխան տուած ևն:

Մնացեալ 8 ճիշդ պատասխանողևներէն բախտաւորը վճռելու համար, դիմեցինք վիճակահանութևան. Լեւոն Եագուպեան եղաւ բախտաւորը: Ան կրնայ ներկայանալ «Ազդակ»ի խմբագրատունը, սրանալու համար իր կտրօնը: Ան կը շահի «Steve Sport»ի (Սիրէ Սաներթալի դիմաց) պրամադրած ևուէրը՝ ֆուրպոյի կօշիկ մը կամ մարզական զգեստ մը (փափլեթըման մը):

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՓԱՐԻԶ Ս. Ժ. ԳՐԱԻԵՑ ՊԱՐԱԳԼՈՒԽԻ ԴԻՐՔԸ

Ֆրանսայի ֆուրթպոլի Ա. դասակարգի ախոյեանութեան 5րդ հանգրուանի մրցումներուն նշանակուեցան 31 կոլ:

Ամէնէն աւելի կոլ նշանակող կագմը եղաւ Մոնաքօ, որ 5-1 արդիւնքով պարտուեցաւ Լանսր: Վիքթոր Իքփեպա (առաջին եւ 6րդ), Միլվէն Լեկվինսքի (27րդ), Էնգօ Շիֆօ (39րդ) եւ Ֆրետերիք Տեհու (89րդ՝ սխալմամբ իր բերդէն ներս) նշանակեցին Մոնաքոյի կոլերը:

Փարիզ Սէն Ժերմէն, օգտուելով Լանսի կրած պարտութենէն, իր կարգին կարեւոր յաղթանակ մը արձանագրեց եւ 3-0 արդիւնքով պարտութեան մատնելէ ետք Մոնփելիէն՝ գրաւեց պարագլուխի դիրքը: Ժուլիօ Սեսար Տելի Վալտէս (55րդ), Լէոնարտօ (77րդ) եւ Լօրան Ֆուռնիէ (83րդ) նշանակեցին Փարիզ Սէն Ժերմէնի կոլերը:

Նոր Ա. դասակարգ բարձրացած Մարսէյ, իր կարգին, 3-1 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Ռէնը:

Մարսէյի-վերեր ան խմբապետը՝ Ժան-Ֆիլիփ Տիւրան, 12 վայրկեանի ընթացքին (27րդ, 33րդ եւ 39րդ) ճեթթրիք մը իրագործեց:

Տիւրանի խաղընկերներէն Ջաւիէ Կրաւըլէն իր երկրորդ դեղին քարտը ստանալով, դաշտէն վտարուեցաւ, բայց հակառակ անոր, Մարսէյ ոչ միայն մրցումին դեկը իր ձեռքին մէջ պահեց, այլ յաջողեցաւ 3 կոլ նշանակել: Ռէնի միակ կոլը նշանակուեցաւ 77րդ վայրկեանին:

Լօրան Ֆուռնիէ, որ ճշանակեց Փ. Ս. Ժ.ի երրորդ կոլը

Սթրազպուրկ իր դաշտին վրայ յաջողեցաւ 2-1 արդիւնքով պարտութեան մատնել ախոյեան Օսէրը: Նիճերիացի Կոտուին Օփքարա նշանակեց 2 կոլերը (20րդ եւ 45րդ), իսկ Մուսա Սայիպ նշանակեց Օսէրի միակ կոլը (56րդ):

Պորտօ 3-1 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Պասթիան: Ժան-Փիեռ Փափէն նշանակեց 2 կոլ (12րդ եւ 73րդ), իսկ Զիանի՝ 3րդ կոլը (61րդ):

Ախոյեանութեան 5րդ հանգրուանի մրցումներէն ետք ցարդ անպարտելի միակ կագմերն են Փարիզ Ս. Ժ. եւ Պորտօ:

Ստորեւ՝ 5րդ հանգրուանի մրցումներուն արդիւնքները.

Մոնաքօ - Լանս	5 - 1
Մոնփելիէ - Փարիզ Ս Ժ.	0 - 3
Պորտօ - Պասթիա	3 - 1
Սթրազպուրկ - Օսեր	2 - 1
Քան - Մէս	0 - 0
Լիլ - Նիս	3 - 2
Կենկան - Քանն	0 - 1
Մարսէյ - Ռէն	3 - 1
Նանսի - Լը Հաւրը	0 - 1
Նանթ - Լիոն	2 - 2

ԴԱՍԱԿԻՐՈՒՄ

	ԿԷՏ
1 - Փարիզ Ս. Ժ.	13
2 - Լանս	12
3 - Մոնաքօ	10
4 - Լիլ	10
5 - Քանն	10

ՍՊԱՆԻՈՅ ԽՃՊՂՈՒԱԾ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Սպանիոյ Ֆետերասիոնը չկրցաւ լուծում գտնել, ուրեմն, քսաներկու կագմերով պիտի կատարուին Ա. դասակարգի մրցումները: Խճողուած ախոյեանութիւն մը պիտի ունենայ Սպանիա, յաջորդարար երկրորդ անգամ ըլլալով:

Հակառակ Եու-Է-Էֆ-Ա-ի ճնշումներուն եւ առաջարկներուն, Սպանիոյ ֆութպոլի ֆետերասիոնը միայն յառաջիկայ տարեշրջանին պիտի պակսեցնէ Ա. դասակարգի կագմերուն թիւը: Վերջին չորս դիրքերը գրաւող կագմերը պիտի փոխանցուին Բ. դասակարգ, իսկ Բ. դասակարգի միայն երկու կագմեր պիտի բարձրանան Ա. դասակարգ: Բ. դասակարգի երրորդ դիրքը գրաւողը պիտի ճակատի Ա. դասակարգի 18րդ դիրքը գրաւող խումբին դէմ: Վրճռական մրցումը պիտի կատարուի երթուղարձի դրութեամբ:

Իտալիոյ կողքին Սպանիոյայս «հարուստ» ախոյեանութիւնը օժտուած է բազմաթիւ նորեկ անդամներով, օտարականներով, որոնք մրցումներուն մակարդակը պիտի բարձրացնեն:

Հետաքրքրական երեւոյթ է բազմաթիւ ֆրանսացի մարզիկներու ներկայութիւնը, որոնք գարմանալիօրէն կը գերագանցեն արժանթինցիներուն եւ նոյնիսկ հարուստ եուկոսլաւներուն թիւը:

Քանի մը ամսուան ընթացքին, ֆրանսացիներու փաղանգ մը ժամանեց իսպերիական թերակղզին: Քորանթէն Մարթինս եւ Միքայէլ Մատար միացան Տեփորթիւս Քորունային, ագգային խումբի կեդրոնի յետսապահ Լօրան Պլան՝ Պարսելոնայի, Նիքոլա Ուետէք՝ Էսփանիոլ Պարսելոնայի, ծագումով պասք Պիսենթէ Լիսարասու՝ Աթլեթիքօ Պիլպաոյի, երիտասարդ Պոնիւէյ՝ Քորունայի եւ վերջապէս վեթերան բերդապահ Կակթան Հիւար՝ Հերքիւլէսին: Փարիզ Սէն Ժերմէնի մարզիչ Լուիս Ֆերնանտէս իր կարգին մեկնած է Սպանիա, մարզերու համար Աթլեթիքօ Պիլպաոն:

Մարզիչներու պարագային ալ, մեծ է թիւը օտարականներու, որոնց կարգին յատկապէս Ռէալ Մատրիտի իտալացի մարզիչ Քլաուտիօ Քափէլօ, անգլիացի Պոպի Ռոպսըն, որ փոխարինեց հոլանտացի Քրույֆը, գերմանացի Եուփ Հայնքըսը (թեներիֆէ) եւ Լա Քորունայի կալէսցին Ճոն Թոշաքը:

Լիոմարիօ

Խումբերուն պատկերն ալ փոխուած է: Կարելի չէ Պարսելոնան եւ Ռէալ Մատրիտը գերադասել միւս կագմերուն: Անոնց կողքին կան անցեալ տարուան ախոյեանն ու բաժակակիր Աթլեթիքօ Մատրիտը, որ միշտ մարզիչ Ռատոմիր Անթիչի հետ կրնայ անակնկալ մը եւս ստեղծել: Քամիներոյի, Քիքոյի եւ արժանթինցի Սիմէոնէի կողքին, աւելցած են չեխ Ռատեք Պէյպըր (Սլաւիա Փրակա) եւ արժանթինցի Խուան Էսնայտէր (Ռէալ Մատրիտ):

Վալենսիա, խրուաթ Կորան Վայովիչով, պրագիլիացի Վիուլայով եւ վեթերան բերդապահ Անտոնի Սուպիսարեթայով, կրմնայ վտանգաւոր մրցակից մը:

Լա Քորունա իր Ֆրանսացի մարզիկներով կրնայ անակնկալ մը ստեղծել:

Վերադառնալով մեծերուն, «Պարսա» Քրույֆի հետ «ամուսնալուծութեամբ» վերստին պաշտօնի կանչած է պուլկար յառաջապահ Հրիսթօ Սթոյիչքովը, որ պրագիլիացի Ռոնալտոյի (Փ Ս Այնտհովըն), խրուաթ Քրոգինեչքի, Փոփեսքուի եւ Ֆրանսացի Պլանի հետ աստղերու հոյլ մը կրկագմէ:

Քափելոյի Ռէալ Մատրիտը, նորեկներ Տեւոր Միւքէրլի (Սեւիա), եւ Տէյան Փեթռքովիչի (Սեւիա) հետ կագմ ու պատրաստ խումբ մըն է:

Արդեօք ո՞վ պիտի կարենայ առաջին հանդիսանալ երկար մարաթոնին:

● ՇԱԲԱԹԱՎԵՐՋԻՆ սկսաւ ֆութպոլի ախոյեանութեան 1996-97 եղանակը: Ռասինկ 3-2 արդիւնքով յաղթականդուրս եկաւ:

Փաքս բացատրութիւն պահանջեց Արսենէնկէն, այս պատահածին համար, յայտնելով, թէ յառաջիկայ մրցումներուն այսպիսի արդիւնքներ ընդունելի պիտի չըլլան:

Նոյնն էր պարագան Ռէալ Մատրիտի, որ 34 միլիոն տոլար յատկացուց նոր մարգիկներու համար, բայց չկրցաւ տպաւորել իր համակիրները:

Մարգիչ Քափիս Քափելոյի կագմը Վալենսիայի պէս պարտութիւն չկրեց, այլ 1-1 արդիւնքով հաւասարութիւն մը արձանագրեց Տեփորթիւս Քորունայի հետ:

Քափելօ եւս դժգոհ մնաց արդիւնքէն, բայց ալ աւելի դժգոհ էր խումբին նախագահը Լորենցօ Սանց, որ նոյնպէս բացատրութիւն պահանջեց արդիւնքին համար:

Անգլիացի Պոպի Ռոպսընի Պարսելոնան յաւ ձեւով սկսաւ ախոյեանութիւնը: Պուլկարացի յառաջապահ Հրիսթօ Սթոյիչքով փաստեց, որ տակաւին կր նկատուի փտանգաւոր յառաջապահ մը:

Ախոյեան Աթլեթիքօ Մատրիտ իր կարգին յաւ ձեւով սկսաւ ախոյեանութիւնը, բայց առաջին մրցումին իսկ կորսնցուց միջագգային յառաջապահ Քիքօ Նարվաէսը, որ Սելթա Վիկոյի դէմ մրցումին վիրաւորուեցաւ եւ առնրւագն չորս մրցում պաշտպիտի չկարենայ ներկայանալ:

ԻՆԹԵՐ ՄԻԼԱՆ ՄՏԱՒԷՐԻ

ՆՎԱՆՔՎՕ ՔԱՆՈՒ ՊԻՏԻ ՀԵՌԱՆԱՅ ԿԱՆԱՉ ԴԱՇՏԵՐԷՆ

Ինթեր Միլանի նիճերիացի յառաջապահ Նվանքվօ Քանու, որ Նիճերիոյ ֆութպոլի Ոդիմպիականի խումբին հետ չահեցաւ մրցաշարքը, չատ հաւանարար հեռանայ ֆութպոլի դաշտերէն եւ լքէ ֆութպոլիստի իր ասպարէզը:

Իտալական ակումբը յայտնեց, թէ սրտի երեք մասնագէտներու կատարած քննութիւններէն յայտ եկած է, որ 20 տարեկան նիճերիացին, որ 1995ին Այաքսի հետ չահեցաւ Եւրոպայի բաժակը, սրտի հարց ունի:

Սրտի երեք մասնագէտներն մէկ ըր Պրուն Քարու, Ինթերի պատասխանատուներուն հետ կարճատեւ հանդիպումէն ետք յստակօրէն ըսաւ, որ դժուար թէ ֆութպոլի դաշտերը տեսնեն այդ մարգիկը, որովհետեւ ան այլեւս ֆութպոլ պիտի չկարենայ խաղալ:

Քանու անցեալ Յուլիսին փոխան 2 միլիոն տոլարի միացած էր Ինթերի Միլանի, նկատի առնելով, որ անոր պայմանագրութիւնը աւարտած էր Այաքս Ամսթերտամի հետ:

Քանու

Իտալիոյ 1996-97 եղանակի նախօրեակին, այս գնային լուրը իմանալէ ետք, Ինթերի համակիրները, պատասխանատուներն ու մարգիկները անակնկալի եկան, նկատի առնելով, որ անոնք մեծ յոյսեր կապած էին այդ մարգիկին:

Ինթերի առաջին մրցակիցն է Ուտինեզէ եւ մրցումը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ Շաբաթ օր:

Քանուի խաղընկերը եւ ագգակիցը՝ Արոն Ուինթերը չատ տխուր է:

«Ջեմ հասկնար, թէ անոր սրտի հարցը ինչո՞ւ հիմա կը բացայայտուի: Յամենայնդէպս, կը վստահեցնեմ, թէ ես ու իմ խաղընկերներս որեւէ ճիգ պիտի չխնայենք անոր օգտակար դառնալու համար», կ'ըսէ ան:

Ինթերի նախագահը՝ Մասիմօ Մորաթի, որ միլիոնաւոր տոլարներ ծախսեց իր երագած խումբը կերտելու համար, նոյնպէս անակնկալի եկաւ:

Ան յայտնեց թէ կ'ակնկալէ, որ ան մօտիկ ապագային դաշտ ներկայանայ, բայց ատիկա հաւանական չի թուիր:

«Առայժմ ոչ ոք գիտէ թէ ան յառաջիկային կրնայ դաշտ ներկայանալ, այդ ալ պիտի ըլլայ միայն Ինթերի Միլանի հետ: Անոր բացակայութիւնը չատ գգալի պիտի ըլլայ մեզի համար, որովհետեւ ան երեւակայելի բաներ պիտի ընէր Ինթերի հետ: Անոր կորուստին համար կը ցաւինք, բայց մէկ բան կ'ուզեմ յստակացնել, թէ ոեւէ նորեկ մարգիկ պիտի չմիանայ մեր կագմին եւ այս կագմով պիտի սկսինք ախոյեանութեան մրցումները», կ'ըսէ Մորաթի:

Ան իր խօսքը եզրափակեց ըսելով, թէ Քանու ի՛նչ օգնութեան եւ հոգածութեան պէտք ունենայ, Ինթերը ոչ մէկ ճիգ պիտի խնայէ անոր օգտակար դառնալու համար, նոյնիսկ եթէ Քանու չկարենայ դաշտ ներկայանալ, անոր դաշտէն դուրս պաշտօն մը պիտի տրուի, անշուշտ եթէ ան համաձայն գտնուի:

ՏԱՐԻ	ԱԽՈՅԵԱՆ	ԲԱԺԱԿԱԿԻՐ
1970	Արլ. Մատրիտ	Ռէալ Մատրիտ
1971	Վալենսիա	Պարսելոնա
1972	Ռէալ Մատրիտ	Արլ. Մատրիտ
1973	Արլ. Մատրիտ	Արլ. Պիլպաօ
1974	Պարսելոնա	Ռէալ Մատրիտ
1975	Ռէալ Մատրիտ	Ռէալ Մատրիտ
1976	Ռէալ Մատրիտ	Արլ. Մատրիտ
1977	Արլ. Մատրիտ	Պիլպաօ Աթլեթիք
1978	Ռէալ Մատրիտ	Պարսելոնա
1979	Ռէալ Մատրիտ	Վալենսիա
1980	Ռէալ Մատրիտ	Ռէալ Մատրիտ
1981	Ռէալ Սոսիեդատ	Պարսելոնա
1982	Ռէալ Սոսիեդատ	Ռէալ Մատրիտ
1983	Արլ. Պիլպաօ	Պարսելոնա
1984	Արլ. Պիլպաօ	Արլ. Պիլպաօ
1985	Պարսելոնա	Արլ. Մատրիտ
1986	Ռէալ Մատրիտ	Մարսակոսա
1987	Ռէալ Մատրիտ	Ռէալ Սոսիեդատ
1988	Ռէալ Մատրիտ	Պարսելոնա
1989	Ռէալ Մատրիտ	Ռէալ Մատրիտ
1990	Ռէալ Մատրիտ	Պարսելոնա
1991	Պարսելոնա	Արլ. Մատրիտ
1992	Պարսելոնա	Արլ. Մատրիտ
1993	Պարսելոնա	Ռէալ Մատրիտ
1994	Պարսելոնա	Մարսակոսա
1995	Ռէալ Մատրիտ	Լա Քորունա
1996	Արլ. Մատրիտ	Արլ. Մատրիտ

Մարզական Մարզական

ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՖՈՒԹՊՈԼԻ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆ

Է. ՇԱԲԱԹ ժամը 14.15

Երեքշ.	7/1/97	Սաժկս - Հ. Մ. Ը. Մ.	Սաֆա
	7/1/97	Շ. Սահկյ - Հ. Մ Մ.	Սայտա
	7/1/97	Ախա Ահլի - Թատ. Սուր	Պ. Համուտ
Չորեքշ.	8/1/97	Սաֆա - Պրրժ	Սաֆա
	8/1/97	Սալամ - Անսար	Թրիփոլի
	8/1/97	Ռասինկ - Ռ. Ուալ Ատապ	Պ. Համուտ
	8/1/97	Մագրաա - Նրժմկ	Սայտա

Ը. ՇԱԲԱԹ ժամը 14.30

Շարաթ	15/2/97	Ախա Ահլի - Շ. Սահկյ	Սայտա
	15/2/97	Պրրժ - Ռ. Ուալ Ատապ	Սաֆա
	15/2/97	Սալամ - Նրժմկ	Թրիփոլի
	15/2/97	Հ. Մ. Ը. Մ. - Թ. Սուր	Պ. Համուտ
Կիրակի	16/2/97	Անսար - Սաֆա	Թրիփոլի
	16/2/97	Մագրաա - Սաժկս	Սայտա
	16/2/97	Ռասինկ - Հ. Մ. Մ.	Սաֆա

Թ. ՇԱԲԱԹ ժամը 14.45

Ուրբ.	21/2/97	Սաֆա - Ախա Ահկյ	Սաֆա
Շար.	22/2/97	Ռասինկ - Մագրաա	Սայտա
	22/2/97	Հ. Մ. Մ. - Ռ. Ուալ Ատապ	Պ. Համուտ
	22/2/97	Պրրժ - Հ. Մ Ը Մ	Սաֆա
Կիրակի	23/2/97	Նրժմկ - Թատ. Սուր	Պ. Համուտ
	23/2/97	Սալամ - Շ. Սահկյ	Թրիփոլի
	23/2/97	Սաժկս - Անսար	Սայտա

Ժ. ՇԱԲԱԹ ժամը 15.00

Ուրբ.	28/2/97	Հ. Մ. Մ. - Սալամ	Պ. Համուտ
	28/2/97	Թ. Սուր - Պրրժ	Սայտա
Շար.	1/3/97	Ռ. Ուալ Ատապ - Նրժմկ	Թրիփոլի
	1/3/97	Շ. Սահկյ - Ռասինկ	Սաֆա
Կիրակի	2/3/97	Մագրաա - Ախա Ահլի	Սաֆա
	2/3/97	Անսար - Հ. Մ. Ը. Մ.	Թրիփոլի
	2/3/97	Սաժկս - Սաֆա	Պ. Համուտ

ԺԱ. ՇԱԲԱԹ ժամը 15.15

Ուրբ.	7/3/97	Ռ. Ո. Ատապ - Հ. Մ. Ը. Մ.	Թրիփոլի
Շար.	8/3/97	Պրրժ - Սալամ	Սաֆա
	8/3/97	Թ. Սուր - Անսար	Սայտա
	8/3/97	Սաժկս - Շ. Սահկյ	Պ. Համուտ
Կիրակի	9/3/97	Հ. Մ. Մ. - Ախա Ահլի	Պ. Համուտ
	9/3/97	Սաֆա - Մագրաա	Սաֆա
	9/3/97	Նրժմկ - Ռասինկ	Թրիփոլի

ԺԲ. ՇԱԲԱԹ ժամը 15.15

Ուրբ.	14/3/97	Մագրաա - Սալամ	Սաֆա
Շար.	15/3/97	Ախա Ահլի - Սաժկս	Սայտա
	15/3/97	Սաֆա - Ռասինկ	Սաֆա
	15/3/97	Ռ. Ո. Ատապ - Շ. Սահկյ	Թրիփոլի
Կիրակի	16/3/97	Հ. Մ. Ը. Մ. - Նրժմկ	Թրիփոլի
	16/3/97	Անսար - Պրրժ	Պ. Համուտ
	16/3/97	Թ. Սուր - Հ. Մ. Մ.	Սայտա

ԺԳ. ՇԱԲԱԹ ժամը 15.30

Երեքշ.	18/3/97	Ախա Ահլի - Ռ. Ո. Ատապ	Սաֆա
	18/3/97	Սալամ - Ռասինկ	Թրիփոլի
Չորեք.	19/3/97	Նրժմկ - Շ. Սահկյ	Պ. Համուտ
	19/3/97	Անսար - Հ. Մ. Մ.	Սայտա
	19/3/97	Պրրժ - Մագրաա	Սաֆա
	19/3/97	Հ. Մ. Ը. Մ. - Սաֆա	Թրիփոլի
	19/3/97	Թ. Սուր - Սաժկս	Սայտա

(Շար. 2 եւ վերջ)

ՇԱԲԱԹ ՕՐ. ԹՐԻՓՈԼԻՒ ՄԷՋ

Հ.Մ.Ը.Մ. - ՆԸԺՄԷ ԲԱՐԵԿԱՄԱԿԱՆ ՄՐՑՈՒՄ

Հ.Մ.Ը.Մ.ի համակիրները Շարաթ օր ժամադրուած են բարեկամական ադուռ մրցումի մը։

Արդարեւ, Թրիփոլիի մարզադաշտին վրայ, Շարաթ յետմիջօրէի ժամը 4.45ին, Հ.Մ.Ը.Մ. բարեկամական մրցում մը պիտի ունենայ Նրժմկի դէմ։

Հ.Մ.Ը.Մ. ՊԱՐՏՈՒԱԾ ՀՌՉԱԿՈՒԵՑԱՒ

Լիբանանի ֆութպոլի բաժակի մրցումներուն գծով, ֆետերասիոնը որոշեց պարտեալ հռչակել Հ.Մ.Ը.Մ.ի կազմը Հարիսի Նասմկի դէմ, որովհետեւ երկուքի փոխարէն երեք օտար մարզիկ դաշտ ներկայացուցած կր։

5-3 արդիւնքով յաղթական Հ.Մ.Ը.Մ., դուրս մնաց բաժակի մրցաշարքէն եւ պիտի վճարէ 250 հազար լ.ո. տուգանք։

Շատ աւելի «հետաքրքրական» դէպք մր պատահած կր Հ.Մ.Մ. - Ահլի Սարպա (1-0) մրցումին։ Արդարեւ, օրուան իրաւարարը Մուսթաֆա Թալէպ չէր նկատած, թէ Սարպայի կազմը Բ. կիսախաղին որոշ ժամանակ մր 12 մարզիկով կր խաղայ։ Արդարեւ, փոխարինող մարզիկ մր դաշտ ներկայացած էր, սակայն անոր ընկերը չէր հեռացած։

Հետեւաբար, Սարպա 2-0 արդիւնքով պարտուած հռչակուեցաւ, իսկ իրաւարար Մուսթաֆա Թալէպ երկու ամիս կախակայուեցաւ։

Ան նաեւ տուգանք պիտի վճարէ։

ԹՈՐՈՍ ՌՈՍԼԻՆ ԿԵՐՊ. ԱԿԱԴԵՄԻԱ

Հաւակագային Թորոս Ռոսլին Կերպ. Ակադեմիայի 1996-97 տարեշրջանի արձանագրութիւնները կը սկսին Երկուշաբթի, 9 Սեպտեմբեր 1996էն սկսեալ, ամէն օր, կէսօրէ ետք ժամը 4էն 6, Լ. Շանթ Կեդրոնի մէջ։ Հեռ. 265899։

ԹՈՐՈՍ ՌՈՍԼԻՆ ԿԵՐՊ. ԱԿԱԴԵՄԻԱՅԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅ ԿԱԹՈՂԻԿԷ ՄԵՍՐՈՊԵԱՆ ԲԱՐՁՐԱԳՈՅՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

(ՊՈՒՐԾ ՀԱՄՈՒՏ - ՀԵՌ. 260504)

1996-1997 տարեշրջանի արձանագրութիւնները, ուսումնական բոլոր բաժանմունքներուն՝ Բարձրագոյնի, Նախակրթարանի, Մանկապարտէզի եւ Մանկամսուրի, պիտի շարունակուին մինչեւ 3 Հոկտեմբեր 1996, առաւօտեան ժամը 9էն մինչեւ կէսօրւան ժամը 1, բացի Շաբաթ եւ Կիրակի օրերէն։

Կանոնաւորելու համար կազմակերպչական ընթացքը վարժարանիս, կը խնդրենք յարգոյ ծնողներէն, ճշգրիտ ժամանակներուն արձանագրել տալ իրենց զաւակները։

ՎԵՐԱՄՈՒՏ

●ԲԱՐՁՐԱԳՈՅՆԻ ԵՒ ՄԻՋՆԱԿԱՐԳԻ դասարաններու համար՝ Երեքշաբթի, 17 Սեպտեմբեր 1996ին։

●ՆԱԽԱԿՐԹԱՐԱՆԻ դասարաններու համար՝ Երեքշաբթի, 1 Հոկտեմբեր 1996ին։

●ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԷԶԻ դասարաններու համար՝ Հինգշաբթի, 3 Հոկտեմբեր 1996ին։

●ՄԱՆԿԱՄՍՈՒՐԻ համար՝ Երեքշաբթի, 7 Հոկտեմբեր 1996ին։

●Դրենական պիտոյքները եւ գիրքերու ցանկը կրնաք ստանալ 11, 12 եւ 13 Սեպտեմբերին, կէսօրէ ետք ժամը 4էն 7։

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ ՄԵՍՐՈՊԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ

ՀԱՅ ԱԻԵՏԱՐԱՆԱԿԱՆ ՇԱՄԼԵԱՆ-ԹԱԹԻԿԵԱՆ ԵՐԿՐՈՐԴԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Տէրոջ շնորհքով՝ 1996-97 կրթական տարեշրջանի լրացուցիչ արձանագրութիւնները, հին թէ նորեկ աշակերտներու, սկսած են եւ պիտի շարունակուին ամէն օր, առաւօտեան ժամը 9էն մինչեւ կէսօրւան ժամը 12։

Նորեկ աշակերտներէն կը խնդրուի իրենց հետ բերել 2 լուսանկար, վերջին տարւան վիճակացոյցը, անձնաթուղթի պատճէնը եւ աշակերտական հաստատագիր՝ նախորդ դպրոցէն։

Յարգելի ծնողներու ուշադրութեան կը յանձնենք, թէ Նախակրթարանի Ա. կարգէն մինչեւ Միջնակարգի Դ. կարգի *(պրըվէի)* աշակերտներու արձանագրութիւնները, տեղի անբաւարարութեան պատճառով, պէտք է կատարուած ըլլան մինչեւ Երկուշաբթի, 9 Սեպտեմբեր 1996, այլապէս տնօրէնութիւնը այժմէն իսկ կը մերժէ, վերոյիշեալ ժամանակամիջոցը անցնելէ ետք, ստանձնել որեւէ պատասխանատուութիւն արձանագրութեան տեսակէտէ։

1996-97 կրթական տարեշրջանի Գ. (գիտական) դասարանի դասաւանդութիւնները պիտի սկսին Ուրբաթ, 6 Սեպտեմբերին, իսկ Միջնակարգ Բ., Գ., Դ. եւ Երկրորդական Բ. (գիտական) դասարաններունը՝ Երեքշաբթի, 10 Սեպտեմբերին։

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅ ԿԱԹՈՂԻԿԷ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ ԳԷՈՐԳ ՀԱՐՊՈՅԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ Ս. ԽԱՉ - ՋԱԼԿԱ

Ա՛յսու կը յայտնենք, որ 1996-97 կրթական տարեշրջանի արձանագրութիւնները տեղի կ՛ունենան Երկուշաբթի, Սեպտեմբեր 16էն սկսեալ, ամէն օր, առաւօտեան ժամը 9էն 13, բացի Շաբաթ եւ Կիրակի օրերէն։

Նորեկ աշակերտները պարտին իրենց հետ բերել նախորդ տարւան վիճակացոյցը, դպրոցական հաստատագիր մը *(ինֆետէ մետրեսիէ)*, բարի վարուց վկայագիր մը, անձնաթուղթի լուսապատճէն մը եւ երկու նկար։

Ա՛յս առիթով տեղեակ կը պահենք նաեւ հաւրութիւնը, որ Արաբերէն - Անգլերէն ծրագիրի կողքին, վարժարանիս Մանկապարտէզի բաժինը պիտի ունենայ Արաբերէն - Ֆրանսերէն զուգընթաց ծրագիրը։

Ինքնաշարժի սպասարկութիւնը ապահովուած է հայաբնակ բոլոր շրջաններուն համար։

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ՖՈՒԹՊՈԼԻ «ՎԱՅՍՐՈՅ» ԲԱԺԱԿԻ ՄՐՑԱՇԱՐՔԻ ՎԻՃԱԿԱԳՈՒԹԻՒՆ

Լիբանանի ֆութպոլի ֆետերասիոնը, երէկ, Պէյրութի Նորակառոյց «Մարիոր» պանդոկին մէջ յատուկ հանդիսութեամբ մր կատարեց «վայսրոյ» բաժակի վիճակահանութիւնը։

Անցեալ տարեշրջանի յաւագոյն վեց կազմերը (բաժակի աւարտականին հասնող երկու կազմերը եւ ախոյեանութեան առաջին 4 դիրքերը գրաւող կազմերը) պիտի մասնակցին այս մրցաշարքին։

«Վայսրոյ» ընկերութեան կողմէ տրամադրուած բաժակը մէկ տարի պիտի պահուի յաղթական կազմին մօտ, ապա վերստին պիտի տրամադրուի ֆետերասիոնին, անոր վրայ արձանագրելէ ետք գայն չահող խումբին անունը։ Յաղթական խումբին պիտի տրուի բաժակին մէկ փոքր նմանակը։

Ասուլիսին ներկայ էին կարեւոր անձնաւորութիւններ, որոնց կարգին վերջերս երեսփոխան ընտրուած Սելիմ Տիապ (Անսար խումբին նախագահը), պետութեան մօտ մարզանքի ներկայացուցիչ Զայէտ Խիամ, ֆետերասիոնի անդամ, լրագրողներ եւ ներկայ ու նախկին մարզիկներ։

Լաւ կազմակերպուած ձեւով տեղի ունեցաւ վիճակահանութիւնը, որուն իրենց մասնակցութիւնը բերին ներկաներէն բազմաթիւ անձեր։ Անոնց կարգին էին ազգային խումբի ներկայ անդամներ՝ Բարկէն Մելիքեան (Հ.Մ.Մ.), Վարդան Ղազարեան (Հ.Մ.Ը.Մ.) եւ Լիբանանի «ոսկի» օրերու նախկին խմբապետ եղբ. Յովսէփ Յուսամեան։

Խմբակները գլխաւորող կազմերն են Անսար եւ Նրժմկ։

Մրցաշարքը այսուհետեւ տեղի պիտի ունենայ ամէն տարի, ախոյեանութեան ապրանչանէն քանի մր շաբաթ առաջ։ Անիկա պիտի որդեգրէ կէտերու դրութիւնը։

Հ.Մ.Ը.Մ.ի կազմը ինկաւ Բ. խմբակին մէջ, իր կողքին ունենալով Անսարն ու Թատամոն Սուրը։

Բոլոր մրցումներն ալ տեղի պիտի ունենան Թրիփոլիի Քաղաքապետարանի դաշտին վրայ։

Մտորեա՛ երկու խմբակներուն ու մրցումներուն յայտագիրը.-

●*Ա ԽՄԲԱԿ*
Սաֆա, Նրժմկ եւ Պրրժ։

●*Բ ԽՄԲԱԿ*
Հ.Մ.Ը.Մ., Անսար եւ Թատամոն Սուր։

ՅԱՅՏԱԳԻՐ

Հինգշաբթի, 19 Սեպտեմբեր, ժամը 16.30ին՝ Նրժմկ - Սաֆա *(Ա. խմբակ)*։

Ուրբաթ, 20 Սեպտեմբեր, ժամը 16.30ին՝ Հ.Մ.Ը.Մ. - Թատամոն Սուր *(Բ. խմբակ)*։

Շաբաթ, 21 Սեպտեմբեր, ժամը 16.30ին՝ Նրժմկ - Պրրժ *(Ա. խմբակ)*։

Կիրակի, 22 Սեպտեմբեր, ժամը 16.30ին՝ Հ.Մ.Ը.Մ. - Անսար *(Բ. խմբակ)*։

Երկուշաբթի, 23 Սեպտեմբեր, ժամը 16.30ին՝ Պրրժ - Սաֆա *(Ա. խմբակ)*։

Երեքշաբթի, 24 Սեպտեմբեր, ժամը 16.30ին՝ Անսար - Թատամոն Սուր *(Բ. խմբակ)*։

●*ԿԻՍԱԻԱՐՏԱԿԱՆՆԵՐ*

Հինգշաբթի, 26 Սեպտեմբեր, ժամը 15.45ին՝ Բ. խմբակին առաջինը *ընդ* Ա. խմբակին երկրորդին։

Ուրբաթ, 27 Սեպտեմբեր, ժամը 15.45ին՝ Ա. խմբակին առաջինը *ընդ* Բ. խմբակին երկրորդին։

Կիրակի, 29 Սեպտեմբեր, ժամը 14.30ին՝ ԱԻԱՐՏԱԿԱՆԸ։

ԱԶԳ. Գ. ՉԱԹԱԼՊԱՇԵԱՆ - ԹՈՐԳՈՄԵԱՆ ՆԱԽ.

ՀԱՊՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Այսու ուրախութեամբ կը յայտարարենք, որ մեր վարժարանէն պետական *Պրըվէի* քննութեանց մասնակցած չորս աշակերտներէն հետեւեալ երեքը՝ *Գրիգոր Ճուֆալեան, Յոհեր Հովհաննէսեան եւ Քորէթ Սէֆերեան-յաջողութեամբ* անցուցած են քննութիւնները, որուն համար կը շնորհաւորենք զիրենք եւ իրենց ուսուցիչները։

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ ՀՆ

ՀՐԱՒԷՐ

ԻՆՔՆԱՇԱՐԺՆԵՐՈՒ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐՈՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԲՈԼՈՐ ԳՈՐԾԱԿԻՑՆԵՐՈՒՆ

Լիբանանի մէջ ինքնաշարժներու գործիքներու առեւտուրով զբաղող առեւտրականներու ընկերակցութիւնը վերականգնելու նպատակով, Աշխատանքի Նախարարութեան (Սեւնիքալական բաժանմունք) կողմէ կազմուած յատուկ յանձնախումբը այսու կը հրաւիրէ բոլոր շահագրգիռները, որպէսզի նոր դիմումնագիր ներկայացնեն վերոյիշեալ յանձնախումբին, հետեւեալ կեդրոններուն մէջ.

1.- Ազար եղբարք վաճառատուն, Տորա, հեռ. (01) 883417։

2.- Հաժ Ալի Ֆատլ Խալիլ վաճառատուն, Ղպէյրի, հեռ. (01) 835019։

3.- Հաժ Մոհիէտտին Ապու Զբլոֆ վաճառատուն, Քոռնիշ Մազրաա, հեռ. (01) 655244։

4.- Միշէլ Խուրի եւ եղբարք վաճառատուն, Զահլէ, հեռ. (08) 823668։

5.- Ահմէտ Հարպ վաճառատուն, Թրիփոլի, հեռ. (06) 440268։

6.- Ապտել Համիտ Սապաա Այոն վաճառատուն, Սայտա, հեռ. (07) 725403։

7.- Փաուզի Շըհայէլ եւ զաւակունք վաճառատուն, Ալէյ, հեռ. (05) 555686։

Ենթակաները պէտք է միասին բերեն հետեւեալ փաստաթուղթերը.

- *Իրրաժ Քայտ. Սըժըլ Ատլի։*
- Վարձուորի կամ սեփականատիրութեան փաստաթուղթի *ֆոթոքոփի։*
- Առեւտրականի արձանագրութեան փաստաթուղթի *ֆոթոքոփի։*
- Լիբանանի մէջ առեւտրական որեւէ գրասենեակի անդամակցութեան փաստաթուղթի *ֆոթոքոփի։*
- Ընկերութիւններուն ընկերակցութեան մէջ ներկայացուցիչի պաշտօնական յանձնարարագիր խնդրոյ առարկայ անձին։

Յանձնախումբը օրենքով ճշդուած ժամանակամիջոցին պիտի վճռէ անդամակցութեան հարցը, ապա պիտի հրաւիրէ ընդհանուր ժողով, ընտրելու համար նոր գործադիր վարչութիւնը, համաձայն այս յանձնախումբին օրենքով տրուած ժամանակամիջոցին (3 ամիս հրատարակումէն ետք)։

Ի ԴԻՄԱՑ Ի. Գ. Ա. ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲԻՆ
ԱԲՐԱՄ ՔԱՔԻՊԵԱՆ, ԵՈՒՍԷՖ ԱՊՏԷԼ ՄԱՍԻՀ, ՀԱԺ ԱԼԻ ՖԱՏԼ, ՀԱԺ ՄՈՀԻԷՏՏԻՆ ԱՊՈՒ ԶԲԼՈՖ, ԻԼԻԱՍ ԱԶԱՐ

Կ'ՈՒԶՈՒԻՆ

DIMA արտաց հագուստի վաճառատան համար ծախող փորձառու երիտասարդներ։ Հեռ. 262271։

4

«ՄԸՐԻՆ ՏՈՒԻՆՔ ՏԱՍԸ ՀԱԶԱՐ ՋԱՅՆ...

Հ.– Ինչո՞ւ համար նախարար Շահէ Պարսումեան հեռացուցիք բեկնածութենէ, արուած ըլլալով, որ ան Միքելի հրեսփոխան էր:

Պ.– Որոշ պատճառ չկայ. կուսակցութիւնը կրնայ գինք կրկին նախարարի պաշտօնին թեկնածու նշանակել: Մենք խիստ գոհ ենք իր նախարարի աշխատանքէն եւ, հետեւաբար, կուսակցութիւնը որոշեց, որ ան իր ամբողջ ճիգը կեդրոնացնէ նախարարութեան վրայ:

Հ.– Քանի՞ հոգի պիտի տամ վարչապետ Հարիրիին, Պէյրութի բնակութիւններուն:

Պ.– Աւելի քան 12 հազար քուէ:

Հ.– Այսինքն Պէյրութի հայերը ան՞լսի շատ են, քան Լեռնալիբանանի հայերը:

Պ.– Այո՛, Պէյրութի մէջ հայերը երկու երրորդն են, իսկ Լեռնալիբանանի մէջ՝ մէկ երրորդ:

Հ.– Պէյրութի ո՞ր շրջաններուն մէջ է հայերու ներկայութիւնը:

Պ.– Մտաւաբի, էյրեֆիէի, Նապաայի, Պուրճ Համուտի եւ Հիւսիսային Մեթնի մէջ, որոնք արձանագրուած են Պէյրութի ընտրաշրջանին մէջ:

Հ.– Ձո՞ի է վարչապետ Հարիրիի կառավարութեան յաղթականութենէն:

Պ.– Գոհ ենք անոր վերակառուցման ծրագրի աշխատանքներէն. սակայն անհրաժեշտ կը նկատենք, որ կառավարութիւնը յաւելեալ հոգածութիւն ցուցաբերէ ճարտարարուեստի մարզին: Սակայն երբեք գոհ չենք կեդրոնական Դրամատան քաղաքականութենէն. անիկա խիստ բարձր տոկոս կու տայ ներգրաւելու համար մարդիկ, որպէսզի իրենց գումարները ներդրեն իր մօտ:

Հ.– Ի՞նչ է Դաշնակցութեան յարաբերութիւնը կաթողիկոսութեան եւ Կաթողիկոսին հետ:

Պ.– Շատ լաւ. Կաթողիկոսական Խորհուրդը կը բաղկանայ եկեղեցականներէ եւ աշխարհականներէ իսկ Կաթողիկոսը մեզի շատ մօտիկ է:

Հ.– Իսկ Հայ Կաթողիկէ Պատրիարքը:

Պ.– Շատ լաւ է մեր յարաբերութիւնը:

Հ.– Վերադառնալով Պարսումեանի փոխարէն ո՛ր բեկնածութեան. ինչո՞ւ այս փոփոխութիւնը:

Պ.– Կեդրոնական Կոմիտէն այդպէս յարմար նկատեց. իսկ ես անձամբ Պարսումեանը առաջարկեցի:

Հ.– Ի՞նչ արամաբանութեամբ բեկնածուներէն միայն մէկը դաշնակցական, իսկ մնացեալները համակիրներ կը նշանակէ:

Պ.– Նպատակը այն է, որ կուսակցութենէն դուրս իրենց գործունէութեան ու քաղաքականութեան մէջ, նաե՛ւ յաչս եկեղեցիին ու համայնքին, յատուկ մարդիկ ընտրենք: Պիտի նախագահը միշտ կուսակցական կ'ըլլայ:

Հ.– Երեսփոխան ժորժ Գասարեի դաշնակցակա՞ն է:

Պ.– Ո՛չ, բայց իր եղբայրը կուսակցական էր եւ Զահլէի պատասխանատուն. իսկ ժորժ Գասարճի Հ.Մ.Ը.Մ.ական է, այսինքն մեզի շատ մօտիկ է:

Հ.– Քանի՞ երեսփոխան, կը կարծէ՛ք, որ կ'ունենայ Հ.Յ.Դ.ի պլոքին մէջ:

Պ.– Եօթը երեսփոխան:

Հ.– Նեռատեալ ժորժ Գասարեի՞ն:

Պ.– Այո՛, եւ կը սպասուի որ գինք պաշտօնապէս թեկնածու նշանակենք յառաջիկայ շարաթ, Պէյրութի ընտրութիւններէն ետք:

Հ.– Կրնա՞յ ոչ հայ մը Դաշնակցութեան անդամակցիլ ու մաս կազմել Կիպրոսեան Կոմիտէի կազմին:

Պ.– Կարելի է, սակայն պէտք է ամբողջ սկիզբէն սկսի:

6

ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ՄԹՆՈԼՈՐՏԸ՝ ԿԱՐԵՒՈՐ ՊԱՅՄԱՆ ԼԱՒ ...

ձայնի խնդիր չունենայ, մինչդեռ պզտիկ տղոց համար իրենց ծնողքէն հեռու, առանձին ուտելը երբեք հաճելի բան մը չէ:

Ճաշը, որ տղոց համար պէտք է ուրախութեան պահ ըլլայ, ծնողներուն համար ծանր տադտուկ մըն է յաճախ:

Մնողները յաճախ կը կրկնեն:

- Շո՛ւտ րէ, ամապարէ՛, չո՛ւտ վերջացուր կերակուրդ:

Մենք՝ չափահասներս արդեօք պիտի հանդուրժէ՞նք, որ մեզի այսպէս չտապեցնէին:

Բոլորս ալ սեղանին չուրջ համախմբուելու ուրախութենէն, հաճոյքէն պէտք չէ կրկուինք, պէտք է հոն խօսինք բոլորը հետաքրքրող նիւթերու չուրջ: Մնողները ուրիշ պահեր պէտք է ընտրեն տղոց հասկացողութենէն վեր խնդիրներու մասին խօսելու, ինչպէս նաեւ իրենց տարակարծութիւնները հարթելու համար: Առօրեայ կեանքի հագուրմէկ ուրիշ դէպքեր եւ իրողութիւններ անպակաս են իրրեւ խօսքի նիւթ:

Ահաւասիկ ընտանեկան կեանքի հաւասարակշռուած մթնոլորտ մը ստեղծելու քանի մը տարրերը:

ՍԱՀԱԶԴ

Տիար Սարգիս Սինանեան
Տէր եւ տիկին Ստեփան Սինանեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Պենոն եւ Նուրիձա Կէօվճէյեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Փիեռ եւ Մարօ Ձապրայեան եւ գաւակունք եւ համայն ազգականներ կը գուժեն իրենց մօր, մեծ մօր, գոքանչին եւ հարազատին

ԷՄՄԱ ՍԻՆԱՆԵԱՆԻ

մահը, որ պատահեցաւ Երեքշաբթի, 3 Սեպտեմբեր 1996:

Թաղման արարողութիւնը կատարուեցաւ նոյն օրը, կէսօրէ ետք ժամը 4ին, Ֆրրն Շրպպէի Ազգային գերեզմանատան մատրան մէջ:

●Ներկայս բնդունիլ իբրեւ մահագոյ:

●Յաւակցութիւնները կ'ընդունուին Փիեռ Ձապրայեանի բնակարանը, Նաբրաշ, Անթիլիաս:

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ՃԵՄԱՐԱՆՆԵՐ

Ինչպէս յայտարարուած էր նախօրօք, վերաքննութիւնները, Ժ. եւ ԺԱ. դասարաններուն համար, տեղի կ'ունենան Եշ. 19 եւ Ուրբ. 20 Սեպտեմբերին: 19 Սեպտեմբերէն սկսեալ, ճեմարաններու գրասենեակները բաց են ամէն օր, ժամը 8էն 12 (բացի Շաբաթ օրէրէն):

Միւս դասարաններուն համար. վերաքննութիւնները տեղի կ'ունենան հետեւեալ յաջորդականութեամբ.

Դշ. 25 Սեպտեմբերին՝ Հայերէն եւ Արաբերէն.

Եշ. 26 Սեպտեմբերին՝ Ֆրանսերէն, Հայոց Պատմ. եւ Աշխարհագրութիւն.

Ուրբ. 27 Սեպտեմբեր՝ Ուսողութիւն եւ գիտութիւններ:

ՎԵՐԱՄՈՒՏ

Բշ. 23 Սեպտեմբերին՝ աւարտական եւ ԺԱ. դասարաններ.

Գշ. 1 Հոկտեմբեր՝ Թ. եւ Ժ. դասարաններ.

Դշ. 2 Հոկտեմբերին՝ Զ., Է. եւ Ը. դասարաններ.

Եշ. 3 Հոկտեմբերին՝ Նախակրթարան.

Ուրբաթ 4 Հոկտեմբերին՝ Մանկապարտէզի Դեղին եւ Կանաչ դասարաններ.

Բշ. 7 Հոկտեմբերին՝ Մանկապարտէզի Կապոյտ եւ Վարդագոյն դասարաններ:

Մանկապարտէզի գոգնոցները տրամադրելի կ'ըլլան Դշ. 25, Եշ. 26 եւ Ուրբ. 27 Սեպտեմբերին: Մեծերու տարազները եւ դասագիրքերը վաճառելի են միեւնոյն օրերուն:

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՂԻՇԷ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ ՔՈԼԷՃ

ՎԵՐԱՄՈՒՏ

Ա.- 1996-1997 տարեշրջանի ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ կը շարունակուին ամէն օր (բացի Շաբաթ օրերէն), ժամը 8էն 1:

Նորեկ աշակերտներէն կը խնդրուի իրենց հետ ունենալ ևախկին վարժարանէն հաստատագիր, վիճակագրյց, պետական թիւ եւ 2 լուսանկար:

Բ.- *Օթոքարի* սպասարկութիւնը տրամադրուած է բոլոր շրջաններուն համար:

Գ.- ՆԱԽԱԿՐԹԱՐԱՆԻ ՎԵՐԱԴԱՐՁՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ տեղի պիտի ունենան, ժամը 8էն սկսեալ հետեւեալ ժամանակացոյցով.

Երկուշաբթի, 23 Սեպտեմբեր - Լեզուներ:

Երեքշաբթի, 24 Սեպտեմբեր - Թուաբանութիւն, Ուսողութիւն, գիտական եւ պատմական նիւթեր:

Դ.- Գիրքի, գրենական պիտոյքներու եւ տարազի վաճառքը տեղի կ'ունենայ Սեպտեմբեր 23էն 27:

Ե.- ՎԵՐԱՄՈՒՏ.-

Հինգշաբթի, 19 Սեպտեմբեր Թ. եւ ԺԲ. դասարան (Փորձ. Գիտութիւն եւ Իմաստասիրութիւն):

Հինգշաբթի, 3 Հոկտեմբեր Միջնակարգ եւ Երկրորդական բաժանմունքները:

Ուրբաթ, 4 Հոկտեմբեր Նախակրթարան:

Երկուշաբթի, 7 Հոկտեմբեր Մանկապարտէզ:

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

ԳԱԼՈՒՍՏ ԱՒԱԳԵԱՆի մահուան Ա. տարելիցին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 8 Սեպտեմբեր 1996, Էշրեֆիէի Ս. Յակոբ եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. Պատարագի:

ՀԱԼԷՊ ՀԱԼԷՊ

ՅԱԿՈԲ ՕՀԱՆԵԱՆի մահուան Ա. տարելիցին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 8 Սեպտեմբեր 1996, Հալէպի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ մէջ (Սէյրաֆի), յաւարտ Ս. Պատարագի:

ԺՈՒՆԻԷ ԺՈՒՆԻԷ

ԼՈՒՍԻՆ ԵԱՀԵԷՅԵԱՆի մահուան քառասունքին եւ ԵՂԻԱ ԵԱՀԵԷՅԵԱՆի մահուան յիշատակին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 8 Սեպտեմբեր 1996, Ժունիէի Ս. Յարութիւն եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. Պատարագի:

ԴԱՄԱՍԿՈՍ ԴԱՄԱՍԿՈՍ

ՈՎՍԱՆՆԱ ԽԱՃԱՐԵԱՆի (ծնեալ ՔԷՀԻՇԵԱՆ) մահուան Գ. տարելիցին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 8 Սեպտեմբեր 1996, Դամասկոսի Ս. Սարգիս եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. Պատարագի:

ՀԱԼԷՊ ՀԱԼԷՊ

ՎԱՀՐԱՄ ՄՈՒՂԱԼԵԱՆի մահուան Ա. տարելիցին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 8 Սեպտեմբեր 1996, Հալէպի Ս. Գէորգ եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. Պատարագի:

ԺՈՒՆԻԷ ԺՈՒՆԻԷ

ՍՈՒՐԷՆ ԱՊՏԷԼՔԷՐԻՄ ԹՒՒՖՆՔՃԻի մահուան քառասունքին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 8 Սեպտեմբեր 1996, Ժունիէի Ս. Յարութիւն եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. Պատարագի:

ԴԱՄԱՍԿՈՍ ԴԱՄԱՍԿՈՍ

ՍԱՐԳԻՍ ՊԱՂՊՈՒՏԱՐԵԱՆի մահուան Բ. տարելիցին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 8 Սեպտեմբեր 1996, Դամասկոսի Ս. Սարգիս եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. Պատարագի:

ԳՐԱՒՈՒԱԾ ՕՐ

19 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1996
(ԷՀՏԷՆ)

ԼՕՒԻ «Ա. ՓԱՓԱՋԵԱՆ» ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ (ՋԱԼՋԱ)

Կ'ՈՒԶՈՒԻՆ

●ՔԱՐԱՒԷԼ հաստատութիւնը պէտք ունի պաշտօնեաներու: Դիմել՝ անձամբ, Զալքա:

ԾԱԽՈՒ ԽԱՆՈՒԹ ՀՈՂՈՎ ՄԻԱՍԻՆ

●Պուրճ Համուտ, Նոր Ատանա թաղ, երկաթուղագիծին մօտ, 110 քառ. մեթր տարածութիւն եւ վրան շինելու յարմարութեամբ: Հեռ. 03 - 378924

ԾԱԽՈՒ ԳՈՐԾԱՏԵՂԻ ԿԱՄ ՄԹԵՐԱՆՈՑ (ԽԼՈՒՅՈՎ)

●Պուրճ Համուտ, մայր ճամբու մօտ, 250 քառ. մեթր տարածութիւն: Հեռ. 490875, կէսօրէ ետք ժամը 2էն 8:

ԾԱԽՈՒ Է

●Ամանոս թաղ, Ազգային Արհեստից վարժարանի մօտ, կանանց կօշիկի գործատեղի մը, իր բոլոր կազմածներով: Հեռ. 265925, ուզել՝ պր. Փանոսին:

ՎԱՐՁՈՒ ՅԱՐԿԱԲԱԺԻՆ

●Անթիլիասի մէջ, 2 ննջասենեակ, հիւրասրահ, ճաշասրահ: Հեռ. 267909 թիւին, մինչեւ երեկոյեան ժամը 5 եւ 414732 թիւին երեկոյեան ժամը 5էն ետք:

ԾԱԽՈՒ ԿԱՄ ՎԱՐՁՈՒ ՅԱՐԿԱԲԱԺԻՆ

●«Հայփոյնթ»ի մէջ, Ա. շէնք, 3 ննջասենեակ, հիւրասրահ եւ ճաշասրահ: Մովաճայեաց դիրք, օժտուած *էր-քոնտիսիոնէր*ով, ջեռուցիչով, լողաւազանով եւ թենիսի դաշտով: Հեռ. 03 - 810507 եւ 03 - 255420:

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

●Հագուստի վաճառատուն մը կարիքն ունի երիտասարդ պաշտօնեայի մը, տարիք 20էն 30: Ինքնաշարժ վարելը պայման է:

Հեռ. 01-402612, cell 03-330932, առաւօտեան ժամը 9էն մինչեւ երեկոյեան ժամը 5:

ԿԸ ՆՈՒԻՐԵՆ

●Ռուբէն Հացագործեանի մահուան առիթով, փոխան ծաղկեպսակի տէր եւ տիկին տոքթ. Յակոբ Լոզոյեան 25.000 լ. ո. Համազգայինի «Միմոն Վրացեան» մանկանիվին:

●Ռուբէն Հացագործեանի մահուան առիթով, փոխան ծաղկեպսակի տէր եւ տիկին Ռուբէն Պապիկեան 50 տոպար Բուժարանին եւ 50 տոպար Շնորհոցին (հեռ. 336361):

ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ ՄՈՒՏՔԻ ՆԻՒԹԱԿԱՆ ՄՏԱՀՈԳՈՒԹԻՒՆՆԵՐԷՆ ՁԵՐԲԱՋԱՏԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԵՑԷՔ՝
ԱՖՀԻԼի մօտ
●ՆՈՒԱՃԱԳՈՅՆ սակերով
●ԱՌԱՒԵԼԱԳՈՅՆ խմամք
●Վճարման դիւրութիւններ
Հասցէ.- Ազգային Խորհուրդի շէնք, ԱՖԷՏի կից, Հեռ. 263324

★ Իմ կեանքի աստղերը ★

★ *ԽՈՒՅ (21 Մարտէն 20 Ապրիլ)*

Այսօր յաւ ներշնչուած պիտի ըլլաք ու պիտի ևախաձեռնէք սմանչելի գործերու ձեր աշխատանքի մարզին մէջ: Շարունակեցէք նոյն թափով:

★ *ՅՈՒԼ (21 Ապրիլէն 21 Մայիս)*

Մանր-մունր խնայողութիւնները ձեր հարցերը չեն լուծեր, սակայ կ'որ ցոյր կունէք նիշոյ կոտոշներէն, որպէսզի յաջողիք: Ուրեմն՝ գործի:

★ *ԵՐԿՈՒՈՐԵԱԿ (22 Մայիսէն 21 Յունիս)*

Բարեկամութեան մէջ շատ կարեւոր մի՛ ըլլաք. ձեր կողմնակիցները կրնան ձեր կարծիքէն չբլլալ այս անգամ ու չընդունիլ ձեր բողոքները, գոնէ կը կասարէ կարգ մը իրավիճակներ մարդոց մասին: Արթուն եղէք:

★ *ԽԵՑԳԵՏԻՆ (22 Յունիսէն 23 Յուլիս)*

Հաշիւ մը ըրէ՛ ու այո՛ն անցուցէ՛ք ձեր եկամուտը, որպէսզի ապրիք ըստ ձեր շահածին: Աւելորդ ծախսեր մի՛ ընէք այս օրերուն:

★ *ԱՌԻՒԾ (24 Յուլիսէն 23 Օգոստոս)*

Մի՛ վարանիք գործի վերածելու ձեր փայփայած մէկ պաղպղարը կամ մտածումը: Այսօր պիտի յաջողիք իրականացնելու ձեր արժի խօսող ծրագիրը:

★ *ԿՈՅՍ (24 Օգոստոսէն 23 Սեպտեմբեր)*

Ձեր ասպարէզին յատուկ յաւ օր մը: Դուրս նկէք ձեր սովորական վերապահութենէն եւ անցէ՛ք աշխատանքի. պիտի յաջողիք:

★ *ԿՇԻՌ (24 Սեպտեմբերէն 23 Հոկտեմբեր)*

Օրուան պահանջին համեմատ շարժեցէ՛ք. ոչինչ անհանգստացէ՛ք: Դործի ժամը հասած է: Այսօր կրնաք իրագործել կարգ մը փափաքներ:

★ *ԿԱՐԻՃ (24 Հոկտեմբերէն 23 Նոյեմբեր)*

Կազմակերպեցէ՛ք ձեր գործերը գօրաւոր եւ վճռական կերպով: Ձեր որոշումը պիտի ըլլայ վերջնական եւ գործնապաշտ:

★ *ԱՂԵՂՆԱՒՈՐ (24 Նոյեմբերէն 21 Դեկտեմբեր)*

Մի՛ միջամտէք ձեզի մօտիկ անձի մը ներքին հարցերուն, մանաւանդ՝ սիրային խնդիրներուն: Նեղէ՛ փափկանկատ եւ ոչ՝ աւելորդ հետաքրքիր:

★ *ԱՅԾԵՂՋԻՒՐ (22 Դեկտեմբերէն 20 Յունուար)*

Իրատուէ՛ ունիք վերապահ մնալու հարցի մը մէջ, որ ուղղակի ձեզի չի վերաբերիր: Ապահէ՛ ոչ ձեր խօսքերը կրնան վերապատուել ձեզի: Զգուշ եղէ՛ք:

★ *ՕՎԱՆՈՅՇ (21 Յունուարէն 19 Փետրուար)*

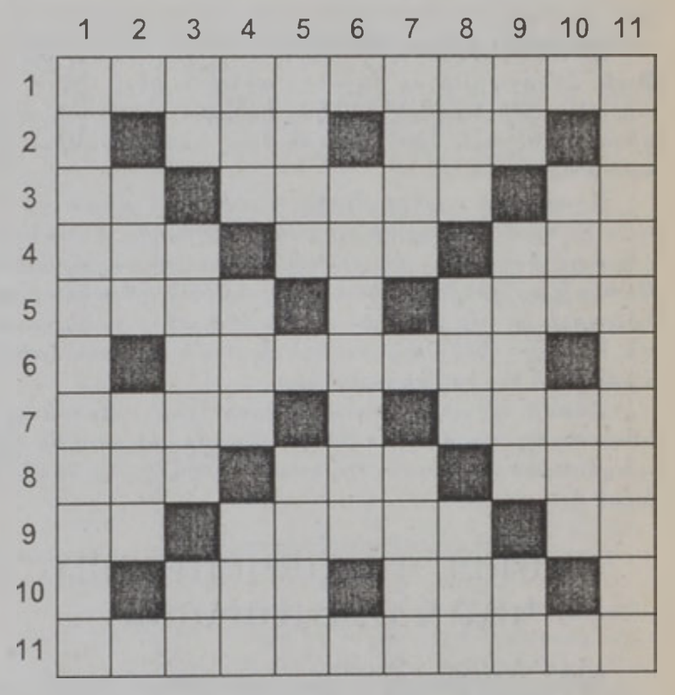
Ձեր շուրջը կրնայ տիրել շփոթ կացութիւն. օգնեցէ՛ք անոնց, որոնք շուարած են, որովհետեւ անոնք ակնկալութիւններ ունին ձեզմէ:

★ *ՁՈՒԿ (20 Փետրուարէն 20 Մարտ)*

Ստեղծագործական ձեր ներշնչումը պիտի ըլլայ գօրաւոր եւ արդիւնաւոր: Երաժիշտ կամ բանաստեղծ՝ պիտի կարենաս յաւ գործեր ստեղծել:

ԽԱՉԲԱՌ ԹԻՒ 3473

Պատրաստեց՝ Տ. Մ. ԱՂԱՋԱՐԵԱՆ

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ

1. *Փոխարերարար* ապարդիւն:
2. Հաստատական պատասխան - Ֆրանսական քաղաք:
3. *Սուտանի լիմերէն* - Վահան Թոթովենցի երկերէն - Յաւի ճիչ:
4. Ճոկան - Դաշտ (հակ.) - Ջերմուկներ գտնող իշապանը:
5. Ձիու դարման - Կանաչ լուրիա:
6. Ուրարտացիթագաւոր:
7. Հինտու կրակի աստուածը - Հաշուէ՛ (հակ.):
8. Մանկեռ - Յարմար - Գեղմ (հակ.):
9. Շաղկապ - Սեղանարեկ - Իրերայաջորդ տառեր:
10. Տեղական մակրայ - Յերեկ օր (հակ.):
11. Ժապ Յակորեանի երկերէն:

ՈՒՂՂԱՀԱՅԵԱՑ

1. *Արժեգրկում*, անչքացում:
2. Տիգրան Օտեանի գրչանունը (հակ.) - Բրտոն:
3. Յուցական ածական - Նեղ բացուածք - Տաւի մը դրացիները:
4. Դեւ - Չետեղեցի - Մակ, խռուոչ:
5. Առատ, բուխ - Խօ՛սք մտիկ րէ՛ք:
6. Ա. Մ. Նահանգներէն:
7. Իգական անուն - Շրջ՛ ականջ:
8. Պրկուած - Խարխ՛ - Զիւթ, ծամոն:
9. Անձնական դերանուն - Փուչիացած ցորեն - Պատսպարանին մէջ կը գտնուի:
10. Լ. Օ. Խաչի մասնաճիւղերէն - Ճիւղ:
11. Տարրական վարժարան:

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Հ	Ա	Մ	Ա	Գ	Ո	Յ	Ա	Կ	Ո	Ց
2	Ա	■	Ո	Ն	Ո	■	Ո	Ր	Ո	■	Ո
3	Ն	Շ	■	Ց	Ն	Ա	Ռ	Ա	■	Վ	Ո
4	Դ	Ե	Ն	■	Դ	Ռ	Ո	■	Ց	Ո	Ց
5	Ե	Ր	Օ	Տ	■	Ա	■	Ժ	Ա	Ն	Ա
6	Ր	■	Տ	Ա	Ղ	Ս	Տ	Ա	Ն	■	Դ
7	Ձ	Գ	Ա	Ն	■	Ռ	■	Ն	Կ	Ա	Ր
8	Ե	Ջ	Ր	■	Լ	Ե	Ռ	■	Ա	Ղ	Ա
9	Ղ	Ա	■	Տ	Ա	Լ	Ո	Ք	■	Բ	Բ
10	Է	■	Դ	Ա	Մ	■	Թ	Ո	Ռ	■	Ա
11	Ն	Ռ	Ա	Տ	Ա	Կ	Ա	Դ	Ր	Է	Ր

ԹԻՒ 3472

ԽԱՉԲԱՌԻՆ

ԼՈՒԾՈՒՄԸ

ԹՈՒՐՔԻԱ ԻՐԱՔԷՆ ՔՐՏԱԿԱՆ ՅԱՐՁԱԿՈՒՄ ԿԸ ՍՊԱՍԷ...

Թուրքիոյ արտաքին գործոց նախարար Թանսու Ճիլէր երէկ յայտնեց, թէ Հիւսիսային Իրաքի մէջ քիւրտ անջատողական ըմբոստներ Թուրքիոյ սահմանին վրայ խմբուած են եւ թէ Անգարա միջոցառումներու պէտք է դիմէ իր սահմանները պաշտպանելու համար: Ան աւելցուց, որ կրնան թափանցումներ արձանագրուիլ:

Աւելի ուշ, արտաքին գործոց նախարարութեան մէկ բանիերը ըսաւ, թէ առայժմ Հիւսիսային Իրաք թրքական ուժ դրկելու հարց գոյութիւն չունի:

Օմէր Աքպէյ յայտնեց, թէ Ճիլէրի խօսքերը պէտք է մեկնարանել «իրրեւ գգուշացում կարգ մը մարդոց եւ չրջանակներու»: Ան աւելցուց, որ Թուրքիա պատրաստ է նախագգուշացման ամէն տեսակի միջոցառումի դիմելու, իրրեւ հակադարձութիւն Հիւսիսային Իրաքի հոլովոյթներուն:

Աքպէյ հաւաստեց, որ «ինչպէս միշտ, մեր նախագգուշութիւնները պիտի յարգեն Իրաքի գերիշխանութիւնը եւ անոր քաղաքական ու հողային ամբողջականութիւնը»:

ՔՐՏԱԿԱՆ ՅԱՐՁԱԿՈՒՄՆԵՐ

Միւս կողմէ, քրտական աղբիւրներ կը յայտնեն, թէ հարաւ-արեւելեան Թուրքիոյ մէջ, թրքական գինեալ ուժերուն դէմ քիւրտ ըմբոստներու յարձակումները թափ ստացած են, վերջերս:

Վանի չրջանին մէջ արձանագրուած բախումներու հետեւանքով, 34 գինուոր եւ Քիւրտիստանի Աչխատաւորական Կուսակցութեան գինեալ թեւին մէկ անդամ սպաննուած են:

Քիւրտ անջատողականներ յարձակած են ոստիկանատան մը վրայ, ինչպէս նաեւ անոնք 2 հրթիռներ արձակած են Պաթման քաղաքին մէջ քարիւղի 2 հորերու վրայ:

(ՌԷՕԹԸՐ, ՏԷՄ)

ՔԻԻՐՏ ՊԱՏԱՆԴ ՂԵԿԱՎԱՐՆԵՐ ՍՊԱՆՆՈՒԱԾ

ՔԷՕՀՆ, 4 (ՏԷՄ) - Իրաքեան Քիւրտիստանի նախկին վարչապետ Ֆուատ Մահսում եւ չարք մը այլ դեկավար անձնաւորութիւններ սպաննուած են Քրտական Ժողովրդավար Կուսակցութեան գինեալներուն կողմէ, այն օրը, երբ նախագահ Սատտամ Հիւսէյնի ուժերը յարձակած են Արպիլի վրայ: Մահսում անդամ էր Քիւրտիստանի Հայրենասիրական Միութեան:

Ք. Ա Կուսակցութեան դեկավար Ապտալլա Օճալան 1 Սեպտեմբերին կոչ ուղղած էր իննայեակ պատանդներուն եւ սպառնացած էր «գործնական քայլերու դիմել», եթէ անոնք սպաննուէին:

ԱՐԱՖԱԹ ԱՅՍՕՐ ՀՌՈՄ Կ'ԱՅՑԵԼԷ

ՀՌՈՄ, 4 (ՌԷՕԹԸՐ) - Պապի դեկավար եասէր Արաֆաթ Հինգշաբթի օր (այսօր) պիտի այցելէ Հռոմ եւ տեսակցութիւն պիտի ունենայ Իտալիոյ ու Վատիկանի դեկավարներուն հետ: Պապին հետ տեսակցութիւն չէ նախատեսուած:

Արաֆաթի այցելութիւնը պիտի տեւէ մօտաւորապէս 12 ժամ: Ան պիտի տեսակցի Իտալիոյ պետական դեկավարներուն եւ Վատիկանի արտաքին յարաբերութեանց վարիչներուն հետ: Այցելութեան կիզակէտը կը նկատուի Հռոմի քաղաքապետին հետ անոր հանդիպումը, նկատի ունենալով, որ հրաւիրուած են նաեւ Հրեայ համայնքի ներկայացուցիչները:

Հռոմի հրեաները դաւնութիւն ունին Արաֆաթի նկատմամբ, որովհետեւ 1982ին, Հռոմի սինագոկին մէջ պաղեստինեան ռումբ մը հրեայ մանուկի մը կեանքը խլած է:

ՔԻՆՔԸԼ ԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ԿՈՉ Կ'ԸՆԷ ՌՈՒՍԻՈՅ

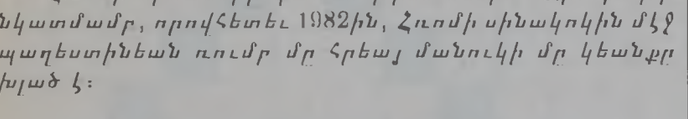
ՊՈՆ, 4 (ՌԷՕԹԸՐ) - Ֆրանքֆորթեան թերթի մը մէջ ստորագրուած յօդուածով մը, Գերմանիոյ արտաքին գործոց նախարար Քլաուս Քինքել Զորեքշաբթի օր կը խոստանայ Ռուսիան մօտեցնել Արեւմուտքին եւ յոյս կը յայտնէ, որ Մոսկուա ճիգ պիտի չխնայէ ՕԹԱՆին հետ գործակցելու համար:

Ռուսիա դժգոհութիւն արտայայտած է ՕԹԱՆին դէպի Արեւելք տարածման ծրագիրներուն մասին, սակայն նաեւ բացայայտած է, որ կրնայ Լեհաստանի, Հունգարիոյ եւ Չեխիոյ անդամակցութիւնը րնդունիլ որոշ պայմաններով:

«Ժամանակը հասած է, որպէսզի Ռուսիա եւ ՕԹԱՆ լուրջ բանակցութիւններու սկսին եւ ճամբայ հարթեն գործակցութեան համար», կը գրէ Քինքել եւ կ'աւելցնէ «Մենք կ'ուզենք Ռուսիան մասնակից դարձնել եւ ոչ թէ մեկուսացնել»:

Գերմանիոյ դիւանագիտութեան պետը յստակ կը դարձնէ, որ Ռուսիոյ հետ գործակցութեան գարգացման համար, անհրաժեշտ է որ Ռուսիոյ մէջ տնտեսական բարեկարգումները չարունակուին:

ՆԵԹԱՆԻԱՀՈՒ - ԱՐԱՖԱԹ...

րար Իցհաք Մորտեխայի հետ, ապա, կողմերը գործի պիտի լծեն բանակցող յանձնախումբերը:

Նեթանիահու - Արաֆաթ տեսակցութիւնը արդիւնք է ամերիկեան յստակ ճնշումի: Ըստ կարգ մը աղբիւրներու, Սպիտակ Տան պետը սպառնացած է տեսակցութիւն չունենալ Իսրայէլի վարչապետին հետ, անոր Ուաշինկթըն այցելութեան առիթով (յառաջիկայ չարաթ), եթէ Իսրայէլ - պաղեստինցիներ կիծին վրայ յառաջդիմութիւն չարձանագրուի:

ԵԼՑԻՆ ԴԺԳՈՀ՞Ը՝ ՉԵՉԵՆԻՈՅ ՄԱՍԻՆ ԼԵՊԷՏԻ ՔԱՅԼԵՐԷՆ

Նախագահ Պորիս Ելցին, որ կը չարունակէ լուռութիւն պահել Չեչենիոյ համար Ալեքսանտր Լեպէտի գոյացուցած խաղաղութեան համաձայնագիրին մասին, երէկ իր պատուիրակը «տեղը նստեցուց», երբ գովարանեց այն անձնաւորութիւնը, որուն հետ Լեպէտ յայտնած էր, թէ չի կրնար գործակցիլ:

Ներքին գործոց նախարար Անաթոլի Քուլիքով մեկնած էր եւ չնորհաւորական ջերմ նամակ մը ստացաւ Ելցինէն, իր 50րդ տարեդարձին առիթով:

Լեպէտ, որ Շարաթ օր յաղթականօրէն յայտարարած կը, թէ վերջ տուած է Չեչենիոյ 21 ամսուան տագնապին, անցեալ ամիս Ելցինի առաջարկած կը ընտրանք մը կատարել իր եւ Քուլիքովի միջեւ: Ան Քուլիքովը այպանած կը տագնապր երկարաձգելու յանգանքով:

Օրին, Ելցին ոչինչ պատասխանած կը, սակայն անոր գովարանական վերջին պատգամը յստակ դարձուց, որ այդ առաջարկը անտեղի կը:

Անիկա նաեւ ցուցանիչ է Ռուսիոյ քաղաքական բարձրագոյն մակարդակներուն վրայ գոյութիւն ունեցող մրցակցութեան Չեչենիոյ համաձայնագիրին հարցով:

Լեպէտի խաղաղութեան առաքելութիւնը կ'ընդգրկէ ռուսական ուժերուն Չեչենիայէն վարկաբեկիչ հեռացումը, ինչպէս նաեւ անիկա կ'ընդգրկէ այն վտանգը, թէ Լեպէտ չուքի մէջ պիտի ձգէ բարձրաստիճան այլ անձնաւորութիւններ:

Նոյնիսկ Ելցին, որուն Դեկտեմբեր 1994ի Չեչենիա ուժեր դրկելու որոշումը պատճառ դարձած էր տագնապին յուզումին, կրնայ ինքգինք սպառնալիքի տակ գտնել Լեպէտի կողմէ, որ ինքգինք իրրեւ խաղաղարար մը ներկայացուցած է:

Մինչ այդ, վարչապետ Վիքթոր Չեռնոմիրտին միջնորդի դեր կատարած կը Ելցինի եւ Լեպէտի միջեւ, ի վերջոյ Երեքշաբթի օր գգուշաւոր կերպով համամտութիւն յայտնելով Լեպէտի գոյացուցած համաձայնութեան:

Երէկ, Ելցինի անձնակազմի պատասխանատու Անաթոլի Ջուպայիս հրապարակ եկաւ: «Իզվեսթիա» գայն մէջբերելով յայտնեց, թէ «կարելի չէ ըսել, որ Լեպէտ Ռուսիան քանդած է եւ նահանջ մը կնքած, սակայն նաեւ կարելի չէ ըսել, որ ան Նոպէլեան մրցանակին արժանի է»:

(ՌԻՕԹԸՐ)

ՊՈՍՆԻՈՅ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԵՒ *ՕԹԱՆ*Ի ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

ՊՐԻՒՔՍԷԼ, 4 (ՌԷՕԹԸՐ) - Մինչ Պոսնիոյ մէջ Սեպտեմբեր 14ին տեղի պիտի ունենան չրջանային եւ երեսփոխանական յետ-պատերազմեան առաջին ընտրութիւնները, քաղաքապետական ընտրութիւնները յետաձգուած են, Պոսնիոյ սերպերու կողմէ կատարուող ընտրական գեղծարարութիւններու պատճառով:

Եւրոպայի մէջ Ապահովութեան եւ Գործակցութեան Կազմակերպութեան Պոսնիոյ մէջ պատուիրակութեան պատասխանատու Ռոպերթ Ֆրովիք Զորեքշաբթի օր մերժեց յայտնել, թէ ե՞րբ կը նախատեսէ քաղաքապետական ընտրութիւնները:

ՕԹԱՆի ընդհանուր քարտուղար Խաւիէ Սոլանա յայտնած է, թէ գինակցութեան խաղաղարար ուժը մինչեւ տարեվերջ բաւարար թիւով գինուոր պիտի պահէ չրջանին մէջ, որեւէ ընտրութիւն կազմակերպելու օժանդակելու համար: Ան աւելցուցած է, սակայն, որ եթէ մինչ այդ, ընտրութիւններ տեղի չունենան, հարցը վերատեսութեան պէտք է ենթարկուի: Սկզբունքով խաղաղարար ուժերուն առաքելութիւնը 1996ի վերջերուն կ'աւարտի:

ՇԻՐԱՔԻ ԵՒ ԺԻՒՓԷՒԻ ՎԻՃԱԿԸ ԲԱՐԵԼԱՒՈՒԱԾ

ՓԱՐԻԶ, 4 (ՌԷՕԹԸՐ) - Ֆրանսայի մէջ Զորեքշաբթի օր լոյս տեսած հարցախոյգի մը արդիւնքները ցոյց տուին, թէ նախագահ Ժաք Շիրաքի եւ վարչապետ Ալէն Ժիւփէի ժողովրդականութիւնը փոքր համեմատութեամբ վերելք արձանագրած է:

Միւս կողմէ, երկրին տնտեսութիւնը այս տարուան 2րդ եռամսեակին 0.4 առ հարիւրի անկում մը արձանագրած է, բաղդատած առաջին եռամսեակին, ինչ որ ցուցանիչ է կառավարութեան դիմագրաւած դժուարութիւններուն կրճատելու համար պիւտճէական բացը, առ ի պատրաստութիւն Եւրոպական Դրամական Միութեան ծրագիրին գործադրութեան:

ՊԱՂԵՍՏԻՆՑԻ ՕԴԱՀԷՆԸ ՉՀԱՄՈՁԵՑ ՆՈՐՎԵԿԻԱՑԻՆԵՐԸ

ՕՍԼՕ, 4 (ՌԷՕԹԸՐ) - Պաղեստինցի այն օդահկնր, որ Երեքշաբթի օր պուլկարական օդանաւ մը առեւանգած կը եւ անոր ստիպած, որ մեկնի Օսլօ, քաղաքական ապաստանեալի իրաւունք ստանալու համար, իր փաստարանին յայտնած է, թէ կ'ուզէ Նորվեկիոյ մէջ բնակիլ, որովհետեւ բաղդատած Միջին Արեւելքի՝ անիկա չատ հանդարտ երկիր է:

Նորվեկիացի պաշտօնատարներ կը կասկածին, որ ան պիտի կարենայ իր երազր իրականացնել, նկատի առած օդահկններուն դէմ նորվեկիական խիստ օրէնքները:

Պէյրութէն վառնա ուղղուող 23 տարեկան պաղեստինցին, «Թիւփոլեւ» տիպի օդանաւը առեւանգած կր, Վառնայի մէջ ապատ արձակած կր 150 ճամբորդներ եւ անձնակազմին հրահանգած, որ Օսլօ ուղղուի:

ՄՈՒՍԱ ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ՆՈՐՎԵԿԻԱ Կ'ԱՅՑԵԼԷ

ԳԱՀԻՐԷ, 4 (ՌԷՕԹԸՐ) - Եգիպտոսի արտաքին գործոց նախարար Ամր Մուսա Զորեքշաբթի առաւօտ Գահիրէն մեկնեցաւ, Ֆրանսա եւ Նորվեկիա եւսրեայ չրջապտոյտի մը համար:

Եգիպտացի պաշտօնատարներ յայտնեցին, թէ Մուսայի չրջապտոյտը կ'իյնայ Եգիպտոսի պիւանագիտական արշաւին ծիրէն մէջ, Միջին Արեւելքի խաղաղութեան բանակցութիւնները փրկելու համար:

Մուսա կրնայ նաեւ Բրիտանիա այցելել, յայտնեց արտաքին գործոց փոխ նախարար Ֆաթհի Շագլի:

ԻՍՐԱՅԷԼՅԱՆ ԻՐԱՎԱՆՏԱՅԻ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԿՐՆԱՆ ՆԱՀԱՆՋԻ

ՏԱՊԼԻՆ, 4 (ՌԷՕԹԸՐ) - Բրիտանացի եւ իրլանտացի նախարարներ Հինգշաբթի օր (այսօր) ժողով մը պիտի գումարեն, Հիւսիսային Իրլանտայի խաղաղութեան գործընթացր վերակենդանացնելու առաջադրանքով:

Կր նախատեսուի, որ 2 կառավարութիւնները բողոքական «Լոյալիսթ»ներու քաղաքական ներկայացուցիչներուն յայտնեն, թէ կրնան արտաքսուիլ բանակցութիւններէն, որոնք Սեպտեմբեր 9ին Պելֆասթի մէջ պիտի վերսկսին, եթէ վայրագութիւնը մերժող քաղաքականութեան մր իրենց յանձնառութիւնը չվերահաստատեն:

Անոնց հեռացումը մեծ նահանջ մր պիտի րլլայ բանակցութեանց գործընթացին համար, որ արդէն կր դիմագրաւէ ԻՐԱԻ քաղաքական թեւին՝ Շին Ֆէյնի բացակայութեան հարցր:

ԿԱՐՃ ԼՈՒՐԵՐ

ՍԹՈՔՀՈԼՄ.- 2 չուէտացիներ, ներառեալ՝ դիւանագէտ մը, Ռուսիայէն արտաքսուեցան երէկ, լրտեսութեան ամբաստանութեամբ, հաղորդեց չուէտական լրատու գործակալութիւն մը, երէկ:

ՊՈՒՃՈՒՄՊՈՒՐԱ - Ամերիկեան օդանաւ մր երէկ Պուրունտիի մայրաքաղաքէ չկէ կատարեց, իր քաղաքացիները եւ այլ օտարահպատակներ երկրէն հեռացնելու համար:

ՊՈՒԷՐԵՇ.- Ռումանիա եւ Հունգարիա համաձայնեցան Սեպտեմբեր 16ին, ռումանական թիմիշուարա բաղարին մէջ բարեկամութեան դաշինք մր կնքել: Ասոնք նախապէս ունէին վիճելի հողերու հարց:

ՏՈՒՊԱՅ - Սէուտցի կրօնաւորներու խմբակ մր երէկ յայտնեց, թէ Ռիատ չիի բարձրաստիճան կրօնապետ մր ձերբակալած է: Անիկա կոչ րրաւ նաեւ, որպէսզի հարիւրաւոր քաղաքական բանտարկեալներ ազատ արձակուին:

ԱԺՈՎՔՍԻՕ.- Քորսիքայի մէջ երեքշաբթի գիշեր պայթած ռումբեր նիւթական վնասներ հասցուցած են պետական գրասենեակի մր եւ գիշերային գրօսավայրի մր: Մարդկային վնասներ չեն արձանագրուած:

ՓԱՐԻԶ.- 5.7 աստիճան ռիխտրր ուժգնութեամբ երկրաշարժ մր երէկ ցնցած է Ալժէն: Շուրջ 15 հոգի վիրաւորուած են:

(ՌԷՕԹԸՐ)

Speedway
BLANCO CENTER
Հեռ. 585545-268962
ՕՐՈՒԱՆ ՃԱՇԸԼ
ՍԼՈՒԽԻՐ

ԻՐԱՔԵԱՆ ՔԱՐԻՒՂԻ ԱՐՏԱՀՈՍՄԱՆ ԾՐԱԳԻՐԸ ՀԱՐՑԱԿԱՆԻ ՏԱԿ

Իր ուժերը քրտական չրջանները դրկելով, Իրաք կրնայ վտանգած րլլայ «քարիւղի փոխարէն սննդանիւթ» համաձայնագիրը, որուն նպատակն է մեղմացնել Իրաքի դէմ հաստատուած տնտեսական խիստ պատժամիջոցներուն՝ ժողովուրդին վրայ ազդեցութիւնը:

Միացեալ Նահանգներ, ինչպէս նաեւ Ապահովութեան Խորհուրդին միւս անդամները կը չեշտեն, որ այդ ծրագիրը ներկայ տագնապին գոհ պիտի չերթայ, սակայն անոնք տարբեր նախատեսութիւններ կը կատարեն անոր ապագային մասին:

Ապահովութեան Խորհուրդին տեսակէտը ներկայացնելու ճիգով մը, բրիտանացի դեսպան Սթեֆըն Կոմրսօլ Երեքշաբթի օր յայտնեց, թէ հիւսիսային քրտական չրջաններէն իրաքեան ուժերուն հեռացումը անհրաժեշտութիւն է, որպէսզի Իրաք կարենայ սահմանափակ քանակութեամբ քարիւղ ծախել:

Ան րսաւ, թէ նախկին իրողական վիճակին վերահաստատումը նախապայման է ծրագիրին գործադրութեան համար: Այսուհանդերձ, կան մտավախութիւններ, թէ իրողական վիճակը տարբեր ձեւով սահմանուի Միացեալ Նահանգներու եւ Բրիտանիոյ կողմէ, բաղդատած այլ անդամներու, ինչպէս՝ Ռուսիա եւ Ֆրանսա:

Երեքշաբթի օր, նախագահ Պիլ Քլինթըն նչեց, թէ քրտական Իրպիլ քաղաքը, որ իրաքեան ուժերուն կողմէ գրաւուած էր, մարդասիրական օժանդակութեան բաչխումի բանալի կեդրոն մրն է: «Մինչեւ որ վստահ րլլանք, թէ մարդասիրական օժանդակութիւնները կարիքաւորներուն պիտի հասնին, ծրագիրը չի կրնար րնթացք առնել», րսաւ ան:

Ռուսիոյ դեսպան Սերգէյ Լաւրով, յայտնեց, թէ ծրագիրին գործադրութիւնը ՄԱԿի ընդհանուր քարտուղար Պութրոս Ղալիի որոչումն է: Լաւրով, աւելցուց, որ ան պէտք է չարունակէ այնպէս, որ ծրագիրը ի գործու դարձնէ, «ի մտի ունենալով միջազգային անձնակազմին ապահովութիւնը»: Ան չեչտեց, որ անոր գործադրութիւնը պէտք չէ ամիսներ յետաձգուի:

Ղալի Կիրակի օր յայտարարած էր, թէ այս ամիս նախատեսուած ծրագիրին գործադրութիւնը պիտի յետաձգէ, ՄԱԿի անձնակազմին ապահովութեան մասին մտավախութեանց պատճառով:

Ֆրանսա երէկ պահանջեց, որ «քարիւղի փոխարէն սննդանիւթ» ծրագիրը արագօրէն գործադրութեան դրուի: Կառավարութեան բաներէր Ալէն Լամասուր տիայոկի կոչ ուղղեց, «որպէսզի համաձայնութիւնը կարելի չափով արագօրէն ի գործու դառնայ»:

ԻՐԱՔ ՁԵՆՔԵՐ ԿԸ ՊԱՀԷ

Միւս կողմէ, լսելէ ետք այն գեկուցումը, թէ Իրաք կը չարունակէ իր գէնքերու ծրագիրներուն մանրամասնութիւնները գաղտնի պահել, Ապահովութեան Խորհուրդը Երեքշաբթի օր որոչեց անփոփոխ պահել 1990էն ի վեր Պաղտատի դէմ հաստատուած տնտեսական խիստ պատժամիջոցները:

ՄԱԿի քննիչ Ռոլֆ Էքէհիւս յայտնեց, թէ Իրաք տակաւին ամբողջովին ի յայտ չէ բերած հեռու հասցողութեամբ հրթիռներուն, քիմիական եւ կենսաբանական գէնքերու ծրագիրներուն մանրամասնութիւնները:

ՀԱՆԴԱՐՏ ՀԱՆԳԴԱՐՁՈՒԹԻՒՆ

Քարիւղի միջազգային չուկաները հանդարտօրէն հակադարձեցին երէկ Իրաքի դէմ ամերիկեան 2րդ յարձակումին: Մեկնաբաններ յայտնեցին, թէ որեւէ իսկական կամ հաւանական վտանգ՝ չրջանի քարիւղի կենսական հայթայթումներուն, միացած արդէն իսկ գոյութիւն ունեցող քարիւղի մեծ պահանջին, անոր սակերը անփոփոխ պէտք է պահեն մինչեւ տարեվերջ:

(ՌԷՕԹԸՐ)

ՕԴԱՆԱՒԵՐՈՒ ԱՊՍՊՐԱՆՔՆԵՐԸ ԵՒ ՇԱՀԵՐԸ ԵՒՐԱՊԱՏԿՈՒԱԾ

ՖԱՌՆՊՈՐՕ (ԱՆԳԼԻԱ), 4 (ՌԷՕԹԸՐ) - Ֆառնպորոյի մէջ տեղի ունեցող օդանաւային տօնավաճառին առաջին 3 օրերը արդէն իսկ չահաբեր եղած են:

Ճամբորդատար օդանաւեր արտադրող իրարու մրցակից 2 հսկաները՝ «Պոյինկ» եւ «Էրպիս Էճտիսրի» միայն, աւելի քան 9 միլիառ տոլար ապսպրանք ստացած են, իսկ ճարտարարուեստի աղբիւրները յայտնեցին, թէ այլ ապսպրանքներ կր պատրաստուին:

Նշենք, որ 1994ին տեղի ունեցած Ֆառնպորոյի վերջին տօնավաճառին, մասնակցող բոլոր ընկերութիւններու ապսպրանքները 3 միլիառ տոլարի կր հասնէին:

Միւս կողմէ, բրիտանական ոստիկանութիւնը Զորեքշաբթի օր յայտնեց, թէ տօնավաճառի վայրին մէջ փնտռտուքներու ձեռնարկած է, գտնելու համար օդանաւչինութեան մարգի Ֆրանսայի կարեւոր անձնաւորութիւն մը՝ Սերժ Տասօ, որուն դէմ ձերբակալման միջազգային հրամանագիր արձակուած է կաչառակերութեան յանգանքով:

ՊԱՏԱՆԻՆԵՐԸ ԱԻԵԼԻ ՄՈԼԻ...

ԼՈՆՏՈՆ, 5 (ՌԷՕԹԸՐ).- 11էն եւ 16 տարեկան ծիսող պատանիներու վրայ կատարուած քննութիւն մը ցոյց տուած է, որ անչափահասները շատ աւելի հակամէտ են մոլի դառնալու, քան երեցները:

Ուսումնասիրութիւնը կ'ըսէ, որ պատանիները առաւօտուն արթննալէ ետք անմիջապէս կ'ուզեն ծիսել, ինչ որ ցուցանիշ է մոլութեան: Կ'առաջարկուի ծիսոտր վտանգաւոր նիւթերու շարքին դասել:

ԱԶԴԱԿ ՀՇՌ. ԽՄԲ. 23՝186 (ՊԷՅՐՈՒԹ) ,260780-583026 (ՊՈՒՐՃ ՀԱՄՈՒՏ) ,260115 (ՏՊԱՐԱՆ)
AZTAG. TEL.RED. 239186 (BEIRUT) ,260780-583026 (BOURJ HAMMOUD) . 260115 (IMP.) .P.O.B. 80860. BOURJ HAMMOUD
ԱԶԴԱԿ
أزتاك هاتف دار التحرير ٢٣٩١٨٦ - بيروت - ٢٦٠١١٥ المطبعة
٥٨٣٠٢٦-٢٦٠٧٨٠ برج حمود - ص.ب ٨٠٨٦٠ برج حمود